

Anti-CEC વિરોધ પ્રદર્શન : દિલ્હી પોલીસે જંતર-મંતરને વિરોધ પ્રદર્શન માટેના નિર્ધારિત સ્થળ તરીકે રદ કર્યું; ‘દિલ્હીને કેમ જેલમાં ફેરવી દેવાયું છે?’ : રાહુલનો સવાલ

સોમવારે સાંજે ૪ વાગ્યા સુધી સેન્ટ્રલ સચિવાલય, રાજવ ચોક અને પટેલ ચોક સહિત દિલ્હી મેટ્રોના છ સ્ટેશનોના પ્રવેશ અને બહાર નીકળવાના ગેટ બંધ રહ્યા

(એજન્સી) તા. ૧૨ એક સત્તાવાર આદેશ અનુસાર દિલ્હી પોલીસે જંતર-મંતરનો વિરોધ પ્રદર્શનો માટેના નિર્ધારિત સ્થળ તરીકેની માન્યતા રદ કરી છે અને આવા પ્રદર્શનો યોજવા માટે ત્રણ નવા સ્થળો જાહેર કર્યા છે. દિલ્હી પોલીસ કમિશનર અનુરાગ કુમારે ૧૧ ઓક્ટોબરે આ સ્થાયી આદેશ જારી કર્યો હતો, જેમાં રામલીલા મેદાન, બુચરી ગ્રાઉન્ડ અને પૂર્વ દિલ્હીમાં CBD ગ્રાઉન્ડને વિરોધ પ્રદર્શનો માટે નવા નિર્ધારિત સ્થળો તરીકે જાહેર કરવામાં આવ્યા છે. જંતર-મંતર ખાતે વિરોધ પ્રદર્શન માટે એકત્ર થવાના આહવાન બાદ રાજધાનીમાં સુરક્ષા વ્યવસ્થા સઘન બનાવવામાં આવી છે તેવા સમયે આ પગલું લેવામાં

‘સરકારી સાક્ષી બની જાઓ; આ ભૂલ પાછળ તમારો મુખ્ય વિચાર નહોતો’ : જ્ઞાનેશને રાહુલની સલાહ

ચૂંટણીમાં ગેરરીતિઓ સામે વિપક્ષની લડાઈ દિવસો કે વર્ષો સુધી ચાલુ રહેશે તેમ કોંગ્રેસ નેતાએ કહ્યું

(એજન્સી) તા. ૧૨ વિપક્ષના નેતા રાહુલ ગાંધીએ કહ્યું કે, ‘ઈન્ડિયા’ ગઠબંધનના નેતાઓ સુપ્રીમ કોર્ટ સુધી કૂચ કરશે અને મુખ્ય ચૂંટણી કમિશનર જ્ઞાનેશ કુમાર વિરુદ્ધ ચૂંટણીમાં ગેરરીતિઓ અંગે અરજ દાખલ કરશે; વિપક્ષે આ ગેરરીતિઓને ‘મત ચોરી’ ગણાવી છે.

કોંગ્રેસના મુખ્યાલય ‘ઈન્ડિરા ભવન’ ખાતે પત્રકાર પરિષદને સંબોધતા ગાંધીએ કહ્યું કે, વિપક્ષ ગેરરીતિઓ સામેનું પોતાનું અભિયાન

- રાહુલ ગાંધીએ કહ્યું કે, ‘ઈન્ડિયા’ ગઠબંધનના નેતાઓ કથિત ‘મત ચોરી’ મુદ્દે સુપ્રીમ કોર્ટ સુધી કૂચ કરશે
- કોંગ્રેસ નેતાએ મુખ્ય ચૂંટણી કમિશનર જ્ઞાનેશ કુમારને રાજીનામું આપીને સરકારી સાક્ષી (approver) બનવા કહ્યું
- ચૂંટણીમાં ગેરરીતિઓના સત્તા આરોપો વચ્ચે વિપક્ષે ‘ચલો દિલ્હી - લોકશાહી માટે કૂચ’ની જાહેરાત કરી

ચાલુ રાખશે. તેમણે કુમારને રાજીનામું આપીને સરકારી સાક્ષી બનવાની અપીલ કરી અને દાવો કર્યો કે, આ ગેરરીતિઓ પાછળ મુખ્ય શક્તિશાળી લોકોનો હાથ છે.

‘રાજીનામું આપો, સરકારી સાક્ષી બની જાઓ; તમે ભૂલ કરી છો પરંતુ તે ભૂલ પાછળનો મુખ્ય વિચાર તમારો નહોતો,’ તેમ ગાંધીએ મુખ્ય ચૂંટણી કમિશનરને સલાહ આપી. તેમણે કહ્યું કે, વિપક્ષની લડાઈ જલ્દી પૂરી નહીં થાય અને તે દિવસો કે વર્ષો સુધી પગ ચાલી શકે છે. તેમણે નીંમુડે કે, અગાઉ પણ આ મુદ્દે ઓળખ થયું હતો, પરંતુ તે આટલા મોટા પાયે રસ્તા પરના વિરોધ પ્રદર્શનમાં ફેરવાયો નહોતો. ગાંધીએ એવો પણ દાવો કર્યો કે, ૨૦૦ સરકારી અધિકારીઓ વિપક્ષના સંપર્કમાં છે અને માહિતી પૂરી પાડી રહ્યા છે. તેમણે અધિકારીઓની ઓળખ કે અંગે કથિત વીતે જે માહિતી આપી રહ્યા છે તેના સ્વરૂપ વિશે વધુ વિગતો આપી ન રહ્યાં.

‘ઈન્ડિયા’ ગઠબંધને સોમવારે ‘ચલો દિલ્હી - લોકશાહી માટે કૂચ’ના બેનર હેઠળ સુપ્રીમ કોર્ટ સુધી કૂચ કરવાનું આયોજન કર્યું છે. કોર્ટ તરફ આગળ વધતા પહેલા વિપક્ષી નેતાઓ બપોરે ૧:૩૦ વાગ્યે કનૉટ પ્લેસ-ભારાખલા રોડ જંકશન પર, ચૂંટણી કમિશનર પદ છોડે નહીં અને ચૂંટણી પ્રણાલીમાં મુશ્કારા ન થાય, ત્યાં સુધી દેશના યુવાનો અટકવાના નથી.’ તેમણે કહ્યું, ‘પાંચ ગુનેગારોએ ન્યાયનો સામનો કરવો પડશે.

‘સરકારના ૨૦૦ અધિકારીઓ’ પહેલા પાનાનું ચાલુ

માટેની લડાઈ તરીકે રજૂ કરતા, કોંગ્રેસ નેતાએ ભારપૂર્વક કહ્યું કે ન્યાય ન મળે ત્યાં સુધી વિપક્ષ કે યુવાનો પીછેહઠ કરશે નહીં.

૩. **CEC જ્ઞાનેશ કુમાર સંદેશા મોકલી રહ્યા છે : રાહુલ ગાંધીનો દાવો**
રાહુલ ગાંધીએ દાવો કર્યો કે તેમને CEC જ્ઞાનેશ કુમાર તરફથી સંદેશા મળી રહ્યા છે. તેમણે આક્ષેપ કર્યો કે મતદાર માર્ગમાં મુશ્કારા અને ‘મત ચોરી’ના આરોપોને લઈને સજ્જયેલા વિવાદ વચ્ચે ચૂંટણી પંચના વડા દળાણ હેઠળ છે. અમેઠીના કોંગ્રેસ સાંસદે જ્ઞાનેશ કુમારને રાજીનામું આપીને ‘અપ્રુવર’ (સરકારી સાક્ષી) બનાવની અપીલ કરી અને સુચન કર્યું કે કથિત અનિયમિતતાઓ વિશે તેઓ જે કંઈ પણ જાણે છે તે તેમણે જાહેર કરવું જોઈએ. તેમણે એવો દાવો પણ કર્યો કે ‘વધતા દબાણને કારણે CEC ઊંધી શકતા નથી’ અને ચેતવણી આપી કે વિપક્ષ તેમની સામેનું અભિયાન ચાલુ રાખશે. ‘સંદેશાઓ આવી રહ્યા છે. સંદેશાઓ આવે છે અને તેઓ ચઢાનેશ કુમાર આ પ્રેસ કોન્ફરન્સ જોઈ રહ્યા છે,’ રાહુલ ગાંધીએ કહ્યું. તેમણે ઉમેર્યું, ‘જ્ઞાનેશ કુમારે ‘અપ્રુવર’ (સરકારી સાક્ષી) બની જવું જોઈએ. તમે ગુપ્ત છો કે અને ચાલુ છો તો, તમે મુખ્ય ગુનેગાર નથી. તમારાથી ભૂલ થઈ છે અને ભૂલ કરી છે, પરંતુ આ ભૂલ પાછળનું મુખ્ય મગજ તમારું નથી.’ આ ટિપ્પણીઓ ત્યારે કરવામાં આવી જ્યારે ‘ઈન્ડિયા’ (INDIA) ગઠબંધને જ્ઞાનેશ કુમારના રાજીનામાની માંગ તેજ કરી અને ચૂંટણી પંચ પર ચૂંટણી પ્રક્રિયા અંગેની ચિતાઓનું નિરાકરણ લાવવામાં નિષ્ફળ જવાનો આરોપ મૂક્યો. સોમવારે નવી દિલ્હીમાં યોજાયેલા પ્રેસ કોન્ફરન્સમાં, મુખ્ય ચૂંટણી કમિશનર (CEC) તરફથી મળેલા સંદેશાઓ વિશે રાહુલ ગાંધીએ કેરેલા દાવાઓ સાથે તે સંદેશાવ્યવહારની વિગતો જાહેર કરવામાં આવી ન હતી.

૪. **CEC જ્ઞાનેશ કુમારની સુરક્ષા માટે દિલ્હીને દિલ્લામાં ફેરવી દેવાયું**
રાહુલ ગાંધીએ કેન્દ્ર સરકાર પર આરોપ મૂક્યો કે તે રાજધાનીમાં વિરોધ પ્રદર્શનોમાં જોડાવા માંગતા લોકોની અવરજવરને રોકી રહી છે. તેમણે આક્ષેપ કર્યો કે મુસાફરોને દિલ્હી પહોંચતા અટકાવવામાં આવી રહ્યા છે અને કેન્દ્ર તથા બસના મુસાફરોને પડતી મુશ્કેલીઓ અંગેના સમાચાર અહેવાલોનો ઉલ્લેખ કર્યો. સુરક્ષા વ્યવસ્થા વ્યાપ પર સવાલ ઉઠાવતા... ૧૦ ઓક્ટોબરથી રાષ્ટ્રીય રાજધાનીમાં કરવામાં આવેલી વ્યવસ્થાઓ અંગે કોંગ્રેસ નેતાએ કહ્યું કે સરકાર વિરોધ પ્રદર્શનોને સંભાળવા માટે ૨૦,૦૦૦થી ૩૦,૦૦૦ સુરક્ષાકર્મીઓને તૈનાત કરી રહી છે. તેમણે દલીલ કરી હતી કે પોલીસની દેખીતી હાજરી વિપક્ષને એ વાત રજૂ કરવામાં મદદ કરી રહી છે કે સરકાર CEC (મુખ્ય ચૂંટણી કમિશનર)ને બચાવી રહી છે. ‘અમારી રાજનીતિ અલગ છે. અમે ઈસ્ક્રીએ છીએ કે પોલીસનું ઘેરાયો (કોર્ટ) હોય. અમે ઈસ્ક્રીએ છીએ કે દેશ જાણે કે વડાપ્રધાનની જાણને કુમારને બચાવી રહ્યા છે.’ એમ રાહુલ ગાંધીએ કહ્યું. વિપક્ષના આંદોલન અને ‘કોકરોચ જનતા પાર્ટી’ની યોજનાને કારણે મધ્ય દિલ્હીના કેટલાક વિસ્તારોમાં સુરક્ષા વ્યવસ્થા સઘન બનાવવામાં આવી હતી અને પ્રતિબંધો લાદવામાં આવ્યા હતા. રાહુલ ગાંધીએ ભારપૂર્વક કહ્યું કે આ પગલાં વિરોધ પ્રદર્શનકારીઓને તેમની માંગણીઓ માટે અગળ વળતા રોકી શકશે નહીં.

૫. **યુવા પ્રદર્શનકારીઓની પૂછપરછ, જ્યારે ભાજપ અને આરએસએસના કાર્યકરોને પોલીસે છોડી દીધા**

વિપક્ષના નેતા (LoP)એ એવો પણ આરોપ લગાવ્યો કે દિલ્હી પોલીસ દળ વિરોધ પ્રદર્શનકારીઓને, ખાસ કરીને આંદોલનમાં ભાગ લેનારા યુવાનોને નિયંત્રિત કરવા માટે આપવામાં આવેલા આદેશોથી અસહજ હતું. તેમણે વિપક્ષી પ્રદર્શનકારીઓ પ્રત્યેના પોલીસના વલણની સ્વરામમથી ભાજપ અને કોંગ્રેસ સ્પર્ધસ્પેકક સંધ (RSS) સાથે સંકળાયેલા કાર્યકરોને મળતી વધુ સ્વતંત્રતા સાથે કરી હતી. કોંગ્રેસ નેતાએ ભાજપની આગેવાની હેઠળની કેન્દ્ર સરકાર પર વિરોધ પ્રદર્શનોને દબાવવા માટે બળપ્રયોગ અને ડરાવવાની પદ્ધતિઓનો ઉપયોગ કરવાનો આરોપ પણ મૂક્યો. તેમણે કહ્યું કે સુરક્ષાકર્મીઓની તૈનાતી અને પ્રદર્શનકારીઓની અટકાયત છતાં વિપક્ષ CEC અને સરકારને પડકારવાનું ચાલુ રાખશે. આ આક્ષેપો CEC વિરોધી પ્રદર્શનોને સંભાળવાની રીત અંગે વિપક્ષની વ્યાપક ટીકાનો એક ભાગ છે. રાહુલ ગાંધીએ દાવો કર્યો હતો કે RSS અને ભાજપના કાર્યકરોને સુરક્ષાકર્મીઓ તરફથી અલગ પ્રકારનું વર્તન મળતું હતું, જ્યારે વિરોધ કરી રહેલા યુવાનોની અટકાયત કરવામાં આવી રહી હતી.

આવ્યું છે. સુપ્રીમ કોર્ટે શુક્રવારે સરકારને રાજધાનીમાં શાંતિપૂર્ણ વિરોધ પ્રદર્શનો માટે જંતર-મંતરના વિકલ્પ તરીકે અન્ય કોઈ સ્થળ નક્કી કરવા વિચારણા કરવા કહ્યું હતું અને ભારપૂર્વક જણાવ્યું હતું કે, તે સ્થળ પર પ્રદર્શનકારીઓ માટે પાયાની સુવિધાઓ હોવી જોઈએ. મુખ્ય ચૂંટણી કમિશનર જ્ઞાન કુમાર વિરુદ્ધ ‘કોકરોચ જનતા પાર્ટી’ (CJP)

અને કેટલાક વિદ્યાર્થી સંગઠનો દ્વારા બોલાવવામાં આવેલા વિરોધ પ્રદર્શનને ધ્યાનમાં રાખીને મેટ્રો સ્ટેશનો પર સ્થિત પ્રતિબંધો અને દિલ્હી આવતી ટ્રેનો રદ કરવાના નિર્ણયને પડકારતી અરજની સુનાવણી દરમિયાન સર્વોચ્ચ અદાલતે આ અવલોકન કર્યું હતું. સુપ્રીમ કોર્ટે સોમવારે કહ્યું કે, બિહારમાં મતદાર યાદીના વિશેષ સઘન પુનરાવર્તન (SIR) સંબંધિત મામલાની સુનાવણી દરમિયાન તેણે નવા ફોર્મ ૬ અંગે કોઈ નિર્ણય લીધો નથી. ફોર્મ ૬ એ એક એવી અરજ છે જેના દ્વારા પાત્ર વ્યક્તિ મતદાર યાદીમાં પોતાનું નામ સામેલ કરવા માટે વિનંતી કરે છે. આ અવલોકન ભારતના મુખ્ય ન્યાયાધીશ (CJI) સુર્યકાંત અને ન્યાયાધીશ જ્યેમાલ્યા બાગચી તથા ન્યાયાધીશ વી. મોહનાની બનેલી બંડપીઠ દ્વારા કરવામાં આવ્યું હતું, જે SIR (મતદાર યાદીના વિશેષ પુનરાવર્તન) સંબંધિત અરજની સુનાવણી કરી હતી હતી. અરજદાર તરફથી હાજર રહેલા વકીલ દલીલ કરી હતી કે, ચૂંટણી મંજૂ જણાવ્યું હતું કે, ફોર્મ ૬ને સર્વોચ્ચ અદાલત દ્વારા મંજૂરી આપવામાં આવી હતી. ન્યાયાધીશ બાગચીએ અવલોકન કર્યું હતું કે, ‘નવા ફોર્મ ૬ અંગે કોઈ ન્યાયિક નિર્ણય લેવામાં આવ્યો નથી’ અને ઉમેર્યું હતું કે, જ્યારે બિહારમાં SIR સંબંધિત ભાવતની સુનાવણી થઈ હતી, ત્યારે નવા ફોર્મ ૬નો મુદ્દો તેમાં સામેલ નહોતો.

સુપ્રીમ કોર્ટ પાસે ‘કોઈ વહીવટી સત્તા નથી...’ : કોંગ્રેસને CJI સૂર્યકાંતનો જવાબ

(એજન્સી) તા. ૧૨ સંસદમાં વિપક્ષના નેતાઓ, જેમણે સુલાકાતની માગણી કરી હતી, તેમને લખેલા પત્રમાં ભારતના મુખ્ય ન્યાયાધીશ સૂર્યકાંતે જણાવ્યું હતું કે, ‘તમારા પત્રમાં ઉઠાવવામાં આવેલા અરજો સાથે વ્યવહાર કરવા માટે ભારતની સુનાવણી કોર્ટે પાસે કોઈ વહીવટી સત્તા નથી.’ તેના બદલે CJI કોર્ટે વિપક્ષને સલાહ આપી હતી કે તેઓ વહીવટી પાસાને બદલે સુપ્રીમ કોર્ટની ન્યાયિક સત્તાઓનો ઉપયોગ કરે અને આવેદનપત્ર સોંપવાને બદલે અરજ દાખલ કરે.

CJIએ લખ્યું કે, રાજયસભા અને લોકસભામાં વિપક્ષના નેતાઓ - મલિકારજુન પડગે અને રાહુલ ગાંધી દ્વારા ઉઠાવવામાં આવેલા મુદ્દાઓ સુપ્રીમ કોર્ટના અધિકારક્ષેત્રની બહાર હતા.

CJIએ લખ્યું, ‘હું તમને એ પણ યાદ આપવા માંગુ છું કે, આપણા બંધારણીય માળખામાં, તમારા પત્રમાં ઉલ્લેખિત મુદ્દાઓ પર કાર્યવાહી કરવા માટે સુપ્રીમ કોર્ટને કોઈ વહીવટી સત્તા આપવામાં આવી નથી.’

પોલીસ વાનમાં પાંજરામાં બંધ પહેલા પાનાનું ચાલુ

કર્્યા અને કસ્ટડીમાં લીધા પછી ઉપકરણો રોકી રાખ્યા. અટકાયતીઓને આખરે પંડવાલન પુર્દે ખાતેના કોમ્યુનિટી સેન્ટરમાં લઈ જવામાં આવ્યા, જ્યાં તેમણે કહ્યું કે, તેમને ખોરાક કે પાણી આપવામાં આવ્યું ન હતું અને તેઓ વકીલોનો સંપર્ક કરી શક્યા ન હતા અથવા તાત્કાલિક તબીબી સહાય મેળવી શક્યા ન હતા. તે સાંજે પાછળથી કેન્દ્રમાં પહોંચેલા વકીલોએ આરોપ દલાવ્યો હતો કે, વકીલો અને પત્રકારો માટે પ્રવેશ અંગે સુપ્રીમ કોર્ટના નિર્દેશ છતાં પોલીસ કર્મચારીઓએ શરૂઆતમાં તેમને પ્રવેશવા દેવાનો ઈન્કાર કર્યો હતો.

તેમના સુપ્રીમ ગોવર્ડ સાયકલવાલા સાથે કેન્દ્રમાં ગેલેલા કડીલ ફહાડ એમ. પાને ધ વાયરને જણાવ્યું હતું કે, પ્રવેશ મેળવવા માટે તેમને પોલીસ કંટ્રોલ રૂમનું વાહન બોલાવવું પડ્યું હતું. અટકાયતીઓમાં ઈજાઓમાં ફેક્કર હાથનો સમાવેશ થતો હોવાનું કહેવાય છે. વકીલોએ જણાવ્યું હતું કે, તેઓ ગેરકાયદેસર અટકાયત, શારીરિક હુમલો, ફોન જપ્તી અને તબીબી તપાસનો ઈન્કાર કરવાનો આરોપ લગાવતી ફરિયાદો તૈયાર કરી રહ્યા હતા.

હિન્દુસ્થન ટાઇમ્સે પ્રદર્શનકારીઓના અહેવાલો પણ પ્રકાશિત કર્યા હતા જેમણે આરોપ લગાવ્યો હતો કે, પોલીસે તેમને ધમકાવ મારી હતી, તેમના ગુપ્તાંગ પર માર માર્યો હતો અને મધ્ય દિલ્હીથી ૩૦-૪૦ કિલોમીટર દૂર રાંધે ગયા હતા. પોલીસે સ્ટેરિયમ અને અન્ય સુવિધાઓનો ઉપયોગ કામચલાઉ અટકાયત સ્થળો તરીકે ચાલુ રાખતા આ આરોપો આવ્યા.

૧૧ ઓક્ટોબરના રોજ દિશા સ્ટુડન્ટ્સ ઓર્ગેનાઈઝેશનના સભ્ય અરુણ સિંહ રાહોડ પર અટકાયત દરમિયાન હુમલો કરવામાં આવ્યો હોવાનો આરોપ છે. ધ વાયર દ્વારા પ્રકાશિત અહેવાલો અનુસાર રાહોડનું ગળું પકડીને પોલીસ વાહનની અંદર માર મારવામાં આવ્યો હતો અને સાથી અટકાયતીઓએ આરોપ લગાવ્યો હતો કે, વાહનની લાઈટ બંધ કર્યા પછી પોલીસ કર્મચારીઓએ પ્રદર્શનકારીઓને નિશાન બનાવ્યા હતા.

તેના મિત્રો અને વકીલો તેણીને શોધવા માટે સંઘર્ષ કરી રહ્યા હતા અને તેમને શોધવામાં અસમર્થ રહ્યા હતા. કનૉટ પ્લેસ પોલીસ સ્ટેશનમાં તાત્કાલિક તેણીની મુલાકાત લેવા માટે ત્યારબાદ તેણીને તબીબી-કાનૂની તપાસ માટે ઈસી હાઉસિ મેડિકલ કોલેજ લઈ જવામાં આવી હતી અને ધ વાયરના અહેવાલ મુજબ સવારે ૨ વાગ્યા પછી થોડી વાર પછી છોડી દેવામાં આવી હતી. સંગઠનના સભ્યોએ એમ પણ આરોપ લગાવ્યો હતો કે, અટકાયતીઓ પાસેથી ફોન લેવામાં આવ્યા હતા અને પોલીસ કર્મચારીઓએ તેમને વાહનોમાં નીંડિયા ક્વરેન્જી અંગે મજબૂક ઠંડાવી હતી. ધ વાયરના અહેવાલમાં મહિલા વિરોધીઓને અટકાયતી વાહનોની અંદર પાંજરા જેવા ઉબમાં પકડે કરવામાં આવ્યા હોવાના આક્ષેપો પહોંંચાયા હતા. AISA પ્રમુખ નેહા બોરાએ પ્રશ્ન કર્યો હતો કે, યું સોનોનો ઉપયોગ કામચલાઉ જેલ તરીકે કરવામાં આવી રહ્યો છે તે પહેલાં જ વિરોધીઓ નિયુક્ત અટકાયત કેન્દ્રો સુધી પહોંંચી શકે.

સ્ટુડન્ટ્સ ફેડરેશન ઓફ ઈન્ડિયા (SFI)એ અલગથી આરોપ લગાવ્યો હતો કે, તેના રાષ્ટ્રીય પ્રમુખ, આદર્શ એમ. સાજા, દિલ્હી રાજ્ય સચિવ સુરજ એલામોન અને અન્ય વિદ્યાર્થી કાર્યકરો પર પોલીસ વાહનોની અંદર હુમલો કરવામાં આવ્યો હતો. વિદ્યાર્થી સંગઠનો દ્વારા પ્રસારિત કરાયેલા ફોટા અને એકાઉન્ટ્સમાં અટકાયતીઓમાં ઘાયલ થયેલા લોકો દર્શાવવામાં આવ્યા હતા.

પ્રદર્શનોને ક્વર કરતા પત્રકારોને શનિવાર અને રવિવારે બંને દિવસે પોલીસ કાર્યવાહીનો સામનો કરવો પડ્યો હતો, નીંડિયા સંગઠનોએ અટકાયત, શારીરિક હુમલા અને રિપોર્ટિંગ સાધનો જપ્ત કર્યા હોવાનો અહેવાલ આપ્યો હતો. હિન્દુસ્તાન ટાઇમ્સ અનુસાર ૧૧ ઓક્ટોબરના રોજ વિરોધ પ્રદર્શનનું કવરેજ કરતી વખતે ઓછામાં ઓછા ૧૨ પત્રકારોની અટકાયત કરવામાં આવી હતી. અટકાયત કરાયેલા પત્રકારોમાં ધ ઈન્ડિયન એક્સપ્રેસ, ધ હિન્દુ અને અન્ય પ્રકાશનના પત્રકારોનો સમાવેશ થાય છે. ધ ઈન્ડિયન એક્સપ્રેસના હિન્દી સંસ્કરણના ત્રણ પત્રકારો, જેમની ઓળખ શાશ્વત. સિયા અને વિજય કુમાર તરીકે કરવામાં આવી છે, તેમને કનૉટ પ્લેસમાં તેમના પ્રેસ ઓળખપત્રો દર્શાવતા છતાં અટકાયતમાં લેવામાં આવ્યા હતા. તેમને લગભગ ૧૨ કિલોમીટર દૂર છત્રસાલ સ્ટેરિયમ લઈ જવામાં આવ્યા હતા અને લગભગ ૪૫ મિનિટ પછી છોડી મૂકવામાં આવ્યા હતા, એમ અખબરે અહેવાલ આપ્યો છે. પૉક ટીલીવના પત્રકારો વાહન અંતર્રવાલ અને સારા પાને એવો પણ આરોપ લગાવ્યો હતો કે, પ્રદર્શનકારીઓની અટકાયત અંગે રિપોર્ટિંગ કરતી વખતે પોલીસ કર્મચારીઓએ તેમને ખેંચી લીધા હતા. પાને ધ હિન્દુને જણાવ્યું હતું કે, પોલીસ કાર્યવાહીનું દસ્તાવેજીકરણ કરવાનો પ્રયાસ કર્યો પછી એક પુરૂષ પોલીસ અધિકારીએ તેમનું ગળું પકડીને મહિલા સુરક્ષા કર્મચારીઓ તરફ ધંકેલી દીધા હતા.

પત્રકાર સ્થાન મીરા સિંહને પણ વીડિયો ફૂટેજમાં માર મારવામાં આવ્યો હતો અને વિરોધ પ્રદર્શનનું રિપોર્ટિંગ કરતી વખતે અટકાયત બસમાં ધંકેલી દેવામાં આવ્યા હતા તે જોવા મળ્યા હતા. ટાઈમ્સ ઓફ ઈન્ડિયાએ આરોપ લગાવ્યો હતો કે, પત્રકારોને પુસ્તકા મારવામાં આવ્યા હતા, પોલીસ વાહનોમાં ધંકેલી દેવામાં આવ્યા હતા અને ઓળખપત્ર પરધર્મી હોવા છતાં અટકાયતમાં લેવામાં આવ્યા હતા. કમિટી ટ્રાંસપેરેન્સ જનિલિટ્સ (CJP)એ જણાવ્યું હતું કે, તેણે ન્યૂઝલોગ્રીના પત્રકારો અશ્વિન કુમાર સિંહ, આશ્વસ સચ્ચાસી અને અનમોલ લલિત તેમજ સ્કાલ રિપોર્ટર આયુષ તિવારીની અટકાયતની પુષ્ટિ કરી છે. તેણે દિલ્હી પોલીસને અટકાયતમાં લેવાયેલા પત્રકારો અને નીંડિયા કર્મચારીઓને મુક્ત કરવા, તેમના સાધનો પરત કરવા, શારીરિક શોષણના આરોપોની તપાસ કરવા અને પ્રેસને દબલ વિના રિપોર્ટિંગ કરવાની મંજૂરી આપવા હકલ કરી હતી. ન્યૂઝલોગ્રીએ એમ પણ અહેવાલ આપ્યો છે

‘આ પ્રકારની સંસ્કૃતિનો અનુભવ કરવાનો આ મારો સમય છે’ : પેલેસ્ટીનના રાજદૂત શાવેશ અમદાવાદમાં નવરાત્રીની ઉજવણીમાં બેઠાયા

ન્યુમ લા પોઈન્ટ શું આ ભાઈને ખબર નહીં હોય કે નવરાત્રી મનાવવાની મુસ્લિમોને મનાઈ છે ? ક્યારેક ઓળખ આપ્યા વગર દાંડિયા લઈ પહોંચી જાય તો ખબર પડે દાંડિયા ક્યાં વાગે છે ? વાજપાઈજી રાજધર્મ પાળવાનું કહેતા રહી ગયા અને અડવાણીજીએ અવરોધ્યા પણ રાજધર્મ નહી પરંતુ સત્તાધર્મ જ સર્વોપરી થઈ ગયો હોઈ શકે.

(એજન્સી) તા. ૧૨ ગુજરાતમાં રવિવાર, ૧૧ ઓક્ટોબર, ૨૦૨૬થી શરદીય નવરાત્રીની ઉજવણી સ્થાનિક દેવી ઉત્સાહ સાથે કરવામાં આવી રહી છે. ભારતમાં પેલેસ્ટીનના રાજદૂત અબ્દુલ્લાહ એમ. અબુ શાવેશ ૧૧ ઓક્ટોબર, ૨૦૨૬ના રોજ ગુજરાતમાં નવરાત્રીની ઉજવણીમાં સામેલ થયા હતા. ભારતના સૌથી વધુ લોકપ્રિય તહેવારોમાંના

ભારતમાં પેલેસ્ટીનના રાજદૂત અબ્દુલ્લાહ એમ. અબુ શાવેશે રવિવાર ૧૧ ઓક્ટોબર, ૨૦૨૬ના રોજ ગુજરાતના અમદાવાદમાં શરદીય નવરાત્રીની ઉજવણીમાં ભાગ લીધો હતો, નવ દિવસીય આ તહેવારનો પ્રથમ દિવસ દેવી શૈલપુત્રીને સમર્પિત હોય છે, આ ભવ્ય ઉત્સવનું આયોજન ગુજરાત પ્રવાસન વિભાગ દ્વારા કરવામાં આવ્યું હતું. ઉજવણીમાં શાવેશની સહભાગિતાએ ગુજરાતમાં નવરાત્રીની ઉજવણીમાં સામેલ થયા હતા. ભારતના સૌથી વધુ લોકપ્રિય તહેવારોમાંના

એક એવા આ ઉત્સવની જીવંત સાંસ્કૃતિક વાત કરતા તેમણે કહ્યું, ‘આ પ્રકારની સંસ્કૃતિનો વ્યવસ્થાઓના વખાણ કર્યા હતા. તેમની આ સહભાગિતાએ વિવિધ પૃષ્ઠભૂમિના લોકોને એકસાથે લાવવામાં સાંસ્કૃતિક આદાનપ્રદાનની ભૂમિકાને ઉજાગર કરી હતી. નવરાત્રી એ દેવી દુર્ગા અને તેમના નવ સ્વરૂપોને સમર્પિત નવ રાત્રિનો હિન્દુ તહેવાર છે, જેમમગ્ર ભારતમાં ભક્તિ અને ઉત્સાહ સાથે ઉજવવામાં આવે છે. ગુજરાતમાં આ તહેવાર ખાસ કરીને તેના ઊર્જિસભર ગરબા અને દાંડિયા રાસના કાર્યક્રમો માટે જાણીતો છે, જેમાં લોકો પરંપરાગત વસ્ત્રોમાં સજ્જ થઈને ભક્તિમય સંગીત પર નૃત્ય કરવા માટે એકત્રિત થાય છે. ભારતમાં પેલેસ્ટીનના રાજદૂત અબ્દુલ્લાહ એમ. અબુ શાવેશે રવિવાર, ૧૧ ઓક્ટોબર,

અનુભવ કર્યો હતો. પોતાની સહભાગિતા વિશે વાત કરતા તેમણે કહ્યું, ‘આ પ્રકારની સંસ્કૃતિનો અનુભવ કરવાનો આ મારો સમય છે’ અને આમ કહીને તેમણે ભારતની સાંસ્કૃતિક પરંપરાઓ સાથે જોડાવાની પોતાની ઈચ્છા વ્યક્ત કરી હતી. તેમણે ભૂમિકાને ઉજાગર કરી હતી. નવરાત્રી એ દેવી દુર્ગા અને તેમના નવ સ્વરૂપોને સમર્પિત નવ રાત્રિનો હિન્દુ તહેવાર છે, જેમમગ્ર ભારતમાં ભક્તિ અને ઉત્સાહ સાથે ઉજવવામાં આવે છે. ગુજરાતમાં આ તહેવાર ખાસ કરીને તેના ઊર્જિસભર ગરબા અને દાંડિયા રાસના કાર્યક્રમો માટે જાણીતો છે, જેમાં લોકો પરંપરાગત વસ્ત્રોમાં સજ્જ થઈને ભક્તિમય સંગીત પર નૃત્ય કરવા માટે એકત્રિત થાય છે. ભારતમાં પેલેસ્ટીનના રાજદૂત અબ્દુલ્લાહ એમ. અબુ શાવેશે રવિવાર, ૧૧ ઓક્ટોબર,

યુકેનના રાજદૂત એલેક્સાન્ડર પોલિશચુક, એરિઝોનાના રાજદૂત એલેમ સેલ્હાયે વોલરમારિયમ અને થાઈલેન્ડના રાજદૂત ચાવનાર્ટ થાંગસુમફાન્ટ વગેરેનો સમાવેશ થાય છે. ગુજરાતના મુખ્ય સાંસ્કૃતિક કેન્દ્રોમાંના એક એવા અમદાવાદમાં નવરાત્રી દરમિયાન ભારે ઉત્સાહ અને રોનક જોવા મળે છે. અહીં અલગ સ્થળોએ ગરબાના કાર્યક્રમો યોજાય છે, જે સ્થાનિક રહેવાસીઓ અને પ્રવાસીઓ

ભારતમાં પેલેસ્ટીનના રાજદૂત અબ્દુલ્લાહ એમ. અબુ શાવેશે રવિવાર ૧૧ ઓક્ટોબર, ૨૦૨૬ના રોજ ગુજરાતના અમદાવાદમાં શરદીય નવરાત્રીની ઉજવણીમાં ભાગ લીધો હતો, નવ દિવસીય આ તહેવારનો પ્રથમ દિવસ દેવી શૈલપુત્રીને સમર્પિત હોય છે, આ ભવ્ય ઉત્સવનું આયોજન ગુજરાત પ્રવાસન વિભાગ દ્વારા કરવામાં આવ્યું હતું

અનુભવ કર્યો હતો. પોતાની સહભાગિતા વિશે વાત કરતા તેમણે કહ્યું, ‘આ પ્રકારની સંસ્કૃતિનો અનુભવ કરવાનો આ મારો સમય છે’ અને આમ કહીને તેમણે ભારતની સાંસ્કૃતિક પરંપરાઓ સાથે જોડાવાની પોતાની ઈચ્છા વ્યક્ત કરી હતી. તેમણે ભૂમિકાને ઉજાગર કરી હતી. નવરાત્રી

‘નરેન્દ્ર મોદી જંતર-મંતરથી કેમ ડરે છે?’ દિલ્હી પોલીસે વિરોધ પ્રદર્શન માટે વૈકલ્પિક સ્થળો જાહેર કર્યા હોવા છતાં CJP મક્કમ વલણ જાળવી રાખે છે

અભિજીત દિપકે અને સૌરવ દાસે આ નિર્ણયની ટીકા કરી હતી અને સરકારના ઈરાદાઓ તેમજ શું આ અંગે જનતાની સલાહ લેવામાં આવી હતી કે કેમ તેવા પ્રશ્નો ઉઠાવ્યા હતા (એજન્સી)

દિલ્હી પોલીસે જંતર-મંતરને વિરોધ પ્રદર્શનો માટેના નિર્ધારિત સ્થળ તરીકેની માન્યતા રદ કર્યા બાદ અને આવા પ્રદર્શનો માટે ગ્રામ નવા સ્થળો જાહેર કર્યા બાદ સોમવારે ‘કોકરોચ જનતા પાર્ટી’ (CJP)ના નેતાઓ અભિજીત દિપકે અને સૌરવ દાસે આ સત્તાવાર આદેશની ટીકા કરી હતી. તેમણે વડાપ્રધાન નરેન્દ્ર મોદી પર વિરોધ પ્રદર્શનના મૂળ વિચારને જ નિશાન બનાવવાનો આરોપ મૂક્યો હતો.

દિલ્હી પોલીસ કમિશનર અનુરાગ કુમારે સોમવારે એક સ્થાયી આદેશ જારી કરીને રામલીલા મેદાન, બુરારી ગ્રાઉન્ડ અને સીબીડી (CBD) ગ્રાઉન્ડને વિરોધ અને પ્રદર્શનો માટે નવા નિર્ધારિત સ્થળો તરીકે જાહેર કર્યા. આ નિર્ણય કેન્દ્રીય ગૃહ મંત્રાલય દ્વારા રચવામાં આવેલી સમિતિની ભલામણોને પગલે લેવામાં આવ્યો હતો. આદેશમાં જણાવાયું હતું કે, ‘ભારત સરકારના ગૃહ મંત્રાલયે નાગરિકોના વિરોધ/પ્રદર્શન યોજવાના અધિકાર માટે હાલના ‘નિર્ધારિત સ્થળ’ના વિકલ્પ તરીકે યોગ્ય સ્થળોની તપાસ કરવા માટે એક સમિતિની રચના કરી હતી.’ સમિતિની ભલામણોના આધારે, જંતર-મંતરને વિરોધ સ્થળ તરીકેની માન્યતા રદ કરવામાં આવી છે, તેમ તેમાં કહેવામાં આવ્યું છે. ‘X’ (અગાઉનું ટ્રિવટર) પર દિપકેએ લખ્યું: તેમણે જંતર-મંતરને વિરોધ માટેના નિર્ધારિત સ્થળ તરીકે દૂર કર્યું છે. હા, તે હવે વિરોધનું સ્થળ રહ્યું નથી કારણ કે, ડરપોક સરમુખત્યાર દ્વારા તેને પહેલાથી જ મુદ્દાના મેદાનમાં ફેરવી દેવામાં આવ્યું હતું. ‘હવે આખો દેશ જંતર-મંતર બની જશે!’ આજે મોદીએ જંતર-મંતરને વિરોધ માટેના નિર્ધારિત સ્થળ તરીકેની માન્યતા રદ કરી. કાલે તેઓ લોકશાહીની જ માન્યતા રદ કરી નાખશે. ‘સરમુખત્યારની સમસ્યા ક્યારેય વિરોધનું સ્થળ નહોતી. સમસ્યા તો લોકોના વિરોધ કરવાના વિચાર સાથે હતી.’

દાસે સવાલ ઉઠાવ્યો કે શું આ નિર્ણય લેતા પહેલા ગૃહ મંત્રાલયે નાગરિકો કે સંસ્થાઓ સાથે પરામર્શ કર્યો હતો. ‘X’ પરના એક નિવેદનમાં તેમણે લખ્યું:

અસ્વીકાર્ય.

નરેન્દ્ર મોદી જંતર-મંતરથી કેમ ડરે છે ?

‘જંતર-મંતર ભારતની જનતાનું છે. શું ગૃહ મંત્રાલયે ભારતના લોકો સાથે પરામર્શ કર્યો ? શું કોઈ હિતધારકો (સ્ટેકહોલ્ડર્સ) સાથે ચર્ચા કરવામાં આવી ? શું કોઈ સંસ્થાઓ સાથે પરામર્શ કરવામાં આવ્યો ?

‘લખી રાખો - જે રીતે તેઓ લોકોના જંતર-મંતરની માન્યતા રદ કરી રહ્યા છે, તે જ રીતે વડાપ્રધાન ટૂંક સમયમાં ભારતમાં લોકશાહીની માન્યતા પણ રદ કરી નાખશે.’ આ પગલું તે દિશામાં એક કદમ છે. ‘અમે આ મનસ્વી નિર્ણયને સ્વીકારતા નથી. આ વિરોધ પ્રદર્શન અને શાંતિપૂર્ણ રીતે એકત્ર થવાના લોકોના મૂળભૂત અધિકાર પર હુમલો છે. હવે આખો દેશ જંતર-મંતર બની રહ્યો છે!’ જંતર-મંતર ખાતે વિરોધ પ્રદર્શન માટે એકત્ર થવાના આહવાન બાદ રાષ્ટ્રીય રાજ્યાનીમાં સુરક્ષા વ્યવસ્થા સધન કરવામાં આવી છે અને તે દરમિયાન જ આ પગલું લેવામાં આવ્યું છે. કોંગ્રેસ નેતા જયરામ રમેશે પણ આ નિર્ણયની ટીકા કરી અને ‘X’ પર લખ્યું: ‘આ વડાપ્રધાન અને ગૃહમંત્રી જોડીમાં વ્યાપેલી ભારે ગભરાટની સ્પષ્ટ નિશાની છે કે, ઐતિહાસિક જંતર-મંતર હવે એવું સ્થળ નહીં રહે જ્યાં આપણા લોકતંત્રને રોજિંદો ‘બુસ્ટર ડોઝ’ મળતો છે. આ ઝેરી શ્લેષી મુશ્કેલીમાં છે અને આપણે હલ્લા કેટલાક દિવસોમાં જોયું છે કે, તેમણે શાંતિપૂર્ણ જન આંદોલનો સાથે કેટલો ક્રૂર વ્યવહાર કર્યો છે. તેમના માટે લોકતંત્રનું હવે કોઈ મહત્ત્વ નથી. આ બધું માત્ર ‘ડેમો-ક્રુસી’ (સત્તા ટકાવી રાખવા)નો મામલો છે.’

સુપ્રીમ કોર્ટે શું કહ્યું : આ નિર્ણય સુપ્રીમ કોર્ટ દ્વારા ૯ ઓક્ટોબરે

‘માઉન્ટ એવરેસ્ટને જ વિરોધ પ્રદર્શનનું સ્થળ કેમ જાહેર ન કરી દેવાય?’ જંતર-મંતરનો દરજ્જો રદ કરવાના નિર્ણય પર CJPનો પ્રહાર CJP નેતા સૌરવ દાસે આ નિર્ણયને ‘અસ્વીકાર્ય’ ગણાવ્યો અને વડાપ્રધાન નરેન્દ્ર મોદીને આ અંગે સવાલ કર્યા

(એજન્સી)

જંતર-મંતરને વિરોધ પ્રદર્શન માટેના અધિકૃત સ્થળ તરીકેનો દરજ્જો રદ કરવાના કેન્દ્ર સરકારના નિર્ણય સામે ‘કોકરોચ જનતા પાર્ટી’ (CJP)ના નેતાઓએ તીખી પ્રતિક્રિયા આપી છે. તેમણે સરકાર પર શાંતિપૂર્ણ વિરોધના અધિકારને મર્યાદિત કરવાનો આરોપ મૂક્યો અને આ પગલા પાછળના તર્ક પર સવાલ ઉઠાવ્યા. આ નિર્ણય પર પ્રતિક્રિયા આપતા CJP નેતા આશુતોષ રોકાએ સરકાર પર કટાક્ષ કરતા પૂછ્યું: ‘માઉન્ટ એવરેસ્ટને જ વિરોધ પ્રદર્શનનું સ્થળ કેમ જાહેર ન કરી દેવાય?’ તેમની આ ટિપ્પણી CJP દ્વારા રાજ્યાનીમાં વિરોધ પ્રદર્શન યોજવાના સતત પ્રયાસો અને દિલ્હીમાં રાજકીય પ્રદર્શનો માટેના પરંપરાગત સ્થળોમાંના એક એવા જંતર-મંતર પર લાદવામાં આવેલા પ્રતિબંધોની ટીકા વચ્ચે આવી છે. CJP નેતા સૌરવ દાસે આ નિર્ણયને ‘અસ્વીકાર્ય’ ગણાવ્યો અને સરકારના આ નિર્ણય અંગે સીધા વડાપ્રધાન નરેન્દ્ર મોદીને સવાલ કર્યા. ‘નરેન્દ્ર મોદી જંતર-મંતરથી કેમ ડરે છે?’ જંતર-મંતર ભારતની જનતાનું છે, ‘એમ કહી દાસે સવાલ કર્યો કે શું ગૃહ મંત્રાલયે આ નિર્ણય લેતા પહેલા

નાગરિકો, સંસ્થાઓ કે અન્ય હિતધારકો સાથે પરામર્શ કર્યો હતો કે કેમ. તેમણે આક્ષેપ કર્યો કે આ પગલું વિરોધ પ્રદર્શન અને શાંતિપૂર્ણ રીતે એકત્ર થવાના મૂળભૂત અધિકાર પર હુમલો કરવા સમાન છે. ‘લખી રાખો - જે રીતે તેઓ લોકોના જંતર-મંતરનો દરજ્જો રદ કરી રહ્યા છે, તે જ રીતે વડાપ્રધાન ટૂંક સમયમાં ભારતમાં લોકશાહીનો દરજ્જો પણ રદ કરી નાખશે.’ એમ દાસે કહ્યું. ‘હવે આખો દેશ જંતર-મંતર બની રહ્યો છે.’ એમ દાસે કહ્યું. આ દ્વારા તેમણે સંકેત આપ્યો કે પાર્ટી આ પ્રતિબંધને માત્ર વિરોધ પ્રદર્શનના સ્થળ અંગેના વિવાદ તરીકે નહીં પરંતુ અસંમિત વ્યક્ત કરવાના વ્યાપક અધિકાર સાથે જોડાયેલા મુદ્દા તરીકે

રજૂ કરવા માંગે છે. આ ઘટનાક્રમ એવા રાજકીય રીતે સંવેદનશીલ સમયે સામે આવ્યો છે જ્યારે CJP મુખ્ય ચૂંટણી કમિશનર શ્રીનાથ કુમાર વિરુદ્ધ જંતર-મંતર ખાતે વિરોધ પ્રદર્શન યોજવા માટે નવી મંજૂરી માંગી રહ્યું છે. આ સંબંધેના જંતર-મંતર ખાતેના પ્રસ્તાવિત વિરોધ પ્રદર્શન માટે તારીખ મેળવવાના હેતુથી પાલમિન્ટ સ્ટ્રીટ પોલીસ સેશનનો સંપર્ક કર્યો હતો અને દિલ્હી પોલીસને જવાબ આપવા માટે ૨૪ કલાકની સમયમર્યાદા આપી હતી. તાજેતરના નિવેદનો સૂચવે છે કે, જંતર-મંતર અંગેનો સરકારનો નિર્ણય જેને CJPના આંદોલનમાં એક નવો મુદ્દા બની શકે છે. વિરોધ પ્રદર્શન ક્યાં થોજ શકાય તેટલા પૂરતો જ વિવાદ સીમિત રાખવાને બદલે, સંગઠન આ ‘ડી-નોટિફિકેશન’ (સૂચના રદ કરવાના નિર્ણય)ને જાહેર સ્થળોના ઉપયોગ અને શાંતિપૂર્ણ રીતે એકત્ર થવાના બંધારણીય અધિકાર અંગેની વ્યાપક ચર્ચામાં ફેરવવાનો પ્રયાસ કરી રહ્યું છે. જ્યારે CJP તેની આગામી કાર્યવાહી અંગે વિચારણા કરી રહ્યું છે, ત્યારે સરકારનો નિર્ણય અને વિરોધ પ્રદર્શનોને લગતા નિષ્પત્તિઓ સતત ચર્ચા અને તપાસના કેન્દ્રમાં રહેવાની શક્યતા છે.

UPSC પરીક્ષામાં ચાર નિષ્ફળતાઓએ તેનો આત્મવિશ્વાસ તોડી નાખ્યો પરંતુ તેની માતાએ તેને IPS અધિકારી બનવા માટે પ્રેરણા આપી

(એજન્સી)

નવી દિલ્હી, તા. ૧૨ બિહારના પટના ગ્રામીણ એસપી કોમલ મીના તેમના મજબૂત હિમત અને વહીવટી કૌશલ્ય માટે જાણીતા છે. કોમલ મીના બિહારની રાજધાની પટનામાં એક વિદ્યાર્થી વિરોધ પ્રદર્શનનું નેતૃત્વ કરતી વખતે ચર્ચામાં આવી હતી. તાજેતરમાં, તેણીની ઉત્તમ કાર્યનિષ્ઠા અને બહાદુરીને કારણે, કોમલ મીનાને પટના ગ્રામીણના એસપી તરીકે નવી જવાબદારી સોંપવામાં આવી હતી. પરંતુ શું તમે જાણો છો કે માત્ર ૨૯ વર્ષની ઉંમરે પોતાના માટે એક વિશિષ્ટ સ્થાન બનાવનાર કોમલ મીનાને એક એવા સમયનો સામનો કરવો પડ્યો જ્યારે તણીનો ઉત્સાહ ડગમગી ગયો અને તેનો આત્મવિશ્વાસ સંપૂર્ણપણે તૂટી ગયો? જોકે, તેની માતા તેની પડખે ઉભી રહી અને તેણીને UPSCની તૈયારી કરવા પ્રેરણા આપી. બિહારના પટના ગ્રામીણના છ કોમલ મીના, રાજસ્થાનના કરોલી જિલ્લાની છે. તેણીએ તેનું પ્રારંભિક શિક્ષણ રાજસ્થાનમાં પૂર્ણ કર્યું. ધોરણ ૧૨ પૂર્ણ કર્યા પછી, તેણીએ ૨૦૧૯માં ભૂસ્તરશાસ્ત્રમાં સ્નાતકની ડિગ્રી મેળવી. કોમલ મીનાએ સ્નાતક થયા પછી તરત જ UPSC પરીક્ષાની તૈયારી

શરૂ કરી. ૨૦૧૯માં સ્નાતક થયા પછી, કોમલ મીનાએ UPSC સિવિલ સર્વિસીસ પરીક્ષાની તૈયારી શરૂ કરી. જોકે, UPSC સિવિલ સર્વિસીસ પરીક્ષાની તૈયારી કરવાની તેની સફર બિલકુલ સરળ નહોતી. તૈયારી દરમિયાન ચાર વખત નિષ્ફળતાએ તેને મનોબળ સંપૂર્ણપણે ભાંગી નાખ્યું. વારંવાર નિષ્ફળતાઓને કારણે તેના અભ્યાસ પર ધ્યાન કેન્દ્રિત કરવું મુશ્કેલ બન્યું.

તેના જીવનમાં એક સમય એવો આવ્યો જ્યારે તેને લાગ્યું કે તેણે UPSC છોડીને કોઈ અલગ ક્ષેત્ર અપનાવવું જોઈએ. UPSCમાં સતત ચાર નિષ્ફળતાઓ પછી, કોમલ મીના ખૂબ જ નિરાશ થઈ ગઈ. આ સમય દરમિયાન તેની માતા તેની દાલ બની ગઈ. જ્યારે પણ કોમલ તેની માતાને UPSC છોડવા વિશે વાત કરતી, ત્યારે તે હંમેશા તેને કહતી કે તે ફક્ત સિવિલ સર્વિસીસ માટે જ છે. તેની માતાના આ આશ્વાસનથી તેણીને તેની તૈયારી ફરી શરૂ કરવા પ્રેરણા મળી. ચાર નિષ્ફળતાઓ પછી, તેણીએ આખરે ૨૦૨૨ની UPSC પરીક્ષામાં ૭૬૫મો ક્રમ મેળવ્યો અને ૨૦૨૩ બેચની IPS અધિકારી બની.

કોમલ મીના હાલમાં પટના પ્રાથમમાં પોલીસ અધિકારી (SP) તરીકે સેવા આપે છે. જોકે, તેની સફર મુઝફ્ફરપુર જિલ્લાના મસોરીમાં SDPO (SDPO) તરીકે શરૂ થઈ હતી. આજે, કોમલ મીના થયા યુવાનો માટે પ્રેરણારૂપ છે જેઓ વારંવાર UPSC નિષ્ફળતાઓને કારણે પોતાના સપનાઓ સાથે સમાધાન કરે છે. તેથી, યુવાનોએ કોમલ મીના પસંથી શીખવું જોઈએ કે જો તમે દૃઢ નિશ્ચયી છો, તો જીવનના પડકારો પણ તમને તમારા સપનાઓ પ્રાપ્ત કરતા રોકી શકશે નહીં.

હિન્દુ અને ભારતીય મૂળના હોવા છતાં નોબેલ વિજેતા પિલ્લેને મોદી તરફથી કોઈ અભિનંદન નહીં : શું માત્ર ઈઝરાયેલ-વિરોધી વલણને કારણે ?

(એજન્સી)

જ્યારે પણ ભારતીય મૂળની અથવા હિન્દુ ધર્મની કોઈ વ્યક્તિને આંતરરાષ્ટ્રીય સ્તરે માન્યતા કે વિદેશમાં કોઈ મહત્ત્વનું પદ મળતું, ત્યારે સમગ્ર ભારત આનંદથી ઝૂમી ઉઠતું હતું. તે વ્યક્તિને દરેક તરફથી અભિનંદનના સંદેશોઓ મળતા. વડાપ્રધાન સ્વાભાવિક રીતે જ તેમની સિદ્ધિઓ બદલ પ્રશંસા કરવામાં અગ્રેસર રહેતા. પરંતુ આ વખતે, ભારતીય મૂળની હિન્દુ મહિલા નવી પિલ્લેને શાંતિ માટેનો નોબેલ પુરસ્કાર મળ્યો, છતાં ભારત સરકાર કે કોઈ પણ અગ્રણી હસ્તીએ અભિનંદન સંદેશ મોકલ્યા નહીં. શું આ આશ્ચર્યજનક નથી ? પરંતુ જ્યારે કોઈને પેલેસ્ટિનિયનોના નરસંહાર અને ભારત સંહિતાના ઘણા દેશોમાં માનવ અધિકારોના ઉલ્લંઘન અંગેના તેમના વલણ વિશે જાણ થાય છે, ત્યારે આ આશ્ચર્ય રહેતું નથી. આંતરરાષ્ટ્રીય મંચો પર, ખાસ કરીને ‘ઈન્ટરનેશનલ ક્રોટ ઓફ જસ્ટિસ’ (આંતરરાષ્ટ્રીય ન્યાયાલય)માં જેમનો રેકૉર્ડ ખુલ્લેઆમ ઈઝરાયેલ-વિરોધી રહ્યો હોય, તેવી વ્યક્તિને વડાપ્રધાન મોદી સંદેશ મોકલે તેવી અપેક્ષા રાખી શકાતી નથી. પિલ્લેએ ‘ઓક્સુ પાઇડ પેલેસ્ટિનિયન ટેરિટરી’ (ક્ષણિક હેઠળના પેલેસ્ટીની પ્રદેશો) અંગેની સંયુક્ત રાષ્ટ્ર (UN)ની ઉચ્ચ-સ્તરીય સ્વતંત્ર આંતરરાષ્ટ્રીય તપાસ પંચની અધ્યક્ષતા કરી હતી, જેણે એવો નિષ્કર્ષ કાઢ્યો હતો કે ઈઝરાયેલ ગાઝામાં પેલેસ્ટિનિયનો વિરુદ્ધ નરસંહાર આચર્યો હતો. માનવ અધિકારો માટેના સંયુક્ત રાષ્ટ્રના હાઈ કમિશનર (૨૦૦૮-૨૦૧૪) તરીકે, પિલ્લે ઘણીવાર સંવેદનશીલ ધરેલું સાર્વભૌમત્વના મુદ્દાઓ પર નવી દિલ્હી સાથે સંઘર્ષમાં ઉત્તર્યા હતા. તેમની કચેરીએ જમ્યુ-ક્ષમીરમાં માનવ અધિકારોના મુદ્દાઓ, ‘આર્મ્ ફોર્સિસ સ્પેશિયલ પાવર્સ એક્ટ’ (AFSPA)ના અમલ અને હાસિયામાં ધકેલાયેલા સમુદાયો સાથેના વ્યવહાર અંગે ભારતની ખુલ્લેઆમ ટીકા કરી હતી. ‘ઈન્ડિયા ટુડે’ના એક અહેવાલમાં જણાવાયું છે કે: “૨૦૨૬ના નોબેલ શાંતિ પુરસ્કારે નવી પિલ્લેની ઈઝરાયેલ વિરુદ્ધની લાંબા સમયથી ચાલી રહેલી સક્રિયતા, તે દેશની તપાસનું નેતૃત્વ કરતા પહેલાં તેમના જાહેર નિવેદનો અને ‘યહુદી લોભી’નો ઉલ્લેખ કરનાર સહકર્મીના બચાવ અંગે ફરીથી ચર્ચા જગાવી છે.” આ કોઈ ગોપ્ય વિવાદો નથી. આ વિવાદો માનવાધિકારના ઉલ્લંઘનના આરોપોની તપાસ કરવાની જવાબદારી સંભાળતી આંતરરાષ્ટ્રીય સંસ્થાઓની વિશ્વસનીયતા સાથે સીધા સંકળાયેલા છે. સંયુક્ત રાષ્ટ્રના માનવાધિકાર માટેના ભૂતપૂર્વ હાઈ કમિશનર પિલ્લેને આંતરરાષ્ટ્રીય કાયદા અને ન્યાયને પ્રોત્સાહન આપવાના તેમના કાર્ય બદલ ૨૦૨૬નો નોબેલ શાંતિ પુરસ્કાર એનાયત કરવામાં આવ્યો હતો. પરંતુ ઈઝરાયેલ અંગેના તેમના વલણને કારણે યહુદી સંગઠનો, ઈઝરાયેલના અધિકારીઓ અને નિષ્પક્ષ આંતરરાષ્ટ્રીય તપાસના હિમાયતીઓ તરફથી સતત ટીકાઓ થતી રહી છે. કદાચ, ભારતના વડાપ્રધાન અને સરકારી અધિકારીઓ એવી આશા રાખી રહ્યા હતા કે આ વર્ષે શાંતિ પુરસ્કાર ટ્રમ્પને મળશે. જો ટ્રમ્પને આ પુરસ્કાર મળ્યો હોત, તો અર્થતંત્ર, યુદ્ધ અને સ્થળાંતર જેવા મુદ્દાઓ પર ભારત-વિરોધી વલણ

નવી દિલ્હી, તા. ૧૨

હોવા છતાં, ભવ્ય ઉજવણીઓ શરૂ થઈ ગઈ હોત. પરંતુ પિલ્લેને વિજેતા જાહેર કર્યાના માંડ એક દિવસ પછી, ભારતીય મીડિયા પણ તેમની આ સિદ્ધિ અંગે લગભગ મૌન થઈ ગયું છે. થોડા દિવસો પહેલા, સ્મિત મચ્છર નામના ભારતીય પારીલટે લોકોના જીવ બચાવવાનું અસાધારણ કાર્ય કર્યું હતું અને સરકાર તથા મીડિયાએ તેમને સાચા હીરો તરીકે રજૂ કરવામાં કોઈ કસર છોડી ન હતી. અલબત્ત, તેઓ તેના હકદાર હતા જ. પરંતુ પિલ્લે કેમ તેના હકદાર નથી ? પેલેસ્ટીનીઓના નરસંહારના ‘હીરો’ ગણાતા નેતાન્યાહુ અને નરેન્દ્ર મોદી બંનેએ શ્રી મચ્છર સાથે વાત કરી હતી. પરંતુ મોદીજીને પિલ્લેને કોન કરવાનો સમય મળ્યો નથી. નેતન્યાહુ અને ટ્રમ્પ તો સ્વાભાવિક રીતે જ ખુલ્લેઆમ ટીકા કરે છે. આ લેખનું સમાપન અમેરિકન કોંગ્રેસવુમન રોશિદા ત્વાઈબની ફેસબુક પોસ્ટમાં વ્યક્ત કરાયેલા વિચારો સાથે કરવું યોગ્ય રહેશે: નોબેલ શાંતિ પુરસ્કાર વિજેતા નવી પિલ્લે નેલ્સન મંડેલાના બચાવ પક્ષના વકીલ હતાં, તેમણે રવાન્ડા અને મ્યાનમારમાં થયેલા નરસંહાર સામે ન્યાય માટે લડતા આપી હતી અને સંયુક્ત રાષ્ટ્ર (UN)ના તે આયોગનું નેતૃત્વ કર્યું હતું જેણે ગાઝામાં નરસંહાર માટે ઈઝરાયેલને દોષિત ઠેરવ્યું હતું. એવા સમયે જ્યારે ટ્રમ્પ વહીવટીતંત્ર ખુલ્લેઆમ યુદ્ધ અપરાધો આચરે છે અને તેનો જશ્ન મનાવે છે તેમજ ઈન્ટરનેશનલ ક્રિમિનલ કોર્ટ (ICC)ને તોડી પાડવાનો પ્રયાસ કરે છે, ત્યારે આપણને સત્ય, ન્યાય અને માનવ અધિકારોના સમર્થકોની જરૂર છે. વિશ્વભરની સરકારોએ-જેમાં આપણી સરકારનો પણ સમાવેશ થાય છે-આંતરરાષ્ટ્રીય કાયદા અને પિલ્લેના નેતૃત્વ હેઠળના UN આયોગની ભલામણોનું પાલન કરીને તેમના કાર્યનું સન્માન કરવું જોઈએ: નરસંહાર આચરનારા, ઉકેરનારા અથવા તેમાં મદદ કરનારા વ્યક્તિઓ અને કોર્પોરેશનોની તપાસ કરવી અને તેમના પર કાનૂની કાર્યવાહી કરવી-જેમાં અમેરિકામાં રહેલા લોકોનો પણ સમાવેશ થાય છે. ડૉ. જીવેદ જમીલ એક જાણીતા વિચારક, લેખક અને ઈસ્લામિક વિદ્વાન છે જેમણે બે ઝનખી વધુ પુસ્તકો લખ્યા છે, જેમાં શામેલ છે:

દિલ્હી પોલીસે વિરોધ પ્રદર્શનના સ્થળ તરીકેની માન્યતા રદ કર્યા બાદ CJPના અભિજીત દીપકેનું નિવેદન : ‘હવે આખો દેશ જંતર-મંતર બની જશે’

CJPના સહ-સંયોજક સૌરવ દાસે પણ આ પગલાની ટીકા કરી અને સવાલ ઉઠાવ્યો કે શું ગૃહ મંત્રાલયે આ નિર્ણય લેતા પહેલા નાગરિકો, સંસ્થાઓ કે અન્ય હિતધારકો સાથે પરામર્શ કર્યો હતો

(એજન્સી)

દિલ્હીમાં જંતર-મંતરને વિરોધ પ્રદર્શન માટેના અધિકૃત સ્થળ તરીકેની માન્યતા રદ કરવામાં આવ્યા બાદ ‘કોકરોચ જનતા પાર્ટી’ (CJP)ના નેતાઓએ કેન્દ્ર સરકાર અને દિલ્હી પોલીસની આકરી ટીકા કરી હતી. સત્તાવાળાઓએ વિરોધ પ્રદર્શનો માટે રામલીલા મેદાન, બુરારી ગ્રાઉન્ડ અને સીબીડી (CBD) ગ્રાઉન્ડ એમ ગ્રાણ વૈકલ્પિક સ્થળો નક્કી કર્યા છે.

આ ઘટનાક્રમ પર પ્રતિક્રિયા આપતા, CJPના સ્થાપક અભિજીત દિપકેએ સરકાર પર કટાક્ષ કરતા સોશિયલ મીડિયા પર “ફટું નંદુ” (ડરપોક નંદુ) એવી પોસ્ટ કરી હતી.

એક અલગ પોસ્ટમાં, દિપકેએ કહ્યું કે જંતર-મંતર હવે વિરોધ પ્રદર્શન માટેનું અધિકૃત સ્થળ રહ્યું નથી; તેમણે દાવો કર્યો કે “ડરપોક સરમુખત્યાર” દ્વારા તેને પહેલેથી જ “યુદ્ધ ક્ષેત્ર”માં ફેરવી દેવામાં આવ્યું છે.

તેમણે લખ્યું, “આજે મોદીએ જંતર-મંતરને વિરોધ પ્રદર્શનના અધિકૃત સ્થળ

વિચાર સાથે જ હતી.”

CJPના સહ-સંયોજક સૌરવ દાસે પણ આ પગલાની ટીકા કરી અને સવાલ ઉઠાવ્યો કે શું ગૃહ મંત્રાલયે આ નિર્ણય લેતા પહેલા નાગરિકો, સંસ્થાઓ કે અન્ય હિતધારકો સાથે પરામર્શ કર્યો હતો.

દાસે લખ્યું, “જંતર-મંતર એ ભારતના લોકોની મિલકત છે. શું ગૃહ મંત્રાલયે ભારતના લોકો સાથે પરામર્શ કર્યો

? શું કોઈ હિતધારકો સાથે ચર્ચા કરવામાં આવી ? શું કોઈ સંસ્થાઓની સલાહ લેવામાં આવી ?”

તેમણે આક્ષેપ કર્યો કે આ નિર્ણય એક મનસ્વી પગલું હતું જે નાગરિકોના વિરોધ કરવા અને શાંતિપૂર્ણ રીતે એકત્ર થવાના મૂળભૂત અધિકારો માટે જોખમ ઊભું કરે છે.

તેમણે ઉમેર્યું, “લખી રાખો, જે રીતે તેઓ લોકોના જંતર-મંતરની માન્યતા રદ કરી રહ્યા છે, તે જ રીતે વડાપ્રધાન ટૂંક સમયમાં ભારતમાં લોકશાહીની માન્યતા પણ રદ કરી નાખશે. આ પગલું તે દિશામાં જ એક કદમ છે.” “અમે આ મનસ્વી નિર્ણય સ્વીકારતા નથી. આ વિરોધ પ્રદર્શન કરવા અને શાંતિપૂર્ણ રીતે એકત્ર થવાના લોકોના મૂળભૂત અધિકાર પરનો હુમલો છે. હવે તો આખો દેશ જ ‘જંતર-મંતર’ બની રહ્યો છે !” દાસે કહ્યું.

સીજેપી (CJP) નેતા આશુતોષ રંકાએ આ ઘટનાક્રમ પર કટાક્ષપૂર્ણ પ્રતિક્રિયા આપતા વૈકલ્પિક સ્થળોની પસંદગી પર સવાલ ઉઠાવ્યા.

નુપુર ગોયલ પાંચ વખત UPSC પરીક્ષામાં નાપાસ થયાં પરંતુ તેઓ અડગ રહ્યાં, IAS અધિકારી બનવાના તેમના અંતિમ પ્રયાસમાં ઓલ ઈન્ડિયા ૧૧મો ક્રમ મેળવ્યો

સતત પાંચ નિષ્ફળતાઓનો સામનો કરવા છતાં નુપુર ગોયલ અડગ રહ્યાં, ઈન્ટેલિજન્સ બ્યુરોમાં કામ કરવાની વખતે તેમણે UPSC પરીક્ષામાં ૧૧મો ક્રમ મેળવ્યો

(એજન્સી)

તા. ૧૨ ‘મોજાથી ડરીને હોડી સમુદ્ર પાર કરતી નથી; જે પ્રયાસ કરે છે તે ક્યારેય નિષ્ફળ જતા નથી.’ ઓલ ઈન્ડિયા ૧૧મો ક્રમ (AIR ૧૧) મેળવવાના તેમના છઠ્ઠા, અંતિમ પ્રયાસમાં IAS અધિકારી બનેલી નુપુર ગોયલએ આ સાબિત કર્યું છે. યુનિયન પબ્લિક સર્વિસ કમિશન (UPSC) સિવિલ સર્વિસીસ પરીક્ષાને દેશની સૌથી મુશ્કેલ પરીક્ષાઓમાંની એક માનવામાં આવે છે. સફળતા માટે માત્ર અભ્યાસ જ નહીં પરંતુ અપાર ધીરજ અને નિશ્ચયની પણ જરૂર હોય છે. દિલ્હીના નરેલાની રહેવાસી નુપુર ગોયલ આનું જીવંત ઉદાહરણ છે. નુપુરને UPSC પરીક્ષામાં સતત પાંચ વખત નિષ્ફળતાનો સામનો કરવો પડ્યો, પરંતુ તેણીએ પોતાના સ્વપ્નને અનુસરવામાં અડગ રહી અને અંતે IAS અધિકારી બનવાના છઠ્ઠા, અંતિમ પ્રયાસમાં ઓલ ઈન્ડિયા રેક (અખિલ ભારતીય ક્રમાંક ૧૧) પ્રાપ્ત કર્યો. નુપુર ગોયલે DAV કોલેજમાંથી તેનું મધ્યવર્તી શિક્ષણ પૂર્ણ કર્યું અને પછી દિલ્હી ટેકનોલોજીકલ યુનિવર્સિટી (DTU)માંથી ઈલેક્ટ્રોનિક્સ અને કમ્પ્યુટર સાયન્સમાં B.Tech ડિગ્રી મેળવી. ત્યારબાદ તેણીએ IGNOUમાંથી જાહેર વહીવટમાં માસ્ટર ડિગ્રી મેળવી. તેના કાકાએ પણ UPSC

સુદાન-ઇજિપ્ત સરહદ પર સોનાની ખાણ પર હવાઈ હુમલામાં ૭૨ લોકોનાં મોત : અધિકાર જૂથ

(એજન્સી) ખાર્તુમ, તા.૧૨

સુદાન-ઇજિપ્ત સરહદ પર સોનાની ખાણ પર હવાઈ હુમલામાં ઓછામાં ઓછા ૭૨ કામદારો માર્યા ગયા હતા, સુદાનના એક અધિકાર જૂથે રવિવારે જણાવ્યું હતું કે, બચી ગયેલા લોકોએ પર્વતીય પ્રદેશમાં અરાજકતાના દ્રશ્યોનું વર્ણન કર્યું હતું.

ઇમરજન્સી લોયર્સ અધિકાર સંગઠને ઇજિપ્તના વાયુસેના પર હુમલો કરવાનો આરોપ લગાવ્યો હતો. AFP સ્વતંત્ર રીતે આ અહેવાલની પુષ્ટિ કરી શક્યું નથી અને ઇજિપ્તે કોઈ સત્તાવાર ટિપ્પણી જારી કરી નથી.

શનિવારે થયેલો હુમલો જબલ અલ-ઉકાયદાત પર આ વર્ષે બીજો હુમલો હતો, જ્યારે જૂનમાં ઇજિપ્ત દ્વારા અનોપ્યારિક સોનાની ખાણકામ સ્થળ પર ૨ કામદારોના મોત થયા હતા. ઇજિપ્તની સેનાએ આ હુમલાનો દાવો કર્યો ન હતો પરંતુ તે સમયે કહ્યું હતું કે તેણે તેની સરહદોમાં ગેરકાયદેસર સોનાની ખાણકામ સામે “મોટા પાયે કાર્યવાહી” હાથ ધરી હતી.

સુદાન અને ઇજિપ્ત વચ્ચેની સરહદ વિવાદિત છે, બંને દેશો સંસાધનોથી સમૃદ્ધ હવાયેબ ત્રિકોણનો દાવો કરે છે. જોકે, કેરો સુદાનની સેનાનો મુખ્ય સાથી છે, જે અર્ધલશ્કરી રેપિડ સપોર્ટ ફોર્સિસ સાથે યુદ્ધમાં છે.

સુદાનના યુદ્ધમાં થયેલા અત્યાચારોનું દસ્તાવેજીકરણ કરતી ઇમરજન્સી લોયર્સે જણાવ્યું હતું કે શનિવારે થયેલા હુમલામાં “પ્રારંભિક માહિતી અનુસાર, ૭૨ નાગરિક ખાણિયોના મોત થયા હતા, જ્યારે જાનહાનિની સંખ્યાને દસ્તાવેજીકૃત અને ચકાસવાના પ્રયાસો ચાલુ છે.” બે બચી ગયેલા લોકોએ AFP માં ખામમાંથી તેમના ભયાનક ભાગી જવાનું વર્ણન કર્યું.

ખાણિયો અર્બેલઅઝીઝ યુસ્ફે જણાવ્યું હતું કે શનિવારે સવારે ૮:૦૦ વાગ્યે (૦૬૦૦ GMT) એક જેટ ઉપર દખાવ્યો અને “પાંચ વાર અથડાયો, ઘણા લોકો માર્યા ગયા.”

તેમણે AFPને જણાવ્યું હતું કે, “અમે બીજા હુમલાથી ડરીને પર્વત પર દોડી ગયા હતા.”

બીજા બચી ગયેલા શરાફ અલીએ જણાવ્યું હતું કે જ્યારે તે હુમલો થયો ત્યારે દુરસ્થ સ્થળે હજારો લોકો કામ કરી રહ્યા હતા.

“હવાઈ હુમલા બાદ લોકો વિખેરાઈ ગયા;

કેટલાક અલ-અન્સારી માર્કેટ તરફ ગયા તો અન્ય લોકો બીજા દિશામાં ગયા. તેથી ચોક્કસ કેટલા લોકો માર્યા ગયા તે કોઈ જાણતું નથી,” એમ ‘હવાયેબ ટ્રાયંગલ’ની બરાબર દક્ષિણે આવેલા સોનાના બજારમાંથી એક વ્યક્તિએ જણાવ્યું.

બચી ગયેલા બંને લોકોએ કહ્યું કે ભાગી વખતે તેમણે જમીન પર મુતદેહો છાંયી હતા અને આશંકા છે કે કાટમાળ નીચે હડુ ઘણા લોકો દબાયેલા હોઈ શકે છે; આ વિસ્તાર કોઈપણ શહેરી કેન્દ્રથી કલાકોના અંતરે આવેલો છે.

એપ્રિલ ૨૦૨૩થી શરૂ થયેલા સંઘર્ષમાં ૨,૦૦,૦૦૦થી વધુ લોકોના મોત થયા છે અને એક ગંભીર માનવીય સંકટ સર્જાયું છે. આ સંકટને કારણે ઘણા લોકો જોખમી સોનાની ખાણકામ પ્રવૃત્તિ તરફ વળ્યા છે, જે બંને પક્ષોના યુદ્ધના પ્રયાસોને વેગ આપે છે.

પનિજ ભંડારોથી સમૃદ્ધ એવો આ દુર્ગમ પહાડી વિસ્તાર સેંકડો કિલોમીટર સુધી ફેલાયેલો છે અને તેમાં વિવાદાસ્પદ ‘હવાયેબ ટ્રાયંગલ’નો પણ સમાવેશ થાય છે.

‘ઇમરજન્સી લોયર્સ’ (કટોકટીના સમયમાં કાર્યરત વકીલોનું જૂથ) એ જણાવ્યું હતું કે આ હુમલો સુદાનની સરહદની અંદર થયો હતો.

તેમણે કહ્યું, “સોના અને પનિજોથી સમૃદ્ધ

સરહદી વિસ્તારો પર વારંવાર થતા હુમલા એ સુદાનના કુદરતી સંસાધનો પર નિયંત્રણ વધારવાની અને જમાવવાની ઇજિપ્તના સત્તાવાળાઓની ઈચ્છા દર્શાવે છે.”

ઇજિપ્તની સેનાએ જૂન મહિનામાં જણાવ્યું હતું કે તેણે તેનું અભિયાન “ઇજિપ્તની સરહદની અંદર” હાથ ધર્યું હતું.

સેનાએ જણાવ્યું હતું કે ૧૩૬ વિદેશી નાગરિકો સહિત ૨૨૩ લોકોની અટકાયત કરવામાં આવી હતી અને આ વિસ્તારમાં “ગેરકાયદેસર સોનાનું ખાણકામ અને શસ્ત્રોની દાણચોરી” રોકવા માટે એક અભિયાનની જહેરાત કરી હતી.

સુદાનમાં સેના પ્રમુખ અબ્દેલ ફત્તાહ અલ-બુરહાનને સમર્થન આપવા છતાં, ઇજિપ્ત પોતાની સરહદ પર ચાલી રહેલા આ યુદ્ધને - જે લાલ સમુદ્રથી લિબિયા સુધી ૧,૨૦૦ કિલોમીટર સુધી ફેલાયેલું છે - પોતાની સુરક્ષા માટે મોટો ખતરો માને છે.

નાઈલ નદીની પૂર્વમાં આવેલી આ છિદ્રાળુ સરહદ વર્ષોથી સોના, ગેરકાયદેસર વેપાર અને માનવ તસ્કરી માટેનો મુખ્ય માર્ગ રહી છે; ઇજિપ્તે મોટા પાયે દેશનિકાલ સહિતના પગલાં દ્વારા આ પ્રવૃત્તિઓને રોકવાનો પ્રયાસ કર્યો છે.

એમ્સ્ટરડેમમાં પેલેસ્ટીન સમર્થક દેખાવમાં સેંકડો લોકો જોડાયા

(એજન્સી) તા.૧૨

અનાદોલુના અહેવાલ મુજબ, રવિવારે એમ્સ્ટરડેમના ડેમ સ્ક્વેર ખાતે પેલેસ્ટીન-સમર્થક દેખાવ માટે મોટી સંખ્યામાં લોકો એકઠા થયા હતા. આ દેખાવ ગાઝા પર ઈઝરાયેલના યુદ્ધની શરૂઆતને ત્રણ વર્ષ પૂર્ણ થવાના ઉપલક્ષમાં યોજાયો હતો. દેખાવકારોએ પેલેસ્ટાઈનના ધ્વજ લહેરાવ્યા હતા અને પેલેસ્ટીનીઓ વિરૂદ્ધની હિંસાનો અંત લાવવાની માંગ કરી હતી. સહભાગીઓએ આંતરરાષ્ટ્રીય સમુદાયને પગલાં લેવા અને ઈઝરાયેલ પર પ્રતિબંધો લાદવા માટે પણ આહવાન કર્યું હતું.

પેલેસ્ટીની આંકડાઓ અનુસાર, ઓક્ટોબર ૨૦૨૩થી ગાઝામાં ઈઝરાયેલના યુદ્ધમાં ૭૪,૦૦૦થી વધુ પેલેસ્ટીનીઓ માર્યા ગયા છે અને ૧,૭૫,૦૦૦થી વધુ ધાયલ થયા છે. પેલેસ્ટીની આંકડાઓ દર્શાવે છે કે આ યુદ્ધ ગાઝાના ૮૦% માળખાગત ઢાંચાને પણ નષ્ટ કરી દીધું છે. ઓક્ટોબર ૨૦૨૫માં યુદ્ધવિરામ કરાર થયો હતો, તેમ છતાં ઈઝરાયેલે તેના હુમલા ચાલુ રાખ્યા અને ગાઝામાં ખોરાક, દવા અને આશ્રય માર્ટેની સામગ્રીના

પ્રવેશ પર પ્રતિબંધો જાળવી રાખ્યા; જ્યાં લગભગ સમગ્ર વસ્તી ગંભીર માનવીય પરિસ્થિતિનો સામનો કરી રહી છે. ગાઝાના આરોગ્ય મંત્રાલયના જણાવ્યા અનુસાર, યુદ્ધવિરામ કરારના ઈઝરાયેલ દ્વારા કરવામાં આવેલા ઉલ્લંઘનને કારણે ૧,૪૭૦થી વધુ પેલેસ્ટીનીઓ માર્યા ગયા છે અને ૫,૧૮૦થી વધુ ધાયલ થયા છે.

ગાઝામાં યુદ્ધને કારણે ઓલિવના પાકને ફટકો : ઉત્પાદનમાં ભારે ઘટાડો અને ખેતીલાયક જમીન સુધી પહોંચવું મુશ્કેલ

(એજન્સી) તા.૧૨

અનાદોલુના અહેવાલ મુજબ, ગાઝામાં પેલેસ્ટીની ખેડૂતો આ વર્ષે ઓલિવની લણણીમાં મુશ્કેલીઓનો સામનો કરી રહ્યા છે. ઉત્પાદનમાં ઘટાડો થયો છે, ખેતીલાયક જમીનનો મોટો હિસ્સો ક્ષતિગ્રસ્ત થયો છે અને ઘણા ઓલિવના બગીચાઓ સુધી પહોંચવું અશક્ય બન્યું છે કારણ કે તે ઈઝરાયેલી સેનાના નિયંત્રણ હેઠળના વિસ્તારોમાં અથવા કહેવાતી “ચલો લાઇન” (પીળી રેખા)ની પેલે પાર આવેલા છે. જે ખેતીલાયક જમીન સુધી પહોંચી શકાય છે ત્યાં, ખાતર, ક્ષિયાઈના પાણી અને ખેતી માટેની જરૂરી સામગ્રીની અછત તેમજ મજૂરી, પરિવહન અને તેલ કાઢવાના વર્ષેલા ખર્ચ છતાં ખેડૂતો ઓલિવ તોડવાનું અને તેને પાંદડાં તથા ડાળીઓથી અલગ કરવાનું કામ ચાલુ રાખી રહ્યા છે, આ મુશ્કેલ પરિસ્થિતિઓને કારણે ઘણા પરિવારો ઓલિવ તેલ અને ઓલિવનો તેમનો સામાન્ય વાર્ષિક જથ્થો સંગ્રહિત કરવામાં અસમર્થ બન્યા છે. ૧૩ જુલાઈના રોજ, ગાઝાના કૃષિ મંત્રાલયે અંદાજ મુજબ હતો કે ૮ ઓક્ટોબર, ૨૦૨૩ના રોજ શરૂ થયેલા ઈઝરાયેલના નરસહારક યુદ્ધને કારણે કૃષિ ક્ષેત્રે ૩ અબજ ડોલરનું વધુનું નુકસાન થયું છે; જેમાં ૧.૪૮ અબજ ડોલરનું સીધું નુકસાન અને ૧.૫૮ અબજ ડોલરનું પરોક્ષ નુકસાન સામેલ છે. મધ્ય

ગાઝાના દેર અલ-બલાહના ખેડૂત કામેલ બરાકાએ જણાવ્યું હતું કે ઓલિવના ઝાડના ઉત્પાદનમાં નોંધપાત્ર ઘટાડો થયો છે. બરાકાએ અનાદોલુને કહ્યું, “યુદ્ધ પહેલાં જે ઝાડમાંથી લગભગ ૧૦૦ કિલોગ્રામ (૨૨૦.૪ પાઉન્ડ) ઓલિવ મળતા હતા, તેમાંથી હવે ૨૦ (૪.૪ પાઉન્ડ)થી ૩૦ કિલોગ્રામ (૬.૬ પાઉન્ડ)થી વધુ ઓલિવ મળતા નથી.” તેમણે ઉમેર્યું કે આ લગભગ ૭૦%થી ૮૦%નો ઘટાડો દર્શાવે છે. બરાકાએ કહ્યું, “બે મોસમ એક સમયે ખેડૂતો, વેપારીઓ અને મજૂરો માટે આવકનો મહત્વપૂર્ણ સ્ત્રોત પૂરો પાડતી હતી, તે હવે વર્તમાન પરિસ્થિતિઓ અને ખેતી માટેની આવશ્યક સામગ્રીની અછતને કારણે માંડ માંડ કેટલાક પરિવારોની જરૂરિયાતો પૂરી કરી શકે છે.”

“ઓલિવની ખેતી માટે સતત કાળજી, ખાતર, ક્ષિયાઈ અને અન્ય ઇનપુટ્સની જરૂર પડે છે જે

મેળવવાનું વધુને વધુ મુશ્કેલ બની ગયું છે,” તેમણે ઉમેર્યું. ખેતીની જમીનને નુકસાન અને પ્રવેશ પર પ્રતિબંધોએ પણ પાકમાં સીધો ઘટાડો કર્યો છે. “મધ્ય ગાઝાના પૂર્વીય ભાગોમાં ઓલિવ બગીચાઓના મોટા વિસ્તારો એવા વિસ્તારોમાં આવેલા છે જ્યાં ખેડૂતો પહોંચી શકતા નથી, ખાસ કરીને સલાહ અલ-દિન સ્પ્રીટની પૂર્વમાં અને ‘પીળી રેખા’ની આસપાસ,” બરાકાએ કહ્યું. “પીળી રેખા” એ ગાઝા પટ્ટીની અંદરની એક કાલ્પનિક રેખા છે જ્યાં ઈઝરાયેલી સેન્યા યુદ્ધ સમાપ્ત કરવાની યુએસ રાષ્ટ્રપતિ ડોનાલ્ડ ટ્રમ્પની યોજનાના પ્રથમ તબક્કા હેઠળ પાછી ખેંચી લેવામાં આવી હતી, જેના હેઠળ ૧૦ ઓક્ટોબર, ૨૦૨૫ના રોજ યુદ્ધવિરામ અમલમાં આવ્યો હતો. તે પૂર્વી ગાઝાના વિસ્તારોને ઈઝરાયેલી સેન્યાના નિયંત્રણ હેઠળ રહે છે તે માટેના પશ્ચિમી વિસ્તારોથી અલગ કરે છે જ્યાં પેલેસ્ટીનીને ખેડેવાની મંજૂરી છે. “દીર અલ-બલાહ, બુરેઈજ અને મગહાડીના ખેડૂતોને અસ્પષ્ટ રહેલા મુદ્દાઓ પર પોતાનું વલણ સ્પષ્ટ કરવું જોઈએ. “અમે અમેરિકાનો સાત શરતો રજૂ કરી હતી અને સ્પષ્ટપણે જણાવ્યું હતું કે હોર્મુઝ સ્ટ્રેટ તેમના માટે ખુલ્લું મુકવામાં આવશે નહીં, અને જ્યાં સુધી આ શરતો પૂર્ણ ન થાય ત્યાં સુધી કોઈ વાટાઘાટો થશે નહીં.” રેઝાઈએ કહ્યું. તેમણે ઉમેર્યું હતું કે ઈરાન “હવે અમેરિકાનો જવાબ આપવાની પ્રક્રિયામાં નથી.” “તેમના જવાબમાં, તેઓએ અમારી કેટલીક શરતો સ્વીકારી છે, જ્યારે અન્ય અસ્પષ્ટ છે,” તેમણે કહ્યું. આ મતભેદ વ્યૂહાત્મક જળમાર્ગ પર અનિશ્ચિતતાને લંબાવવાની ધમકી આપે છે, જે કેશ્મીરના અંતમાં ઈરાન પર યુએસ અને ઈઝરાયેલી હુમલાઓ સાથે યુદ્ધ શરૂ થાય તે પહેલાં વિશ્વના લગભગ પાંચમા ભાગના તેલ અને પ્રવાહી કુદરતી ગેસ પુરવઠાને વહન કરતો હતો. યુએસએ કતારી મધ્યસ્થી દ્વારા જવાબ આપ્યો, જેઓ સંઘર્ષનો અંત લાવવા અને શિપિંગ પુનઃસ્થાપિત કરવાના પ્રયાસોના ભાગ રૂપે બંને પક્ષો વચ્ચે સંદેશાઓ મોકલી રહ્યા છે. ઈરાની અધિકારીઓએ કહ્યું છે કે આ દરખાસ્તનો હેતુ વિશ્વાસ પુનઃસ્થાપિત કરવાનો અને બંને દેશોને જૂનમાં થયેલા સમજૂતીના વચગાળાના મે મોરેન્ડમના ઉગ્ર સંસ્કરણ પર પાછા લાવવાનો છે. તે કરારે ટૂંકા યુદ્ધવિરામને સુરક્ષિત કરવામાં મદદ કરી હતી અને તેમાં સ્ટ્રેટ અને

રિયાધ એરપોર્ટ પર થયેલા હુમલામાં બાંગ્લાદેશી મુક્તીનું મૃત્યુ

અલ-બદ્ર ઉમરાહ માટે સઉદી અરેબિયા ગયેલા ૪૫ બાંગ્લાદેશી વિદ્વાનો અને શિક્ષકોના જૂથમાં સામેલ હતા (એજન્સી) રિયાધ, તા. ૧૨

મીડિયા અહેવાલો અનુસાર, રવિવાર, ૧૧ ઓક્ટોબરે બાંગ્લાદેશી મુક્તી શેખ નસરુલ્લાહ અલ-બદ્રનું અવસાન થયું હતું. તેઓ શનિવાર, ૧૦ ઓક્ટોબરે રિયાધના કિંગ ખાલિદ ઇન્ટરનેશનલ એરપોર્ટ પર થયેલા હોથી મિસાઈલ હુમલામાં ધાયલ થયા હતા. હુમલો થયો ત્યારે ૩૫ વર્ષીય અલ-બદ્ર ‘ઇહરામ’ (ઉમરાહ માટેના વિશેષ વસ્ત્રો) પહેરીને મક્કા જઈ રહ્યા હતા. આ હુમલામાં ૧૪ લોકોના મોત થયા હતા અને ૩૦૮ અન્ય લોકો ધાયલ થયા હતા, જેમાંથી ઘણાની હાલત ગંભીર હોવાનું જણાવાયું હતું. અલ-બદ્ર કુમિલ્લા જિલ્લાના નાંગલકોટ ઉપજિલાના વતની હતા અને ઢાકાના કામરંગીરસરમાં આવેલી જામિયા અરબિયા રબીઉલ ઉલુમ મદ્રસામાં શિક્ષણ સચિવ તરીકે સેવા આપતા હતા. તેમના પરિવારમાં પત્ની અને ત્રણ બાળકો છે. હુમલામાં માર્યા ગયેલા અન્ય બાંગ્લાદેશી નાગરિક મોહમ્મદ શાહેદ અહેમદ હતા, જેઓ બોગુરા જિલ્લાના શાહજહાંપુર ઉપજિલાના

મડલા ગામના વતની હતા. અલ-બદ્ર બાંગ્લાદેશી વિદ્વાનો અને શિક્ષકોના ૪૫ સભ્યોના જૂથના ભાગરૂપે મુસાફરી કરી રહ્યા હતા. આ જૂથમાંથી ૩૨ લોકો સુરક્ષિત રીતે બચી ગયા હતા, જ્યારે એક વ્યક્તિએ બંને પગ ગુમાવ્યા હતા અને અન્ય ઘણા લોકો ધાયલ

થયા હતા. બાંગ્લાદેશના પ્રવાસી કલ્યાણ મંત્રાલયે જણાવ્યું હતું કે ત્રણ ધાયલ બાંગ્લાદેશી નાગરિકો કિંગ અબ્દુલ્લા હોસ્પિટલના ઇન્ટેન્સિવ કેર યુનિટ (ICU) માં સારવાર લઈ રહ્યા હતા. અન્ય પીડિતોમાં ચાર સઉદી નાગરિકો તેમજ પેલેસ્ટીન, યુનાઈટેડ સ્ટેટ્સ, ઇજિપ્ત, જોર્ડન, સીરિયા, ભારત અને સુદાનના નાગરિકોનો સમાવેશ થાય છે. સઉદી જનરલ ઓથોરિટી ઓફ સિવિલ એવિએશન (GACA) એ સંબંધિત એજન્સીઓના સહયોગથી નુકસાનનું મૂલ્યાંકન કરવા અને એરપોર્ટ સુવિધાઓની સુરક્ષાની ચકાસણી કરવા માટે એરપોર્ટની કામગીરી કામચલાઉ ધોરણે સ્થગિત કરી દીધી હતી. મૂલ્યાંકન બાદ વધુ માહિતી મળવાની અપેક્ષા હતી. આ પ્રદેશમાં નાગરિકોની સલામતી અને ઉકયન સુરક્ષા અંગેની ચિંતાઓ વચ્ચે, સઉદી-આગેવાની હેઠળના ગઠબંધને આ હુમલાનો નિર્ણાયક જવાબ આપવાનો સંકલ્પ કર્યો.

રિયાધ એરપોર્ટ પર હુમલો, ટર્મિનલમાં વિસ્ફોટ થતાં હજ યાત્રાળુઓમાં નાસભાગ : વીડિયો જારી

સઉદી રાજ્ય ટેલિવિઝન દ્વારા રિયાધ એરપોર્ટ પર મિસાઈલ અથડાયા બાદ પ્રવાસીઓ ભાગી રહ્યા હોય તેવા સીસીટીવી ફૂટેજ જાહેર કરવામાં આવ્યા છે. હોથીઓ દ્વારા દાવો કરાયેલા આ હુમલાએ પ્રાદેશિક તણાવ વધતાં સુરક્ષા ભયને વધુ તીવ્ર બનાવ્યો છે

(એજન્સી) તા. ૧૨

રિયાધ એરપોર્ટ પર મિસાઈલ અથડાયા બાદ ઈસ્લામના બે સૌથી પવિત્ર સ્થળોએ જનારા યાત્રાળુઓ સહિત મુસાફરો ગભરાટમાં ફસાયેલા હતા. સઉદી રાજ્ય ટેલિવિઝન દ્વારા જાહેર કરાયેલા સીસીટીવી ફૂટેજમાં હુમલા બાદ કિંગ ખાલિદ ઇન્ટરનેશનલ એરપોર્ટના ઘણા વિસ્તારોમાંથી મળેલા દશ્યોનું સંકલન છે. જ્યારે મુસાફરો તેમની ફ્લાઈટમાં ચઢવાની રાહ જોઈ રહ્યા હોય ત્યારે, એક તેજસ્વી નારંગી રંગનો ઝબકારો થાય છે, જેનાથી ઘણા લોકો પોતાના જીવ બચાવવા માટે દોડી રહ્યા છે. ફૂટેજમાં છતના કેટલાક ભાગો પણ ધરાશયી થતા દેખાય છે. આ હુમલામાં ઓછામાં ઓછા ૧૩ લોકો માર્યા ગયા, જેમાં હેદરાબાદનો એક વ્યક્તિ પણ સામેલ હતો જે તેના પરિવાર સાથે મદીના જઈ રહ્યો હતો, અને ૩૮૦ થી વધુ લોકો ધાયલ થયા. યમનના ઈરાન સમર્થિત હોથી બળદામોરોએ જવાબદારી સ્વીકારી હતી, જૂથના લશ્કરી પ્રવક્તા યાહ્યા સારીએ જણાવ્યું હતું કે તેઓએ સઉદી અરેબિયાના પૂર્વીય પ્રાંતમાં દમ્મામ એરપોર્ટ અને સઉદી તેલ દિગ્ગજ સઉદી અરામકોની બે સુવિધાઓને પણ નિશાન બનાવી હતી.

યમનમાં સઉદીની આગેવાની હેઠળના ગઠબંધન દળો અને સઉદી નાગરિક ઉકયન સત્તાવાળાઓ અનુસાર, ટર્મિનલ ૪ પર અજબ્યા પ્રોજેક્ટ દ્વારા અથડાયા બાદ સઉદી અધિકારીઓએ એકનું મૃત્યુ અને ૧૧ ધાયલ થયાની જાણ કરી હતી, જેના કારણે આગ લાગી હતી. સઉદી હવાઈ સંરક્ષણ દળોએ પૂર્વીય પ્રાંત પર એક ડ્રોન અને ખાલિસ મુશૈત તરફ છોડવામાં આવેલી બેલિસ્ટિક મિસાઈલને પણ અટકાવી હતી. સઉદી નાગરિક સંરક્ષણ દળોએ સોમવારે વહેલી સવારે અભામાં કોકકટી ચેતવણી જારી કરી હતી, પરંતુ ભય ટળી ગયો હતો, એમ સઉદી નાગરિક સંરક્ષણે જણાવ્યું હતું. તાજેતરના હુમલાઓથી રિયાધના એરપોર્ટ પરના હુમલામાં અઠવાડિયા માટે મૃત્યુઆંક ૧૮ થયો છે. હોથીઓએ અગાઉ સઉદી એરપોર્ટના ઉપયોગ સામે તેમની ચેતવણીને નવીનીકરણ કરી હતી, લોકોને તેમની ચેતવણીઓને ગંભીરતાથી લેવા અને કોઈપણ નિષ્ફળ અવરોધ માટે સઉદી અરેબિયાને જવાબદાર ઠેરવવા વિનંતી કરી હતી. વધતા જતા ખતરાની વચ્ચે, સઉદી અરેબિયામાં ક્રિટનના દૂતાવાસે તેના નાગરિકોને જેદાહ, દમ્મામ અને

રાજ્યના અન્ય તમામ એરપોર્ટ પર, મદીના એરપોર્ટ સિવાય, મુસાફરી ન કરવાની સલાહ આપી છે. યુએસ એવિએશન અધિકારીઓએ પણ એક નોટિસ જારી કરીને અમેરિકન એરલાઈન્સને સઉદી અરેબિયા જતી વખતે અથવા તેના પરથી ઉડાન ભરતી વખતે સાવધાની રાખવા વિનંતી કરી છે. સઉદી અધિકારીઓએ અલગથી જાહેરાત કરી હતી કે રવિવારથી ગુરુવાર સુધી રિયાધની શાળાઓમાં વ્યક્તિગત વર્ગો દૂરસ્થ શિક્ષણમાં ફેરવાશે. તાજેતરના હુમલાઓ ત્યારે થયા છે જ્યારે સઉદી અરેબિયાએ યમનમાં તેની લશ્કરી સંગોવણી વધારી દીધી છે, હોથીઓ સામે હડતાલ શરૂ કરી છે અને ગયા મહિને બળવાખોરોએ લાલ સમુદ્ર કિનારે વ્યૂહાત્મક પ્રદેશ કબજે કર્યા પછી સરકારી વળતા હુમલાને સમર્થન આપ્યું છે. હોથીઓએ રવિવારે કહ્યું હતું કે સઉદી અરેબિયાએ પાછલા ૨૪ કલાકમાં યમનમાં ૧૨૪ હવાઈ હુમલા કર્યા છે. યમનના હોથી સંચાલિત વિદેશ મંત્રાલયે ચેતવણી આપી હતી કે જો રિયાધ તેની લશ્કરી કાર્યવાહી અને દેશમાં દખલગીરી બંધ ન કરે તો વધુ વકરી શકે છે.

અપૂરતું : ઈરાને હોર્મુઝ સ્ટ્રેટ ફરીથી ખોલવા માટે ૭ શરતો પર અમેરિકાના પ્રતિભાવને નકારી કાઢ્યો

રવિવારે ઈરાનના રાજ્ય મીડિયા અનુસાર, ઈરાનના સુરક્ષા વડા અને સુપ્રીમ નેશનલ સિક્યુરિટી કાઉન્સિલના સેક્રેટરી મોહસેન રેઝાઈએ યુએસ પ્રતિભાવને “અપૂરતો” ગણાવ્યો. તેમણે કહ્યું કે કોઈપણ પ્રગતિ થાય તે પહેલાં વોશિંગ્ટનને તેહરાન માટે અસ્પષ્ટ રહેલા મુદ્દાઓ પર પોતાનું વલણ સ્પષ્ટ કરવું જોઈએ

(એજન્સી) તા. ૧૨

ઈરાન હોર્મુઝ સ્ટ્રેટને યુનાઈટેડ સ્ટેટ્સ સોદા માટે કેટલા આગળ વધવા તૈયાર છે તેની કસોટીમાં ફેરવી રહ્યું છે. તેહરાને વ્યૂહાત્મક જળમાર્ગને ફરીથી ખોલવા માટે તેની સાત શરતો પર વોશિંગ્ટનના પ્રતિભાવને નકારી કાઢ્યો છે અને કહ્યું છે કે તેની કેટલીક માંગણીઓ હજુ પણ વણઉકેલાયેલી છે. વૈશ્વિક ઉર્જા શિપમેન્ટ દાવ પર હોવાથી, રાજદ્વારી મઝાગાંઠ સંઘર્ષના સૌથી પરિણામી ફ્લેશપોઈન્ટ્સમાંથી એકને રાખવા ઈરાનની ધમકી આપે છે. રવિવારે ઈરાનના રાજ્ય મીડિયા અનુસાર, ઈરાનના સુરક્ષા વડા અને સુપ્રીમ નેશનલ સિક્યુરિટી કાઉન્સિલના સેક્રેટરી મોહસેન રેઝાઈએ યુએસ પ્રતિભાવને “અપૂરતો” ગણાવ્યો. તેમણે કહ્યું કે કોઈપણ પ્રગતિ થાય તે પહેલાં વોશિંગ્ટનને તેહરાન માટે અસ્પષ્ટ રહેલા મુદ્દાઓ પર પોતાનું વલણ સ્પષ્ટ કરવું જોઈએ. “અમે અમેરિકાનો સાત શરતો રજૂ કરી હતી અને સ્પષ્ટપણે જણાવ્યું હતું કે હોર્મુઝ સ્ટ્રેટ તેમના માટે ખુલ્લું મુકવામાં આવશે નહીં, અને જ્યાં સુધી આ શરતો પૂર્ણ ન થાય ત્યાં સુધી કોઈ વાટાઘાટો થશે નહીં.” રેઝાઈએ કહ્યું. તેમણે ઉમેર્યું હતું કે ઈરાન “હવે અમેરિકાનો જવાબ આપવાની પ્રક્રિયામાં નથી.” “તેમના જવાબમાં, તેઓએ અમારી કેટલીક શરતો સ્વીકારી છે, જ્યારે અન્ય અસ્પષ્ટ છે,” તેમણે કહ્યું. આ મતભેદ વ્યૂહાત્મક જળમાર્ગ પર અનિશ્ચિતતાને લંબાવવાની ધમકી આપે છે, જે કેશ્મીરના અંતમાં ઈરાન પર યુએસ અને ઈઝરાયેલી હુમલાઓ સાથે યુદ્ધ શરૂ થાય તે પહેલાં વિશ્વના લગભગ પાંચમા ભાગના તેલ અને પ્રવાહી કુદરતી ગેસ પુરવઠાને વહન કરતો હતો. યુએસએ કતારી મધ્યસ્થી દ્વારા જવાબ આપ્યો, જેઓ સંઘર્ષનો અંત લાવવા અને શિપિંગ પુનઃસ્થાપિત કરવાના પ્રયાસોના ભાગ રૂપે બંને પક્ષો વચ્ચે સંદેશાઓ મોકલી રહ્યા છે. ઈરાની અધિકારીઓએ કહ્યું છે કે આ દરખાસ્તનો હેતુ વિશ્વાસ પુનઃસ્થાપિત કરવાનો અને બંને દેશોને જૂનમાં થયેલા સમજૂતીના વચગાળાના મે મોરેન્ડમના ઉગ્ર સંસ્કરણ પર પાછા લાવવાનો છે. તે કરારે ટૂંકા યુદ્ધવિરામને સુરક્ષિત કરવામાં મદદ કરી હતી અને તેમાં સ્ટ્રેટ અને

ઈરાનના પરમાણુ કાર્યક્રમ બંને સંબંધિત જોવાઈઓ સામેલ હતી. ગયા અઠવાડિયે આ ચર્ચાઓ અંગે માહિતી મેળવનારા એક અધિકારીએ ન્યૂઝ એજન્સી રોઈટર્સને જણાવ્યું હતું કે મુખ્ય મતભેદ યોજનાના ઘટકો કરતાં પ્રસ્તાવિત પગલાં કયા કયા ક્રમમાં અમલમાં મૂકવા જોઈએ તે અંગે હતો. તેહરાને એવા સૂચનોનો પણ વિરોધ કર્યો છે કે તે જળમાર્ગ ફરીથી ખોલવાના વર્તમાન પ્રમાણના ભાગ રૂપે તેના પરમાણુ કાર્યક્રમ પર વાટાઘાટો કરવા તૈયાર છે. ઈરાની વિદેશ મંત્રાલયના પ્રવક્તા ઈસ્માઈલ બાધાઈએ કહ્યું કે ઈરાનનું તાત્કાલિક ધ્યાન હોર્મુઝ સ્ટ્રેટ અને ત્યાં સુરક્ષા પુનઃસ્થાપિત કરવા પર હતું. બાધાઈએ એ વાતનો પણ ઈન્કાર કર્યો હતો કે તેહરાને પ્રતિબંધોમાં રાહતના સંયુક્ત રાષ્ટ્રના પરમાણુ નિરીક્ષક દ્વારા નિરીક્ષણની મંજૂરી આપવાની ઓફર કરી હતી, એમ કહીને કે ઈરાને વોશિંગ્ટન સાથે પરમાણુ ચર્ચામાં પ્રવેશ કર્યો નથી. બંને દેશો વચ્ચેના સંબંધોમાં પરમાણુ મુદ્દો યથાવત રહેશે. “અમે ઈરાન ઈસ્લામિક રિપબ્લિક સાથે ઉત્પાદક ચર્ચાઓ કરી રહ્યા છીએ,” ટ્રમ્પે કહ્યું, અને ઉમેર્યું કે યુનાઈટેડ સ્ટેટ્સ ૩ નવેમ્બરની સુટબી પહેલાં ઈરાન પર હુમલો કરશે નહીં, તેમણે વોશિંગ્ટન અને તેહરાન વચ્ચેની ઉત્પાદક ચર્ચાઓ ગણાવી હતી.

ગુરુવારે X પર એક પોસ્ટમાં, તેમણે કહ્યું કે રાજદ્વારી જોડાણ છતાં યુએસ નાકાબંધી યથાવત રહેશે. “અમે ઈરાન ઈસ્લામિક રિપબ્લિક સાથે ઉત્પાદક ચર્ચાઓ કરી રહ્યા છીએ,” ટ્રમ્પે કહ્યું, અને ઉમેર્યું કે યુનાઈટેડ સ્ટેટ્સ ૩ નવેમ્બરની સુટબી પહેલાં ઈરાન પર હુમલો કરશે નહીં. તેમણે પોતાની સ્થિતિનો પણ પુનરોચ્ચાર કર્યો કે “ઈરાન પાસે પરમાણુ થયો સુધી તેહરાનની સાત શરતો પૂર્ણ ન થાય ત્યાં સુધી સ્ટ્રેટ અમેરિકા માટે બંધ રહેશે, જે તેમણે કહ્યું હતું કે ઈસ્લામાબાદ સમજૂતી પત્ર પર આધારિત છે. તેમણે ચેતવણી પણ આપી હતી કે વોશિંગ્ટન એકતરફી માંગણીઓ લાદ

તંત્રીલેખ

ગુજરાત ટુડે

લોકશાહીની સાચી ઓળખ ચૂંટણી યોજવામાં જ નથી, પરંતુ ચૂંટણી વ્યવસ્થા સામે પ્રશ્નો ઊભા થાય ત્યારે સત્તાધીશો અને બંધારણીય સંસ્થાઓ કેટલા નિષ્પક્ષ, પારદર્શક અને જવાબદાર રહે છે તેમાં છે. સરકારની નીતિઓ સામે અસંમતિ વ્યક્ત કરવી, બંધારણીય સંસ્થાઓને સવાલ પૂછવા અને ન્યાયની માગણી સાથે રસ્તા પર ઊતરવું નાગરિકોનો લોકતાંત્રિક અધિકાર છે. પરંતુ જ્યારે વિરોધના અવાજને સાંભળવાને બદલે તેને રોકવા માટે રાજધાનીને સુરક્ષાના કિલ્લામાં ફેરવી દેવામાં આવે ત્યારે પ્રશ્ન માત્ર કાયદો અને વ્યવસ્થાનો રહેતો નથી; તે લોકશાહીના સ્વાસ્થ્યનો પ્રશ્ન બની જાય છે.

દિલ્હીમાં મુખ્ય ચૂંટણી કમિશનર જ્ઞાનેશ કુમાર સામે અને મતદાર યાદીના વિશેષ સઘન પુનરીક્ષણ (SIR) સંબંધિત આક્ષેપોના વિરોધમાં યોજાયેલા પ્રદર્શનને રોકવા માટે જે વ્યાપક બંદોબસ્ત કરવામાં આવ્યો, તેણે અનેક ગંભીર સવાલો ઊભા કર્યા છે. હજારો લોકોને અટકાયતમાં લેવાની કાર્યવાહી પણ થઈ હતી. આટલી વ્યાપક વ્યવસ્થા પાછળનો હેતુ ખરેખર શાંતિ જાળવવાનો હતો કે વિરોધને તેની શરૂઆતમાં જ નિષ્ફળ બનાવવાનો, તેની નિષ્પક્ષ તપાસ થવી જોઈએ.

કોઈપણ લોકશાહી સરકારની જવાબદારી જાહેર વ્યવસ્થા જાળવવાની છે. વિરોધ પ્રદર્શન દરમિયાન હિંસા થવાની શક્તતા હોય તો પોલીસ જરૂરી સાવચેતી રાખી શકે છે. પરંતુ સાવચેતી અને દબાણ-દમન વચ્ચે એક પાતળી રેખા છે. સંભવિત અવ્યવસ્થાના નામે આખા વિસ્તારની અવરજવર ખોરવી નાખવી, સામાન્ય નાગરિકોની સુવિધાઓ પર અસર

લોકશાહીમાં વિરોધનો અવાજ દબાવીને શાસકો શું સિદ્ધ કરવા માંગે છે?

કરવી અને શાંતિપૂર્ણ વિરોધ માટે એક તથા માગતા લોકોને મોટા પાયે અટકાયતમાં લેવા જેવા પગલાં પ્રમાણસર છે કે નહીં, તે તપાસવું જરૂરી છે. સુરક્ષાના નામે નાગરિકોના મૂળભૂત અધિકારોને ગોળી બનાવી દેવામાં આવે તો લોકશાહીની ભાવના નબળી પડે છે.

ભારતીય બંધારણની કલમ ૧૯ નાગરિકોને વાણી અને અભિવ્યક્તિની સ્વતંત્રતા તેમજ શાંતિપૂર્ણ અને નિઃશસ્ત્ર સભા કરવાનો અધિકાર આપે છે. એ વાત સાચી કે, આ અધિકારો અમર્યાદિત નથી. જાહેર વ્યવસ્થા અને અન્ય કાયદેસર કારણોસર વાજબી નિયંત્રણો લાદી શકાય છે પરંતુ નિયંત્રણોનો અર્થ એવો નથી કે સરકાર પોતાની ટીકા કરનાર દરેક અવાજને સંભવિત જોખમ તરીકે જુએ. લોકશાહીમાં સત્તાને પડકારવાનો અધિકાર જ પ્રજાને યોગ્ય નાગરિક બનાવે છે; અન્યથા તેઓ માત્ર આદેશોનું પાલન કરનારા લોકો બનીને રહી જાય. આ સમગ્ર વિવાદના કેન્દ્રમાં ચૂંટણી પંચની વિશ્વસનીયતાનો પ્રશ્ન છે. ચૂંટણી પંચ માત્ર ચૂંટણી યોજતી સંસ્થા નથી, પરંતુ લોકશાહીમાં જનમતની પવિત્રતા જાળવતી બંધારણીય સંસ્થા છે. મતદાર યાદીમાં કોઈ પાત્ર નાગરિકનું નામ રહી જાય અથવા અયોગ્ય રીતે દૂર થઈ જાય તો તેની અસર સીધી મતાધિકાર પર પડે છે. એક મતદારનું નામ ખોટી રીતે દૂર થવું પણ સામાન્ય વહીવટી ભૂલ ગણીને અવગણી શકાય નહીં, કારણ કે તે વ્યક્તિને લોકશાહી પ્રક્રિયામાં ભાગ લેવાની તકથી વંચિત કરી શકે છે.

SIRની પ્રક્રિયા અંગે ઉઠેલા સવાલો અને ચૂંટણી પંચની કાર્યપ્રણાલી સંબંધિત આક્ષેપોની નિષ્પક્ષ તપાસ થવી જોઈએ. આક્ષેપો થયા એટલે દરેક આરોપ સાચો જ છે એવું માની લેવું યોગ્ય નથી; પરંતુ ચૂંટણી પંચે પોતાની

નિર્દોષતા અને નિષ્પક્ષતા અંગે લોકોમાં વિશ્વાસ ઊભો કરવો પણ એટલો જ જરૂરી છે. ચૂંટણી પંચે ગેરરીતિના આક્ષેપોને માત્ર નકારી કાઢ્યા એટલાથી જાહેર શંકાઓનો અંત આવતો નથી. પારદર્શક માહિતી, ફરિયાદોના સમયસર નિરાકરણ અને મતદાર યાદીમાં સુધારાની સરળ વ્યવસ્થા દ્વારા જ વિશ્વાસ પુનઃસ્થાપિત થઈ શકે.

મુખ્ય ચૂંટણી કમિશનરનું પદ અત્યંત જવાબદારીભર્યું છે. આ પદ પર બેઠેલી વ્યક્તિની નિષ્પક્ષતા અંગે સવાલો ઊભા થાય ત્યારે તેનો જવાબ રાજકીય નિવેદનભાજીથી નહીં, પરંતુ તથ્યો અને સંસ્થાકીય પારદર્શકતાથી આપવો જોઈએ. એ જ રીતે, વિરોધ પક્ષોએ પણ આક્ષેપોને પુરાવા સાથે રજૂ કરવા જોઈએ અને પોતાની રાજકીય લડાઈને મતદારોના વાસ્તવિક હિતોથી અલગ થવા દેવી જોઈએ નહીં. ચૂંટણીની વિશ્વસનીયતાનો પ્રશ્ન કોઈ એક પક્ષના રાજકીય લાભ કે નુકસાન પૂરતો મર્યાદિત નથી. તે સમગ્ર દેશના નાગરિકોના અધિકારો સાથે જોડાયેલો છે. આ સંદર્ભમાં સૌથી ચિંતાજનક બાબત એ છે કે અસંમતિને ઘણી વાર વ્યવસ્થાની વિરુદ્ધની પ્રવૃત્તિ તરીકે જોવામાં આવે છે. જ્યારે કોઈ સંગઠન કે નાગરિક સમૂહ સરકાર અથવા બંધારણીય સંસ્થાની ટીકા કરે ત્યારે તેનો જવાબ પ્રતિબંધો અને અટકાયતોમાં શોધવાને બદલે સંવાદમાં શોધવો જોઈએ. શાંતિપૂર્ણ પ્રદર્શનને યોગ્ય સ્થળ અને જરૂરી વ્યવસ્થા પૂરી પાડવાથી સરકારની સત્તા ઘટતી નથી. ઊલટું, તે સરકારના લોકશાહી આત્મવિશ્વાસનું પ્રદર્શન કરે છે પણ કમનસીબે એવું થઈ રહ્યું નથી.

દિલ્હીમાં સામાન્ય નાગરિકોને પડેલી અસુવિધા પણ અવગણવા જેવી નથી. વિરોધ પ્રદર્શનના કારણે જાહેર પરિવહન ખોરવાય, મુસાફરો અટવાય અને રોજિંદા

કામકાજ પર અસર પડે તો તેનો બોજ એવા લોકો પર પણ પડે છે, જેમને આ રાજકીય વિવાદ સાથે સીધો કોઈ સંબંધ નથી. એટલે સરકાર અને પોલીસની ફરજ માત્ર વિરોધીઓને રોકવાની નહીં, પરંતુ નાગરિકોની અવરજવર જાળવી રાખતાં શાંતિપૂર્ણ વિરોધ માટે વ્યવસ્થા ઊભી કરવાની પણ છે. લોકશાહી વ્યવસ્થામાં બંને હિતો વચ્ચે સંતુલન જાળવવું વહીવટીતંત્રની કસોટી છે. આજે જરૂર છે કે સરકાર, ચૂંટણી પંચ અને વિરોધ પક્ષો ત્રણેય પોતાની જવાબદારી સમજે. સરકાર બંધારણીય અધિકારોનું સન્માન કરે, ચૂંટણી પંચ મતદાર યાદી અંગેના સવાલોના સ્પષ્ટ જવાબ આપે અને વિરોધ પક્ષો પુરાવા તથા લોકશાહી મર્યાદાઓના આધારે પોતાની માગણીઓ રજૂ કરે. ન્યાયિક સંસ્થાઓ પણ કાયદા અને બંધારણની કસોટી પર દરેક પક્ષની કાર્યવાહીનું મૂલ્યાંકન કરે. લોકશાહીમાં કોઈ સંસ્થા પ્રશ્નોથી પર નથી અને કોઈ નાગરિક માત્ર પ્રશ્ન પૂછે છે એટલા માટે શંકાસ્પદ બની જતો નથી.

અંતે, સરકારની મજબૂતી વિરોધના અવાજને દબાવવામાં નહીં, પરંતુ તેની સામે તર્કપૂર્ણ જવાબ આપવામાં છે. ચૂંટણીની વિશ્વસનીયતા અંગેના સવાલોનો જવાબ પોલીસના ડંડાથી નહીં, પારદર્શક તપાસ અને વિશ્વાસપાત્ર પ્રક્રિયાથી જ મળી શકે. લોકશાહીમાં અસંમતિ કોઈ શત્રુ નથી; તે વ્યવસ્થાની ખામીઓ ઓળખવાની તક છે. જો સત્તા આ તકને સ્વીકારવાને બદલે તેને દબાવવાનો પ્રયાસ કરશે, તો રસ્તાઓ પરનો અવાજ કદાચ થોડા સમય માટે અટકાવી શકાશે, પરંતુ નાગરિકોના મનમાં ઊભા થયેલા સવાલોનો અંત નહીં આવે. લોકશાહીની સાચી જીત ત્યારે જ થશે જ્યારે સત્તા વિરોધથી ડરવાને બદલે તેને સાંભળવાની હિંમત બતાવશે.

એક જૈન વેપારી પરિવારે મુઘલ ભારતના સમયથી લઈને આધુનિક અમદાવાદ સુધી વેપાર કેવી રીતે ચલાવ્યો

મુઘલ કાળ દરમિયાન ભારતમાં રહેતા એક જૈન વેપારી પરિવારે સમય સાથે બદલાતી રાજકીય અને આર્થિક પરિસ્થિતિઓમાં ટકી રહીને, આધુનિક સમયના અમદાવાદ સુધી પેઢી દર પેઢી પોતાનો વેપાર અને ધંધો સફળતાપૂર્વક ચાલુ રાખ્યો

મુઘલ કાળના અમદાવાદમાં રહેતો એક જૈન વેપારી પરિવાર આપણને ભૂતકાળ અને વર્તમાન બંને સમયમાં ભારતમાં વેપાર-ધંધો કરવા વિશે શું શીખવે છે? સુદેવ શેઠ ‘પાસ્ટ ઈમ્પ્રેક્ટ’ના આ એપિસોડમાં ઘણું બધું સમજાવે છે.

સુદેવ શેઠ ‘બેંકરોલિંગ એમ્પાયર’ પુસ્તકના લેખક છે, જે અમદાવાદના એક વ્યાપારી પરિવાર-ઝવેરી પરિવારની આકર્ષક કહાની છે, જેમણે મુઘલ પ્રભુત્વ હેઠળ વ્યાપારી જીવનના ચડાવ-ઉતારનો સામનો કર્યો હતો.

૧૭મી અને ૧૮મી સદીના ભારતના વાતાવરણમાં પૂરેપૂરા રચ્યાપચ્યા હોવા છતાં, ઝવેરી પરિવારે એવા પડકારોનો સામનો કરવો પડ્યો હતો જેની સાથે આજનો કોઈપણ આધુનિક ભારતીય વ્યાપારી પરિવાર પણ પોતાને જોડી શકે છે. સરકાર સાથેના નજીકના સંબંધોથી તેમને જબરદસ્ત કાયદો તો થયો પરંતુ જ્યારે તેઓ કેટલાક ચોક્કસ અધિકારીઓની નજરમાંથી ઉતરી ગયા ત્યારે તેમણે નુકસાન પણ ભોગવવું પડ્યું હતું. તેઓ જૂથબંધીવાળા રાજકીય વિવાદોમાં બેંચાયા પરંતુ, જેમ જેમ ૧૮મી સદી આગળ વધતી ગઈ તેમ તેમને અહેસાસ થયો કે તેમની સંપત્તિ નાના શાસકો (સૂબાઓ) અને સમગ્ર રજવાડાઓના ભાગ્યને પ્રભાવિત કરી શકે છે અને ઝવેરી પરિવારના વડાઓ પણ, આજના ઘણા ભારતીય ઉદ્યોગપતિઓની જેમ, એક જટિલ પ્રશ્નને લીધે રાતોની ઊંઘ ગુમાવી બેસતા હતા. અને એ જટિલ પ્રશ્ન હતો પરિવારમાં વારસાઈ (ઉત્તરાધિકાર)નું સંચાલન કેવી રીતે કરવું?

રાજસ્થાનના ઓસિયાના મૂળ રહેવાસી એવા એક જૈન ઝવેરી પરિવારે ૧૬મી સદીના અંત ભાગમાં અમદાવાદમાં સ્થળાંતર કર્યું હતું, જ્યારે આ શહેર એક યુવાન અને ધમધમતું વેપાર કેન્દ્ર હતું. મુઘલોએ ૧૫૭૦ના દાયકાની શરૂઆતમાં ગુજરાત જીતી લીધું હતું. શાંતિદાસ ઝવેરી (આશરે ૧૫૮૪-૧૬૫૯) હેઠળ, આ પરિવારે બાદશાહો સહિતના મુઘલ અધિકારીઓ સાથે અત્યંત નફાકારક સંબંધોની શરૂઆત કરી હતી.

શાંતિદાસ તરફથી કિંમતી ધરેણાંના સતત પુરવઠાના બદલામાં, સમ્રાટ જહાંગીરે આ પરિવારને વિશેષ અધિકારો આપ્યા

હતા, જેમાં મુઘલ અધિકારીઓ તરફથી કોઈ હસ્તક્ષેપ ન કરવાની ખાતરી પણ સામેલ હતી. પાછળથી, મુઘલ રાજકુમાર દ્વારા શિકોહે દિલ્હીના દરબારમાં નવી દુનિયા (અમેરિકા અને અન્ય પ્રદેશો) માંથી લકઝરી વસ્તુઓ—જેવી કે અથાણાંવાળા મરચાં, અનાનાસ અને ટર્કી (એક પ્રકારનું પક્ષી)નો સતત પુરવઠો પૂરો પાડવા માટે શાંતિદાસ પર આધાર રાખ્યો હતો.

મુઘલો અને ઝવેરીઓ વચ્ચેના સંબંધો શરૂઆતમાં પરસ્પર આદર અને સહિષ્ણુતાના હતા. મુઘલ અધિકારીઓએ જૈન સમુદાયનું રક્ષણ કર્યું અને શાંતિદાસને પાલીતાણાના પેટનું ડુંગરાળ મંદિરોની આસપાસ ઇનામી જમીનો આપી. જૈન ગ્રંથોમાં પણ મુઘલ શાસનના ખૂબ વખાણ કરવામાં આવ્યા હતા.

ઔરંગઝેબના સમયથી પરિસ્થિતિ બદલાવા લાગી હતી. જ્યારે યુવાન ઔરંગઝેબ ગુજરાતનો ગવર્નર (સુબો) હતો, ત્યારે તેણે અમદાવાદમાં શાંતિદાસ ઝવેરી દ્વારા બંધાવવામાં આવેલું એક જૈન મંદિર તોડી પાડ્યું હતું. પરંતુ જ્યારે તે પોતે સમ્રાટ બન્યા, ત્યારે તેણે જૂની કડવાશ ભૂલીને સંબંધો સુધારી લીધા હતા. તેણે શાંતિદાસ અને તેમના પુત્રને પોતાના રાજ્યાભિષેકમાં આમંત્રિત કર્યા અને ઝવેરી પરિવારને સામ્રાજ્યના મહત્વના ભાગીદાર તરીકે સ્વીકાર્યા.

પરંતુ પરિસ્થિતિમાં ખરો બદલાવ દક્ષિણના સૈન્ય અભિયાન (Deccan campaign)ના કારણે આવ્યો. આ ૧૭મી સદીનું એક એવું યુદ્ધ હતું જે ક્યારેય સમાપ્ત થાય તેમ ન હતું. ઔરંગઝેબ દક્ષિણ ભારતમાં પોતાનો અંકુશ વધારવા અને શિવાજી મહારાજ જેવા બળવાખોરો સામે લડવા માટે સખત મહેનત કરી રહ્યો હતો.

આ પ્રક્રિયામાં, ગુજરાતના ગવર્નરોએ ઔરંગઝેબના થાકેલા અને આર્થિક સંકટમાં મુકાયેલા સૈન્ય તથા વહીવટીતંત્રને આર્થિક મદદ પૂરી પાડવા માટે શાંતિદાસ ઝવેરી જેવા વેપારી બેંકર્સ પર નિર્ભર રહેવું પડ્યું હતું.

ફેન્ય મુસાફર જોયર્જી રોકસ તે સમયે સરકારને લોન આપવાના આ નવા વ્યવસાયમાં ઝંપલાવતા વેપારીઓ વિશે ટિપ્પણી કરતા લખ્યું હતું કે, "આ બહુ જોખમી વ્યવસાય છે અને મેં એવા બહુ ઓછા લોકોને જોયા છે જેઓ આ કામ કરે છે અને અંતે તે બરબાદ ન થયા હોય." જ્યારે મુઘલ અધિકારીઓ લીધેલી લોન ચૂકવી શકતા નહોતા, ત્યારે તેઓ વેપારીઓ પાસેથી બળજબરીથી પૈસા પાડવા અને હિંસા પર ઉતરી આવતા હતા.

આજના સમયમાં, જે ઉદ્યોગપતિઓ ભારત સરકારની નજરમાં ભરાય છે (અથવા સરકાર વિરુદ્ધ જાય છે) તેમને ‘ટેક્સ ટેરરિઝમ’ (આવકવેરા વિભાગ દ્વારા પરેશાની) અને ન્યાયિક પજવણીનો સામનો કરવો પડે છે. પરંતુ મુઘલ સામ્રાજ્યના નાશ પછી—

અંતિમ વર્ષોમાં—ઔરંગઝેબના મૃત્યુના ઘણા સમય પછી— ગુજરાતી વેપારીઓએ રાજ્ય તરફથી ઘણી વધારે શારીરિક હિંસાનો સામનો કરવો પડ્યો હતો. શાંતિદાસના પોત્ર ખુશાલચંદ ઝવેરીને ગુજરાતના ગવર્નર જેલમાં પૂરી દીધા હતા અને કોરડા માર્યા હતા, કારણ કે તે ગવર્નર ગમે તે ભોગે નાણાકીય સંસાધનો મેળવવા માટે બેબાકળો બન્યો હતો. ૨ પરંતુ હિંસાના આવા દોર વચ્ચે, વેપારીઓને સમજાયું કે નબળા પડેલા રાજ્યનો અર્થ એ છે કે તેઓ ઘણી વધારે રાજકીય વગ ઊભી કરી શકે છે. ઝવેરી જેવા પરિવારોએ હરીફ વહીવટકર્તાઓ અને ઊભરતા રાજ્યોને ટેકો આપ્યો. આ

ગીર સોમનાથ જિલ્લામાં સિંગલ યૂઝ પ્લાસ્ટિક પર પ્રતિબંધ

(સંવાદદાતા દ્વારા)

પ્રભાસપાટણ, તા. ૧૨

પ્રતિબંધિત સિંગલ યૂઝ પ્લાસ્ટિક તથા ૧૨૦ માઈક્રોનથી ઓછી જાડાઈ ધરાવતા પ્લાસ્ટિક કેરી બેગના કારણે પર્યાવરણ અને માનવ સ્વાસ્થ્ય પર પ્રત્યક્ષ તથા પરોક્ષ રીતે ગંભીર આડઅસર થતી હોવાથી અધિક જિલ્લા મેજિસ્ટ્રેટ રાજેશ આલ દ્વારા પ્લાસ્ટિક પ્રતિબંધ ફરમાવવા અંગેનું જાહેરનામું પ્રસિદ્ધ કરાયું છે. આ જાહેરનામું તા. ૧૨-૧૦-૨૦૨૬થી ૬૦ દિવસ સુધી અમલમાં રહેશે. આ જાહેરનામા અનુસાર પ્લાસ્ટિક વેસ્ટ મેનેજમેન્ટ(એમ્ડેએન્ટ) રૂલ્સ-૨૦૨૧ના નિયમ-૪ની જોગવાઈ મુજબ સમગ્ર ગીર સોમનાથ જિલ્લામાં પ્રતિબંધિત સિંગલ યૂઝ પ્લાસ્ટિક તેમજ ૧૨૦ માઈક્રોન કરતા ઓછી જાડાઈ ધરાવતા પ્લાસ્ટિક કેરી બેગના ઉત્પાદન, આયાત, સંગ્રહ, વેંચાણ, વિતરણ અને ઉપયોગ પર પ્રતિબંધ ફરમાવવામાં આવ્યો છે.

પોલીસ્ટાયરીન અને એક્ષાપાન્ડેબલ પોલીસ્ટાયરીન સહિતની પ્લાસ્ટીક સ્ટીક સાથે ઈયરબંડસ, કુગ્ગાઓ માટે

નડિયાદ : SIRના વિરોધમાં કોંગ્રેસની રેલી, ‘વોટ ચોર ગદી છોડો’ના નારા ગુંજ્યા

(સંવાદદાતા દ્વારા)

નડિયાદ, તા. ૧૨

મતદાર યાદીની ખાસ સઘન સુધારણા પ્રક્રિયા (SIR) અને મુખ્ય ચૂંટણી કમિશનર જ્ઞાનેશ કુમારના કાર્યકાળ દરમિયાન ચૂંટણી પંચ દ્વારા લેવામાં આવેલા વિવિધ નિર્ણયો સામે વિરોધ આયોજન કરવામાં આવ્યું હતું. પારસ સર્કલ નજીક આવેલા ઈક્રોવાળા હોલ ખાતે એકત્ર થયેલા કોંગ્રેસના હોદ્દદારો, આગેવાનો અને કાર્યકરોએ રેલી સ્વરૂપે વિરોધ પ્રદર્શન કરી ‘વોટ ચોર ગદી છોડો’ના નારા લગાવ્યા હતા. આ પ્રસંગે ખેડા જિલ્લા કોંગ્રેસના

અંકલેશ્વર રેલવે સ્ટેશને નવા ફૂટ ઓવરબ્રિજનું કાર્ય પૂરજોશમાં

જૂનો બ્રિજ તોડી પડતા પડતી હાલાકીનો ટૂંક સમયમાં અંત આવશે

(સંવાદદાતા દ્વારા)

અંકલેશ્વર, તા. ૧૨

અંકલેશ્વર રેલવે સ્ટેશન ખાતે એક પ્લેટફોર્મ પરથી બીજા પ્લેટફોર્મ તેમજ સ્ટેશનના એક છેડેથી બીજા છેડે જવા માટે મુસાફરોને પડી રહેલી ભારે હાલાકીનો હવે ટૂંક સમયમાં કાયમી અંત આવશે. અગાઉ અહીં આવેલો જૂનો ફૂટ ઓવરબ્રિજ જર્જરિત હાલતમાં હોવાથી સલામતીના ભાગરૂપે તેને તોડી પાડવામાં આવ્યો હતો, જેના પગલે છેલ્લા કેટલાક

અમરેલીના ખેડૂતોને ભૂંડ, સિંહના ત્રાસમાંથી મુક્તિ અપાવવા મુખ્યમંત્રીને રજૂઆત

અમરેલીના ખેડૂતો ભૂંડ, સિંહ-દીપડાના ભયમાં જીવવા મજબૂર, સરકાર માત્ર આશ્વાસન આપે છે કે ઉકેલ પણ લાવશે ? : હિરેન વીરડિયા

(સંવાદદાતા દ્વારા)

અમરેલી, તા. ૧૨

અમરેલી જિલ્લાના ખેડૂતોને જંગલી ભૂંડ દ્વારા પાકોને થતા નુકસાન તેમજ સિંહ અને દીપડાની અવરજવરથી ઊભા થતા જોખમોમાંથી રાહત અપાવવા આમ આદમી પાર્ટીના અમરેલી જિલ્લા મહામંત્રી હિરેન વિરડીયાએ મુખ્યમંત્રીને લેખિત રજૂઆત કરી છે. રજૂઆતમાં ખેડૂતોની સુરક્ષા માટે જોખમી વિસ્તારોનું સર્વેક્ષણ, વનવિભાગની ઝડપી પ્રતિસાદ વ્યવસ્થા મજબૂત કરવા, વનપ્રાણીઓના હુમલા કે પાક અને પશુધનના નુકસાનના કિસ્સામાં નિયમ મુજબ સહાય-વળતર

પ્રમુખ, નડિયાદ શહેર કોંગ્રેસના પ્રમુખ હાર્દિક ભટ્ટ, કોંગ્રેસ અગ્રણી ગોકુલ શાહ સહિતના આગેવાનો જોડાયા હતા.

(તસવીર : આરકે મલેક, નડિયાદ)

જૂનાગઢ, તા. ૧૨

માણાવદરના ખાડિયા ગામે રૂ. ૩.૯૦ લાખની ધરફોડ ચોરીનો બનાવ પોલીસ ચોપડે નોંધાતા પોલીસે ગુનો નોંધી વધુ તપાસ હાથ ધરી છે. પ્રાપ્ત થતી વિગતો અનુસાર માણાવદર પોલીસ મથકે ગોર્વાદભાઈ રવજીભાઈ વાઘાણીએ અજાણ્યા ચોર શખ્સ વિરુદ્ધ ફરિયાદ નોંધાવી છે કે, ફરિયાદી ગત તા. ૧૦/૧૦/૨૬ના સવારના ૫ વાગ્યાથી સાંજના ૭

વાગ્યા દરમિયાન પોતાના પરિવાર સાથે પિતૃ કાર્ય સાડે ગોકરણ ખાતે ગયેલ હોય દરમિયાન અજાણ્યા ચોર શખ્સે મકાનમાં પ્રવેશી અંદરના રૂમના દરવાજાનો નકુચો તોડી પાડ્યો હતો. પ્રાપ્ત થતી વિગતો અનુસાર માણાવદર પોલીસ મથકે પર્સમાં રહેલ રોકડ રૂ. ૨૦,૦૦૦ નોની કુલ રૂ. ૩,૯૦,૦૦૦ની રોકડ ચોરી કરી ગયાની ફરિયાદ નોંધાવતા પોલીસે ગુનો નોંધી તપાસ હાથ ધરી છે.

સમયથી દૈનિક મુસાફરો અને નોકરિયાત વર્ગને અવરજવર કરવામાં ભારે મુશ્કેલીઓનો સામનો કરવો પડી રહ્યો હતો.

આ સમસ્યાના નિવારણ અર્થે સરકારે પ્રશાસન દ્વારા મુસાફરોની સુવિધા માટે નવા આધુનિક ફૂટ ઓવરબ્રિજનું નિર્માણ કાર્ય યુદ્ધના ધોરણે હાથ ધરવામાં આવ્યું છે. હાલ સ્ટેશન પરિસરમાં પિલર ઊભા કરવાની સાથે બ્રિજનું બાંધકામ પૂરજોશમાં ચાલી રહ્યું છે, જેને લઈને સ્થાનિકો અને

મુસાફરોમાં રાહતની લાગણી જોવા મળી રહી છે. આ નવો આધુનિક પુલ તૈયાર થઈ જતો રોજિંદા અપ-ડાઉન કરતા સુવિધા સંસ્થાનિક નાગરિકો તેમજ લાંબા સ્થાનિક સામેની તરફ જવામાં ખૂબ મોટી સરળતા રહેશે અને સમયની પણ બચત થશે. રેલવે તંત્ર દ્વારા આ કામગીરી વહેલી તકે પૂર્ણ કરવામાં આવે તેવી મુસાફરો દ્વારા આશા વ્યક્ત કરવામાં આવી રહી છે.

તંત્રીલેખ

ગુજરાત ટુડે

લોકશાહીની સાચી ઓળખ ચૂંટણી યોજવામાં જ નથી, પરંતુ ચૂંટણી વ્યવસ્થા સામે પ્રશ્નો ઊભા થાય ત્યારે સત્તાધીશો અને બંધારણીય સંસ્થાઓ કેટલા નિષ્પક્ષ, પારદર્શક અને જવાબદાર રહે છે તેમાં છે. સરકારની નીતિઓ સામે અસંમતિ વ્યક્ત કરવી, બંધારણીય સંસ્થાઓને સવાલ પૂછવા અને ન્યાયની માગણી સાથે રસ્તા પર ઊતરવું નાગરિકોનો લોકતાંત્રિક અધિકાર છે. પરંતુ જ્યારે વિરોધના અવાજને સાંભળવાને બદલે તેને રોકવા માટે રાજધાનીને સુરક્ષાના કિલ્લામાં ફેરવી દેવામાં આવે ત્યારે પ્રશ્ન માત્ર કાયદો અને વ્યવસ્થાનો રહેતો નથી; તે લોકશાહીના સ્વાસ્થ્યનો પ્રશ્ન બની જાય છે.

દિલ્હીમાં મુખ્ય ચૂંટણી કમિશનર જ્ઞાનેશ કુમાર સામે અને મતદાર યાદીના વિશેષ સઘન પુનરીક્ષણ (SIR) સંબંધિત આક્ષેપોના વિરોધમાં યોજાયેલા પ્રદર્શનને રોકવા માટે જે વ્યાપક બંદોબસ્ત કરવામાં આવ્યો, તેણે અનેક ગંભીર સવાલો ઊભા કર્યાં છે. હજારો લોકોને અટકાયતમાં લેવાની કાર્યવાહી પણ થઈ હતી. આટલી વ્યાપક વ્યવસ્થા પાછળનો હેતુ ખરેખર શાંતિ જાળવવાનો હતો કે વિરોધને તેની શરૂઆતમાં જ નિષ્ફળ બનાવવાનો, તેની નિષ્પક્ષ તપાસ થવી જોઈએ.

કોઈપણ લોકશાહી સરકારની જવાબદારી જાહેર વ્યવસ્થા જાળવવાની છે. વિરોધ પ્રદર્શન દરમિયાન હિંસા થવાની શક્યતા હોય તો પોલીસ જરૂરી સાવચેતી રાખી શકે છે. પરંતુ સાવચેતી અને દબાણ-દમન વચ્ચે એક પાતળી રેખા છે. સંભવિત અવ્યવસ્થાના નામે આખા વિસ્તારની અવરજવર ખોરવી નાખવી, સામાન્ય નાગરિકોની સુવિધાઓ પર અસર

લોકશાહીમાં વિરોધનો અવાજ દબાવીને શાસકો શું સિદ્ધ કરવા માંગે છે?

કરવી અને શાંતિપૂર્ણ વિરોધ માટે એકત્ર થવા માગતા લોકોને મોટા પાયે અટકાયતમાં લેવા જેવા પગલાં પ્રમાણસર છે કે નહીં, તે તપાસવું જરૂરી છે. સુરક્ષાના નામે નાગરિકોના મૂળભૂત અધિકારોને ગોણ બનાવી દેવામાં આવે તો લોકશાહીની ભાવના નબળી પડે છે.

ભારતીય બંધારણની કલમ ૧૯ નાગરિકોને વાણી અને અભિવ્યક્તિની સ્વતંત્રતા તેમજ શાંતિપૂર્ણ અને નિ:શસ્ત્ર સભા કરવાનો અધિકાર આપે છે. એ વાત સાચી કે, આ અધિકારો અમર્યાદિત નથી. જાહેર વ્યવસ્થા અને અન્ય કાયદેસર કારણોસર વાજબી નિયંત્રણો લાદી શકાય છે પરંતુ નિયંત્રણોનો અર્થ એવો નથી કે સરકાર પોતાની ટીકા કરનાર દરેક અવાજને સંભવિત જોખમ તરીકે જુએ. લોકશાહીમાં સત્તાને પડકારવાનો અધિકાર જ પ્રજાને યોગ્ય નાગરિક બનાવે છે; અન્યથા તેઓ માત્ર આદેશોનું પાલન કરનારા લોકો બનીને રહી જાય. આ સમગ્ર વિવાદના કેન્દ્રમાં ચૂંટણી પંચની વિશ્વસનીયતાનો પ્રશ્ન છે. ચૂંટણી પંચ માત્ર ચૂંટણી યોજતી સંસ્થા નથી, પરંતુ લોકશાહીમાં જનમતની પવિત્રતા જાળવતી બંધારણીય સંસ્થા છે. મતદાર યાદીમાં કોઈ પાત્ર નાગરિકનું નામ રહી જાય અથવા અયોગ્ય રીતે દૂર થઈ જાય તો તેની અસર સીધી મતાધિકાર પર પડે છે. એક મતદારનું નામ ખોટી રીતે દૂર થવું પણ સામાન્ય વહીવટી ભૂલ ગણીને અવગણી શકાય નહીં, કારણ કે તે વ્યક્તિને લોકશાહી પ્રક્રિયામાં ભાગ લેવાની તકથી વંચિત કરી શકે છે.

SIRની પ્રક્રિયા અંગે ઉકેલા સવાલો અને ચૂંટણી પંચની કાર્યપ્રણાલી સંબંધિત આક્ષેપોની નિષ્પક્ષ તપાસ થવી જોઈએ. આક્ષેપો થયા એટલે દરેક આરોપ સાચો જ છે એવું માની લેવું યોગ્ય નથી; પરંતુ ચૂંટણી પંચે પોતાની

નિર્દોષતા અને નિષ્પક્ષતા અંગે લોકોમાં વિશ્વાસ ઊભો કરવો પણ એટલો જ જરૂરી છે. ચૂંટણી પંચે ગેરરીતિના આક્ષેપોને માત્ર નકારી કાઢ્યા એટલાથી જાહેર શંકાઓનો અંત આવતો નથી. પારદર્શક માહિતી, ફરિયાદોના સમયસર નિરાકરણ અને મતદાર યાદીમાં સુધારાની સરળ વ્યવસ્થા દ્વારા જ વિશ્વાસ પુન:સ્થાપિત થઈ શકે.

મુખ્ય ચૂંટણી કમિશનરનું પદ અત્યંત જવાબદારીભર્યું છે. આ પદ પર બેઠેલી વ્યક્તિની નિષ્પક્ષતા અંગે સવાલો ઊભા થાય ત્યારે તેનો જવાબ રાજકીય નિવેદનબાજથી નહીં, પરંતુ તથ્યો અને સંસ્થાકીય પારદર્શકતાથી આપવો જોઈએ. એ જ રીતે, વિરોધ પક્ષોએ આક્ષેપોને પુરાવા સાથે રજૂ કરવા જોઈએ અને પોતાની રાજકીય લડાઈને મતદારોના વાસ્તવિક હિતોથી અલગ થવા દેવી જોઈએ નહીં. ચૂંટણીની વિશ્વસનીયતાનો પ્રશ્ન કોઈ એક પક્ષના રાજકીય લાભ કે નુકસાન પૂરતો મર્યાદિત નથી. તે સમગ્ર દેશના નાગરિકોના અધિકારો સાથે જોડાયેલો છે. આ સંદર્ભમાં સૌથી ચિંતાજનક બાબત એ છે કે અસંમતિને ઘણી વાર વ્યવસ્થાની વિરુદ્ધની પ્રવૃત્તિ તરીકે જોવામાં આવે છે. જ્યારે કોઈ સંગઠન કે નાગરિક સમૂહ સરકાર અથવા બંધારણીય સંસ્થાની ટીકા કરે ત્યારે તેનો જવાબ પ્રતિબંધો અને અટકાયતમાં શોધવાને બદલે સંવાદમાં શોધવો જોઈએ. શાંતિપૂર્ણ પ્રદર્શનને યોગ્ય સ્થળ અને જરૂરી વ્યવસ્થા પૂરી પાડવાથી સરકારની સત્તા ઘટતી નથી. ઊલટું, તે સરકારના લોકશાહી આત્મવિશ્વાસનું પ્રદર્શન કરે છે પણ કમનસીબે એવું થઈ રહ્યું નથી.

દિલ્હીમાં સામાન્ય નાગરિકોને પડેલી અસુવિધા પણ અવગણવા જેવી નથી. વિરોધ પ્રદર્શનના કારણે જાહેર પરિવહન ખોરવાય, મુસાફરો અટવાય અને રોજિંદા

કામકાજ પર અસર પડે તો તેનો બોજ એવા લોકો પર પણ પડે છે, જેમને આ રાજકીય વિવાદ સાથે સીધો કોઈ સંબંધ નથી. એટલે સરકાર અને પોલીસની ફરજ માત્ર વિરોધીઓને રોકવાની નહીં, પરંતુ નાગરિકોની અવરજવર જાળવી રાખતાં શાંતિપૂર્ણ વિરોધ માટે વ્યવસ્થા ઊભી કરવાની પણ છે. લોકશાહી વ્યવસ્થામાં બંને હિતો વચ્ચે સંતુલન જાળવવું વહીવટીતંત્રની કસોટી છે. આજે જરૂર છે કે સરકાર, ચૂંટણી પંચ અને વિરોધ પક્ષો ત્રણેય પોતાની જવાબદારી સમજે. સરકાર બંધારણીય અધિકારોનું સન્માન કરે, ચૂંટણી પંચ મતદાર યાદી અંગેના સવાલોના સ્પષ્ટ જવાબ આપે અને વિરોધ પક્ષો પુરાવા તથા લોકશાહી મર્યાદાઓના આધારે પોતાની માગણીઓ રજૂ કરે. ન્યાયિક સંસ્થાઓ પણ કાયદા અને બંધારણની કસોટી પર દરેક પક્ષની કાર્યવાહીનું મૂલ્યાંકન કરે. લોકશાહીમાં કોઈ સંસ્થા પ્રશ્નોથી પર નથી અને કોઈ નાગરિક માત્ર પ્રશ્ન પૂછે છે એટલા માટે શંકાસ્પદ બની જતો નથી.

અંતે, સરકારની મજબૂતી વિરોધના અવાજને દબાવવામાં નહીં, પરંતુ તેની સામે તર્કપૂર્ણ જવાબ આપવામાં છે. ચૂંટણીની વિશ્વસનીયતા અંગેના સવાલોનો જવાબ પોલીસના ડંડાથી નહીં, પારદર્શક તપાસ અને વિશ્વાસપાત્ર પ્રક્રિયાથી જ મળી શકે. લોકશાહીમાં અસંમતિ કોઈ શત્રુ નથી; તે વ્યવસ્થાની ખામીઓ ઓળખવાની તક છે. જો સત્તા આ તકને સ્વીકારવાને બદલે તેને દબાવવાનો પ્રયાસ કરશે, તો રસ્તાઓ પરનો અવાજ કદાચ થોડા સમય માટે અટકાવી શકાશે, પરંતુ નાગરિકોના મનમાં ઊભા થયેલા સવાલોનો અંત નહીં આવે. લોકશાહીની સાચી જીત ત્યારે જ થશે જ્યારે સત્તા વિરોધથી ડરવાને બદલે તેને સાંભળવાની હિંમત બતાવશે.

એક જૈન વેપારી પરિવારે મુઘલ ભારતના સમયથી લઈને આધુનિક અમદાવાદ સુધી વેપાર કેવી રીતે ચલાવ્યો

મુઘલ કાળ દરમિયાન ભારતમાં રહેતા એક જૈન વેપારી પરિવારે સમય સાથે બદલાતી રાજકીય અને આર્થિક પરિસ્થિતિઓમાં ટકી રહીને, આધુનિક સમયના અમદાવાદ સુધી પેઢી દર પેઢી પોતાનો વેપાર અને ધંધો સફળતાપૂર્વક ચાલુ રાખ્યો

મુઘલ કાળના અમદાવાદમાં રહેતો એક જૈન વેપારી પરિવાર આપણને ભૂતકાળ અને વર્તમાન બંને સમયમાં ભારતમાં વેપાર-ધંધો કરવા વિશે શું શીખે છે? સુરેવ શેઠ ‘પાસ્ટ ઇમ્પર્ફક્ટ’ના આ એપિસોડમાં ઘણું બધું સમજાવે છે.

સુરેવ શેઠ ‘બેંકરોલિંગ એમ્પાયર’ પુસ્તકના લેખક છે, જે અમદાવાદના એક વ્યાપારી પરિવાર-ઝવેરી પરિવારની આકર્ષક કહાની છે. જેમણે મુઘલ પ્રભુત્વ હેઠળ વ્યાપારી જીવનના ચઢવા-ઉતારનો સામનો કર્યો હતો.

૧૭મી અને ૧૮મી સદીના ભારતના વાતાવરણમાં પૂરેપૂરા રમ્યાપમ્યા હોવા છતાં, ઝવેરી પરિવારે એવા પડકારોનો સામનો કરવો પડ્યો હતો જેની સાથે આજનો કોઈપણ આધુનિક ભારતીય વ્યાપારી પરિવાર પણ પોતાને જોડી શકે છે. સરકાર સાથેના નજીકના સંબંધોથી તેમને જબરદસ્ત ફાયદો તો થયો પરંતુ જ્યારે તેઓ કેટલાક ચોક્કસ અધિકારીઓની નજરમાંથી ઉતરી ગયા ત્યારે તેમણે નુકસાન પણ ભોગવવું પડ્યું હતું. તેઓ જૂલમધીવાળા રાજકીય વિવાદોમાં ખેંચાયા પરંતુ, જેમ જેમ ૧૮મી સદી આગળ વધતી ગઈ તેમ તેમ તેમને અહેસાસ થયો કે તેમની સંપત્તિ નાના શાસકો (સુબાઓ) અને સમગ્ર રજવાડાઓના ભાગ્યને પ્રભાવિત કરી શકે છે અને ઝવેરી પરિવારના વડાઓ પણ, આજના ઘણા ભારતીય ઉદ્યોગપતિઓની જેમ, એક જટિલ પ્રશ્નને લીધે રાતોની ઊંઘ ગુમાવી બેસતા હતા. અને એ જટિલ પ્રશ્ન હતો પરિવારમાં વારસાઈ (ઉત્તરાધિકાર) નું સંચાલન કેવી રીતે કરવું?

રાજધાનિના ઔદ્યોગિકાના મૂળ રહેવાસી એવા એક જૈન ઝવેરી પરિવારે ૧૬મી સદીના અંત ભાગમાં અમદાવાદમાં સ્થળાંતર કર્યું હતું, જ્યારે આ શરૂએ એક યુવાન અને ધમધમતું વેપાર કેન્દ્ર હતું. મુઘલોએ ૧૫૭૦ના દાયકાની શરૂઆતમાં ગુજરાત જીતી લીધું હતું. શાંતિદાસ ઝવેરી (આશરે ૧૫૮૪-૧૬૫૮) હેઠળ, આ પરિવારે બાદશાહો સહિતના મુઘલ અધિકારીઓ સાથે અત્યંત નફાકારક સંબંધોની શરૂઆત કરી હતી. શાંતિદાસ તરફથી કિંમતી ધરણીના સતત પુરવઠાના બદલામાં, સમ્રાટ

જહાંગીરે આ પરિવારને વિશેષ અધિકારો આપ્યા હતા, જેમાં મુઘલ અધિકારીઓ તરફથી કોઈ હસ્તક્ષેપ ન કરવાની ખાતરી પણ સામેલ હતી. પાછળથી, મુઘલ રાજકુમાર દારા શિકોહે દિલ્હીના દરબારમાં નવી દુનિયા (અમેરિકા અને અન્ય પ્રદેશો) માંથી લકઝરી વસ્તુઓ—જેવી કે અથાણાવાળા મરચાં, અનાનસ અને ટર્કી (એક પ્રકારનું પર્ણ)નો સતત પુરવઠો પૂરો પાડવા માટે શાંતિદાસ પર આધાર રાખ્યો હતો.

મુઘલો અને ઝવેરીઓ વચ્ચેના સંબંધો શરૂઆતમાં પરસ્પર આદર અને સહિષ્ણુતાના હતા. મુઘલ અધિકારીઓએ જૈન સમુદાયનું રક્ષણ કર્યું અને શાંતિદાસને પાલીતાણાના પવિત્ર ડુંગરાળ મંદિરોની આસપાસ ઈનામી જમીનો આપી. જૈન ગ્રંથોમાં પણ મુઘલ શાસનના ખૂબ વખાણ કરવામાં આવ્યા હતા.

ઔરંગઝેબના સમયથી પરિસ્થિતિ બદલાવા લાગી હતી. જ્યારે યુવાન ઔરંગઝેબ ગુજરાતનો ગવર્નર (સુબા) હતો, ત્યારે તેણે અમદાવાદમાં શાંતિદાસ ઝવેરી દ્વારા બંધાવવામાં આવેલું એક જૈન મંદિર તોડી પાડ્યું હતું. પરંતુ જ્યારે તે પોતે સમ્રાટ બન્યો, ત્યારે તેણે જૂની કડવાશ ભૂલીને સંબંધો સુધારી લીધા હતા. તેણે શાંતિદાસ અને તેમના પુત્રને પોતાના રાજધાનિ(ધિકે કર્માં આમંત્રિત કર્યા અને ઝવેરી પરિવારને સામ્રાજ્યના મહત્વના ભાગીદાર તરીકે સ્વીકાર્યા.

પરંતુ પરિસ્થિતિમાં ખરો બદલાવ દક્ષિણના સૈન્ય અભિયાન (Deccan campaign)ના કારણે આવ્યો. આ ૧૭મી સદીનું એક એવું યુદ્ધ હતું જે ક્યારેય સમાપ્ત થાય તેમ ન હતું. ઔરંગઝેબ દક્ષિણ ભારતમાં

પોતાનો અંકુશ વધારવા અને શિવાજી મહારાજ જેવા બળવાખોરો સામે લડવા માટે સખત મહેનત કરી રહ્યો હતો. આ પ્રક્રિયામાં, ગુજરાતના ગવર્નરોએ ઔરંગઝેબના થાકેલા અને આર્થિક સંકટમાં મુકાયેલા સૈન્ય તથા વહીવટીતંત્રને આર્થિક મદદ પૂરી પાડવા માટે શાંતિદાસ ઝવેરી જેવા વેપારી બેંક્સ પર નિર્ભર રહેવું પડ્યું હતું.

કેન્ય મુસાફર જર્જાર્ રોકેસ તે સમયે સરકારને લોન આપવાના આ નવા વ્યવસાયમાં ઝંપલાવતા વેપારીઓ વિશે ટિપ્પણી કરતા લખ્યું હતું કે, "આ બહુ જોખમી વ્યવસાય છે અને મેં એવા બહુ ઓછા લોકોને જોયા છે જેઓ આ કામ કરે છે અને અંતે તે બરબાદ ન થયા હોય." જ્યારે મુઘલ અધિકારીઓ લીધેલી લોન ચૂકવી શકતા નહોતા, ત્યારે તેઓ વેપારીઓ પાસેથી બળજબરીથી ધેસા પડવાવા અને હિંસા પર ઉતરી આવતા હતા.

આજના સમયમાં, જે ઉદ્યોગપતિઓ ભારત સરકારની નજરમાં ભરાય છે (અથવા સરકાર વિરુદ્ધ જાય છે) તેમને ‘ટેક્સ ટેરિરિઝમ’ (આવકવેરા વિભાગ દ્વારા પરેશાની) અને ન્યાયિક પગથીઓ સામનો કરવો પડે છે. પરંતુ મુઘલ સામ્રાજ્યના અંતિમ વર્ષોમાં—ઔરંગઝેબના મૃત્યુના ઘણા સમય પછી—ગુજરાતી વેપારીઓએ રાજ્ય તરફથી ઘણી વધારે શારીરિક હિંસાનો સામનો કરવો પડ્યો હતો.

શાંતિદાસના પૌત્ર ખુશાલચંદ ઝવેરીને ગુજરાતના ગવર્નર જેલમાં પૂરી દીધા હતા અને કોરડા માર્યા હતા, કારણ કે તે ગવર્નર ગમે તે ભોગે નાણાકીય સંસાધનો મેળવવા માટે બેખાકળો બન્યો હતો. ૨ પરંતુ હિંસાના આવા દોર વચ્ચે, વેપારીઓને સમજાયું કે નબળા પડેલા રાજ્યનો અર્થ એ છે કે તેઓ

ઘણી વધારે રાજકીય વગ ઊભી કરી શકે છે. ઝવેરી જેવા પરિવારોએ હરીફ વહીવટકર્તાઓ અને ઊભરતા રાજ્યોને ટેકો આપ્યો. આ પાસ કરીને વગેરેદારમાં સાચું સાબિત થયું, જ્યાં એક અન્ય વેપારી પેઢી, હરિભક્તિઓ, ગાયકવાડ રાજ્યને મજબૂત કરવામાં નિમિત્ત બન્યા હતા. શેઠ હરિભક્તિઓને ‘ગુજરાતમાં રાજકીય આકાંક્ષીઓની ઉશ્વણપાથલ ભરી કિસ્મત સાથે સીધી રીતે જોડાયેલા એક નવા પ્રકારના ક્રૌંચિક વ્યવસાય’ તરીકે વર્ગીકૃત કરે છે, એવા શબ્દો જે આજે સમયમાં પણ સાચા લાગતા હોય તેવો ભાસ થાય છે. આ સંદર્ભમાં, ગુજરાતી વેપારીઓ પોતાના દમ પર એક મહત્વપૂર્ણ સત્તા દલાવો બન્યા, જે બંગાળના જગત શેઠ અથવા જે રીતે, પ્રી-મોડર્ન (પૂર્વ-આધુનિક) યુરોપના અસંખ્ય વ્યાપારી પરિવારો જેવા હતા જેમણે રાજ્યો અને રજવાડાઓની કિસ્મતને ટેકો આપ્યો હતો. મુઘલ સામ્રાજ્ય પછીનું ગુજરાત, વ્યાપાર અને રાજકારણ વચ્ચે બદલાતા સમીકરણોની એક વૈશ્વિક વાતોની ભાગ હતું.

નોંધપાત્ર રીતે, ઝવેરી પરિવાર ૧૪ પેઢીઓ પછી પણ આજે પણ પ્રતિષ્ઠિત રહ્યો છે. હવે લાલભાઈ તરીકે ઓળખાતા આ પરિવારે રાષ્ટ્રીય રાજકારણથી મોટેભાગે અંદર જાળવી રાખ્યું છે, પરંતુ તેઓ અમદાવાદના વ્યાપારિક અને નાગરિક બેંકે મુખ્ય નિસ્સારર રહ્યા છે, જ્યાં તેઓ અરવિંદ લિમિટેડ અને અમદાવાદ યુનિવર્સિટી સોસાયટીનું સંચાલન કરે છે.

રાજકીય ઉશ્વણપાથલની પાંચ સદીઓ કરતાં પણ વધુ સમય છતાં એક પરિવાર કેવી રીતે વ્યવસાયમાં ટકી રહ્યો?

શેઠ આ એપિસોડમાં નોંધે છે કે, ‘વ્યાપારી પરિવારો એટલા માટે ટકી રહે છે કારણ કે તેઓ કોઈ એક જ વ્યવસાય સુધી સીમિત નથી રહેતા (વ્યવસાય પ્રત્યે પક્ષપાત વગરના હોય છે).”

જેમ જેમ રાજકીય અને આર્થિક વાતાવરણ બદલાતું ગયું, તેમ તેમ ઝવેરી પરિવારે ઝડપથી નવા ક્ષેત્રો તરફ પ્રયાણ કરી લીધું અને મોટાભાગે તેઓએ ઉત્તરાધિકાર (વારસા)ના પ્રશ્નો ખૂબ જ રૂઝવણપાત્ર વડે ઉકેલ્યા. આ વ્યાપારના એવા સદાબહાર પાઠ છે જે આજે પણ એટલા જ પ્રાસંગિક છે જેટલા મુઘલકાલીન ગુજરાતમાં હતા.

(સૌ : સ્કોલ.ઈન)

દિનધાર પટેલ

સુપ્રીમ કોર્ટે સરકારને વિરોધ પ્રદર્શનો પરના કાયદાનું પાલન કરવાનું કહ્યું - પરંતુ તેણે હજુ સુધી પૂછ્યું નથી કે, કાયદો શું પરવાનગી આપે છે

કોર્ટે એ વિચારવું જોઈએ કે, રાજ્યને વિરોધ શરૂ થાય તે પહેલાં તેને રોકવા માટે કઈ કાનૂનીની મંજૂરીની જરૂર છે અને તેનો ઉપયોગ કરવા માટે ક્યા પુરાવાની જરૂર છે (એજન્સી)

તા. ૧૨ સુપ્રીમ કોર્ટ અદાલતના તિરસ્કાર અંગેની એક અરજી પર સુનાવણી કરી. આ અરજીમાં દલીલ કરવામાં આવી હતી કે, કેન્દ્રીય ગૃહ સચિવ ગોવિંદ મોહન, દિલ્હી પોલીસ કમિશનર અનુરાગ કુમાર અને દિલ્હી મેટ્રો રેલ કોર્પોરેશનના અધ્યક્ષ ડી. ચારાએ શુક્રવારે જારી કરાયેલા તે આદેશનું ઉલ્લંઘન કર્યું છે, જેમાં જંતર-મંતર ખાતે શનિવારના વિરોધ પ્રદર્શન દરમિયાન મુક્ત અવરજવર અને એકત્ર થવાની છૂટ આપવામાં આવી હતી. તેના જવાબમાં કોર્ટે આદેશ આપ્યો કે લોકોને રાહકેના નિયમોને આધીન રહીને મુક્તપણે અવરજવર કરવાની મંજૂરી આપવામાં આવે; દિલ્હીમાં ઊભા કરાયેલા બેરિકેડ્સની સમીક્ષા કરવામાં આવે; કાયદાને આધીન રહીને ઈન્ટરવેટ સેવાઓ અવિરત ચલાવે રહે અને કાયદા દ્વારા નિર્ધારિત પ્રક્રિયા સિવાય કોઈની અટકાયત કરવામાં ન આવે. કોર્ટે વધુમાં ઉમેર્યું કે કાયદા અનુસાર શાંતિપૂર્ણ રીતે એકત્ર થવાની મંજૂરી મળવી જોઈએ અને વકીલો, પત્રકારો તથા અન્ય લોકોને તેમની વ્યાવસાયિક ફરજો બજાવવામાં અવરોધ ન આવવો જોઈએ. કોર્ટે મોહન, કુમાર અને ચારાને નોટિસ જારી કરી અને ૧૩ ઓક્ટોબર સુધીમાં વળતી સોંદરદાનમાં (ક્રાઉન્ટર-એફિડિવિટ) તથા પાલન અહેવાલ રજૂ કરવા જણાવ્યાં—જો કે, તે સમયે પણ ઘણા પ્રતિબંધો અમલમાં હતા. આ બાબતે એક મહત્વપૂર્ણ ખામી તરફ ધ્યાન દોર્યું. વિરોધ કરવાનો અધિકાર માત્ર એટલા માટે અર્થપૂર્ણ નથી કે તે બંધારણમાં છે અથવા કોઈ અદાલત ઘટના બાદ તેની પુષ્ટિ કરી શકે છે. જ્યારે તેનો ઉપયોગ કરવામાં આવી રહ્યો હોય તે શણે તેનું રક્ષણ થવું આવશ્યક છે. જો રાજ્ય સરકાર વિરોધ શરૂ થાય તે પહેલાં પરિવહન પર પ્રતિબંધ મૂકી શકે, જાહેર સ્થળોએ બેરિકેડ્સ લગાવી શકે અને આયોજકો તથા પત્રકારોની અટકાયત કરી શકે, અને જો ન્યાયિક સમીક્ષા પ્રદર્શન પૂરું થયા પછી જ થતી હોય, તો તે અધિકાર માત્ર કાયદા પર જ અસ્તિત્વ ધરાવે છે. વાસ્તવિકતામાં, તે અધિકારો અસ્તિત્વ રહેશે કે નહીં તે રાજ્ય નક્કી કરે છે. કોર્ટે હવે જે પ્રશ્નનો જવાબ આપવો જરૂરી છે તે સરળ છે: કઈ કાનૂની સત્તા રાજ્યને વિરોધ શરૂ થાય તે પહેલાં તેને રોકવાની પરવાનગી આપે છે અને આવી હિંસાના ઉપયોગને યોગ્ય ટેરવવા માટે ક્યા પુરાવાની જરૂર છે?

આદેશને બદલે ચાર ખાતરી : જ્યારે ‘કોકરોય જનતા પાર્ટી’એ મતદાર યાદીની ‘વિશેષ સઘન પુનરાવર્તન’ પ્રક્રિયા (જેમાં ડ્રાફ્ટ યાદીમાંથી લાખો નામો દૂર કરવામાં આવ્યા હતા)ના વિરોધમાં મુખ્ય ચૂંટણી કમિશનર જ્ઞાનેશ કુમારના પગલાંની માંગ સાથે શનિવારે જંતર-મંતર ખાતે વિરોધ પ્રદર્શનનું આયોજન કર્યું, ત્યારે પોલીસે દિલ્હી મેટ્રોને શુક્રવારે રાત્રે ૯ વાગ્યાથી ‘પરિસ્થિતિ સામાન્ય ન થાય ત્યાં સુધી’ ૫૭ સ્ટેશનો બંધ રાખવા જણાવ્યું હતું. રેલવેને તે દિવસે શહેરમાં આવનારી ૨૫૦થી વધુ મેલ અને એક્સપ્રેસ ટ્રેનો રોકી હતી. શુક્રવારે સુપ્રીમ કોર્ટે મેટ્રો સ્ટેશનો બંધ કરવા અને ટ્રેનો રદ કરવાના પગલાંને ‘અધિકારોગત’ની મર્યાદા ‘ઓ બંગનારા’ (overreaching) ગણાવ્યા હતા પરંતુ કોર્ટના આદેશમાં વધારાયેલા શબ્દો મનર હતા. કોર્ટના આદેશમાં નોંધવામાં આવ્યું હતું કે, સોલિસિટર જનરલે સત્તાવાળાઓને આ પગલાંની પુનઃસમીક્ષા કરવા માટે ‘યોગ્ય રીતે સમજાવવા’ (impress upon) અંગે સંમતિ દર્શાવી હતી. કોર્ટે કહ્યું કે, નિયંત્રિત

દસ્તાવેજોનો અભાવ, ફીમાં રૂ.૨૨૦ની ઘટ : સુપ્રીમ કોર્ટની રજિસ્ટ્રીએ રાહુલની અરજીમાં ૧૪ ખામીઓ દર્શાવી

વિપક્ષી ગઠબંધને મતદાર યાદીમાં સુધારાનું સ્વતંત્ર ઓડિટ, મનસ્વી રીતે મતદારોના નામ રદ કરવા સામે સુરક્ષા અને ચૂંટણી પંચની નિર્ણય લેવાની પ્રક્રિયામાં વધુ પારદર્શિતાની માંગ સાથે સુપ્રીમ કોર્ટનો સંપર્ક કર્યો છે (એજન્સી)

તા. ૧૨ સુપ્રીમ કોર્ટની રજિસ્ટ્રીએ મતદાર યાદીની ‘રેપ્રેશિયલ ઈન્ટેન્સિવ રિવિઝન’ (SIR) પ્રક્રિયામાં કથિત અનિયમિતતાઓ અને મતદારોના નામ રદ કરવાના મુદ્દે ‘ઇનિચા’ ગઠબંધનની અરજીમાં ૧૪ ખામીઓ દર્શાવી છે. આ અરજીને હજુ સુધી સુનાવણી માટે સુવિભદ્ર કરવાની મંજૂરી મળી નથી. આ ખામીઓમાં વકીલની અધિકૃતતા દર્શાવતા દસ્તાવેજોનો અભાવ અથવા સહી ન હોવી, અસ્પષ્ટ સહાયક દસ્તાવેજો અને કોર્ટ ફીમાં રૂ. ૨૨૦ની ઘટનો સમાવેશ થાય છે. રજિસ્ટ્રીએ એ બાબતે પણ સ્પષ્ટતા માંગી છે કે, બંધારણની કલમ ૩૨ હેઠળની રિટ વિટિરેશનમાં વ્યક્તિગત ચૂંટણી કમિશનરોને ખામગી પ્રતિવાદીઓ તરીકે શા માટે નામિત કરવામાં આવ્યા છે. આ વાંધાઓ અરજ દાખલ કરવાની પ્રક્રિયાગત જરૂરિયાતોને લગતા છે અને તે અરજીના ગુણદોષ પરનો કોઈ ન્યાયિક ચુકાદો નથી. રજિસ્ટ્રીએ કોંગ્રેસ અધ્યક્ષ મલ્લિકાર્જુન ખડગેના ઓળખપત્રની સ્પષ્ટ અને વાંચી શકાય તેવી નકલ માંગી છે. તેણે અરજદાર નં. ૩થી ૧૧ માટે ‘વકાલતનામું’ પેટના હોવા અથવા તેના પર સહી ન હોવાનો મુદ્દો પણ ઉઠાવ્યો છે. વકાલતનામું એ વકીલને અરજદારનું પ્રતિનિધિત્વ કરવાની સત્તા આપે છે. સંબંધિત પેન નેતાઓ સોગત રોય, અખિલેશ યાદવ, તેજસ્વી પ્રસાદ યાદવ, સંજય રાઉત, એમ.એ. બેબી, ડી. રાજા, મહુઆ માણી, સુપ્રિયા સુલે અને ઈ.ટી. મોહમ્મદ બશીર છે.

રજિસ્ટ્રીએ સહાયક દસ્તાવેજોની સ્પષ્ટ નકલો માંગી છે, જેમાં ચૂંટણી પંચના ૨૪ જૂન, ૨૦૨૫ના SIR શરૂ કરવાના નિર્ણયની પેન ડ્રાઈવ પરની ડિજિટલ નકલ અને મતદારોના નામ રદ કરવાને લગતા અન્ય રેકૉર્ડ્સનો સમાવેશ થાય છે. અરજીમાં શું માંગવામાં આવ્યું છે? લોકસભામાં વિપક્ષના નેતા રાહુલ ગાંધી અને અન્ય ૧૦ વિપક્ષી નેતાઓએ સોમવારે આ અરજ દાખલ કરી હતી. તેમાં ભારતના ચૂંટણી પંચ, મુખ્ય ચૂંટણી કમિશનર જ્ઞાનેશ કુમાર અને ચૂંટણી કમિશનરો સુખબીર સિંહ સંઘે તથા વિવેક જોશીને પ્રતિવાદી તરીકે દર્શાવવામાં આવ્યા છે.

આ અરજીમાં સુપ્રીમ કોર્ટના નિવૃત્ત ન્યાયાધીશના અધ્યક્ષપદ હેઠળ એક સ્વતંત્ર સમિતિની રચના કરવાની માંગ કરવામાં આવી છે, જેમાં તકનીકી નિષ્ણાતો અને અન્ય પ્રતિષ્ઠિત નાગરિકોનો સમાવેશ થાય. આ સમિતિ નિર્ધારિત સમયસમર્થતામાં મતદાર યાદીમાંથી નામો દૂર કરવામાં અને તેમાં ફેરફાર કરવાની પ્રક્રિયાનું ઓડિટ કરે તેવી માંગ છે.

તેમાં કોર્ટે દ્વારા ઉઠાવવામાં આવેલા મુદ્દાઓ પર નિર્ણય ન લેવાય ત્યાં સુધી વિવિધ રાજ્યોમાં ચાલી રહેલી SIR (મતદાર યાદીના સતત સુધારણા) પ્રક્રિયાને કાયમવાડે ખોરસે સ્થગિત કરવાની પક્ષ માંગ કરવામાં આવી છે.

અરજદારો એવી સૂચનાઓ ઈચ્છે છે કે, જેથી કોઈ પણ મતદારને અગાઉની નોટિસ આપ્યા વિના અને પોતાનો વાશ રજૂ કરવાની વાજબી તક આપ્યા વિના યાદીમાંથી દૂર કરવામાં ન આવે. તેમણે એ સુચિત્રિત કરવાની પણ માંગ કરી છે કે, પંજાબ અને ચૂંટણી યોજનાર અન્ય રાજ્યોમાં પાત્ર મતદારો કાયદાકીય રીતે નિર્ધારિત અંતિમ તારીખ સુધી નામ નોંધણી માટે અરજ કરી શકે.

અન્ય માગણીઓમાં બુધ-વાદ દૂર કરાયેલા મતદારોના નામ, નામ દૂર કરવાના કારણો અને જાતિ તથા વય મુજબની વિગતોનું પ્રકાશન, તેમજ પાત્ર મતદારોના નામ પુન:સ્થાપિત કરવાની વ્યવસ્થાનો સમાવેશ થાય છે.

અરજીમાં SIR નિર્ણયોને લગતી ફાઈલો, એજન્સી, બેઠકની કાર્યવાહીની નોંધ (મિનિટ્સ), આંતરિક નોંધો અને વાંધાઓની માંગ કરવામાં આવી છે. તેમાં ECINET અને ERONET સિસ્ટમ્સના સંબંધિત એક્સેસ લોગ્સ અને ૨૪ જૂન, ૨૦૨૫ના નિર્ણયને લગતી સંપૂર્ણ ફાઈલોની પણ માગણી કરવામાં આવી છે.

હદીસ બોધ	આજની આરસી	અગત્યની સૂચના
તમે તમારા સગા સંબંધીઓથી અળગા રહેશો નહીં.	૧૩ ઓક્ટોબર મંગળવાર ૨૦૨૬ ૧ જમાદિલ અવ્વલ હિજરી ૧૪૪૮	આ અખબારમાં અખબારમાં ૧ જમાદિલ અવ્વલ હિજરી ૧૪૪૮ જરૂરિયાતને અનુલક્ષીને ધાર્મિક શબ્દોનો ઉલ્લેખ, ફોટો કેટલીકવાર છાપવા પડે છે, જે વાચકમિત્રોના ધ્યાને આવે તો તેની તેમણે પાસ હિફાઝત કરવી.
બોધ વચન	૫-૧૬	- વ્યવસ્થાપક
નવા મિત્ર અને જૂના દુશ્મનથી હંમેશા સાવધ રહેવું.	ખત્મે ઝવાલ ૧૨-૨૬	
	તુલુએ આફતાબ (સુર્યોદય) ૬-૩૬	
	કબીર ગુરૂબે આફતાબ (સુર્યાસ્ત) ૬-૧૭	

બાંકાની આર્યા તેના ગામથી રાષ્ટ્રીય સ્તરે પહોંચી, અંકર-૧૭ વોલીબોલ ચેમ્પિયનશિપ માટે પસંદગી પામી અને હવે બરેલીમાં પોતાની તાકાતનું પ્રદર્શન કરશે

તા. ૧૨ બાંકાની એ મઆરડી હાઈસ્કૂલની આશાસ્પદ વોલીબોલ ખેલાડી આર્યા.

૧. અંકર-૧૭ રાષ્ટ્રીય વોલીબોલ ચેમ્પિયનશિપ માટે પસંદગી પામી.

૨. તે દથી ૮ નવેમ્બર દરમિયાન બરેલીમાં બિહારનું પ્રતિનિધિત્વ કરશે.

૩. મર્યાદિત સંસાધનો છતાં વોલીબોલમાં નોંધપાત્ર સફળતા મેળવી.

બાંકા : જો કોઈ વ્યક્તિમાં મજબૂત નિશ્ચય અને કંઠીક પ્રાપ્ત કરવાનો જુસ્સો હોય, તો નાણાકીય મર્યાદાઓ અને સંસાધનોનો અભાવ ક્યારેય સફળતામાં અવરોધ બની શકતો નથી. બાંકા શહેર નજીકના એક નાના ગામ વિશનપુરની પુત્રી આર્યાએ આ વાત સાચી સાબિત કરી છે.

પોતાની સખત મહેનત, સતત પ્રેક્ટિસ અને વોલીબોલની રમત પ્રત્યેના અવિશ્વસનીય સમર્પણ દ્વારા, આર્યાએ ખૂબ જ ઓછા સમયમાં રાષ્ટ્રીય સ્તરે પોતાની આગવી ઓળખ સ્થાપિત કરી છે.

● બાંકા શહેરના એક નાના ગામ વિશનપુરની ૧૦મા ધોરણની વિદ્યાર્થીની આર્યાની રાષ્ટ્રીય વોલીબોલ સ્પર્ધા માટે પસંદગી કરવામાં આવી છે.

● આર્યા દથી ૮ નવેમ્બર દરમિયાન ઉત્તરપ્રદેશના બરેલીમાં યોજાનારી અંકર-૧૭ રાષ્ટ્રીય વોલીબોલ ચેમ્પિયનશિપમાં ભાગ લેશે.

● એમઆરડી હાઈસ્કૂલની બિહાર ટીમનું પ્રતિનિધિત્વ કરીને ભુવનેશ્વરમાં યોજાનારી અંકર-

૧૪ રાષ્ટ્રીય વોલીબોલ ચેમ્પિયનશિપમાં ભાગ લીધો છે.

તેના પિતા, સુધાંશુ શેખર સિંહ, એક ખાનગી શાળામાં શિક્ષક છે; તેની માતા, ખુશ્બુ દેવી, ગૃહિણી છે; રમતગમત શિક્ષક પ્રદીપ કુમારે તાલીમે તેની સફળતા બદલ અભિનંદન પાઠવ્યા હતા. તેની નોંધપાત્ર સફળતા જિલ્લાની તમામ છોકરીઓ માટે એક મહાન પ્રેરણા છે જે મર્યાદિત સંસાધનો છતાં મોટા સ્વપ્ન જોવાની હિંમત કરે છે. આર્યા હાલમાં બાંકા શહેરની એમઆરડી હાઈસ્કૂલના ૧૦મા ધોરણની આશાસ્પદ વિદ્યાર્થીની છે. ભુવનેશ્વરમાં અંકર-૧૪ ચેમ્પિયનશિપ પછી, તે હવે બરેલીમાં પોતાની છાપ છોડશે; આ ઈવેન્ટ દથી ૮ નવેમ્બર દરમિયાન યોજાશે. એમઆરડી હાઈસ્કૂલના રમતગમત શિક્ષક પ્રદીપ કુમારે જણાવ્યું હતું કે આર્યા તેના સમર્પણ અને શિસ્તને કારણે રમતગમત ક્ષેત્રે સતત નવી ઊંચાઈઓ પર પહોંચી રહી છે. આર્યા દથી ૮ નવેમ્બર દરમિયાન ઉત્તર પ્રદેશના બરેલીમાં આર્યાની રાષ્ટ્રીય વોલીબોલ ચેમ્પિયનશિપમાં ભાગ લેશે. તેણીએ

દલિત વિદ્યાર્થી પર હુમલો, ચાર દિવસ પછી પણ FIR નહીં: પરિવારે ન્યાય માટે SSPને અપીલ કરી, પોલીસ પર તેમની રજૂઆતોની અવગણનાનો આરોપ (એજન્સી)

તા. ૧૨ મુઝફ્ફરનગરના કુળાનામાં એક દલિત વિદ્યાર્થી પર હુમલો કરવામાં આવ્યો હતો. આરોપ છે કે ધોરણ ૧૧ના વિદ્યાર્થી રૂઢાણ પર શાળાની બહાર હુમલો કરવામાં આવ્યો હતો. આ ઘટના ૭ ઓક્ટોબરે બની હતી, પરંતુ ચાર દિવસ વીતી ગયા પછી પણ આ મામલે કોઈ FIR નોંધવામાં આવી નથી. રૂઢાણ ખરાડરની કિસાન ઈસ્ટર કોલેજમાં અભ્યાસ કરે છે. તેણે જણાવ્યું હતું કે શાળાના ચાર વિદ્યાર્થીઓ તેને વારંવાર હેરાન કરતા હતા અને જાતિસૂચક

અપશબ્દોનો પ્રયોગ કરતા હતા. જ્યારે તેણે શિક્ષકને આ અંગે કમ્પ્લેન્ટ કરી, ત્યારે આરોપી વિદ્યાર્થીઓ રોપે ભરાયા હતા. ૭ ઓક્ટોબરે શાળા છુટ્યા બાદ, ચહેરા ઢાંકેલા ચાર વિદ્યાર્થીઓએ શાળાના ગેટની બહાર લાકડીઓ અને સળિયા વડે તેના પર હુમલો કર્યો. રૂઢાણના માતામાં ઈજા

થઈ અને તે બેભાન થઈ ગયો. તેને પહેલા CHC બુઢાના અને ત્યારબાદ જિલ્લા હોસ્પિટલમાં લઈ જવામાં આવ્યો હતો. પોડિતના પરિવારનો આરોપ છે કે કુળાના પોલીસ સ્ટેશનમાં તેમની વાત સાંભળવામાં આવી ન હતી. હવે પરિવારે ન્યાય માટે નવા SSP સુરજ રાયને અપીલ કરી છે. ખરાડ પોલીસ ચો કીના ઈન્ટ્યાજ અંબિષેક ચોધરીએ જણાવ્યું હતું કે ઝઘડામાં સામેલ તમામ બાળકો સગીર છે; તેમના વાલીઓને બોલાવવામાં આવી રહ્યા છે અને આગળની કાર્યવાહી કરવામાં આવશે.

દલિત યુવતીની આત્મહત્યા : NCSCએ મદુરાઈ કલેક્ટર પાસે અહેવાલ માંગ્યો

૫ ઓક્ટોબરે જિલ્લા વહીવટીતંત્રને મળેલા એક પત્રમાં આયોગે મદુરાઈના જિલ્લા કલેક્ટર નિશાંત કૃષ્ણને આ ઘટના અંગે અહેવાલ રજૂ કરવા જણાવ્યું છે (એજન્સી) મદુરાઈ, તા. ૧૨ નેશનલ કમિશન ફોર રીજ્યુલ ક્રસ્ટસ (NCSC) એ ૨૫ ઓગસ્ટના રોજ ઉસિલામપટ્ટીમાં એક દલિત યુવતીની આત્મહત્યાની ઘટનાની સ્વત : સંજ્ઞા લીધી છે. યુવતીની માતાનો આરોપ છે કે ધોરણ ૧૧માં પ્રવેશ મેળવવાના પ્રયાસ દરમિયાન સરકારી શાળાની મુખ્ય શિક્ષિકા દ્વારા અપમાનિત થયા બાદ તેણે આ અંતિમ પગલું ભર્યું હતું. ૫ ઓક્ટોબરે જિલ્લા વહીવટીતંત્રને મળેલા એક પત્રમાં, આયોગે મદુરાઈના જિલ્લા કલેક્ટર નિશાંત કૃષ્ણને આ ઘટના અંગે અહેવાલ રજૂ કરવા જણાવ્યું છે. ઉસિલામપટ્ટી પોલીસે ઉસિલામપટ્ટીની સરકારી મોડેલ હાયર સેકન્ડરી સ્કૂલના મુખ્ય શિક્ષિકા વિમલા દેવી (જેમને હવે સસ્પેન્ડ કરવામાં આવ્યા છે) વિરૂદ્ધ BNSની કલમ ૧૦૮ (આત્મહત્યા માટે ઉચકે રણી) અને SC/ST (આચાર્ય નિવારણ) અધિનિયમ હેઠળ FIR નોંધી છે. આ FIR યુવતીની માતા પી. થવમણી દ્વારા ૨૮ ઓગસ્ટે દાખલ કરવામાં આવેલી ફરિયાદના આધારે નોંધવામાં આવી હતી. જોકે, પોલીસ સૂત્રોએ જણાવ્યું હતું કે તેઓ તપાસ આગળ વધારી શક્યા નથી કારણ કે વિમલા દેવીએ વચગાળાનો સ્ટે

મુખ્ય શિક્ષિકા ગુસ્સે થઈ ગયાં હતાં. ત્યારબાદ મુખ્ય શિક્ષિકાએ યુવતીને શાળા છોડી દેવા કહ્યું હતું. થવમણીનો આરોપ છે કે મુખ્ય શિક્ષિકાએ યુવતીના વર્તન પર સવાલ ઉઠાવ્યા હતા કે તે સરકારી કલ્વર હાયર સેકન્ડરી સ્કૂલમાં પ્રવેશ મેળવ્યા હોવા છતાં આ શાળામાં જોડાવાનો પ્રયાસ કેમ કરી રહી હતી. ત્યારબાદ મુખ્ય શિક્ષિકાએ કથિત રીતે ત્યાંની શાળાના તેમના સમકક્ષ અધિકારીને ફોન કર્યો અને સ્પીકર મોડ પર યુવતીના વર્તન વિશે પૂછપરછ કરી. થવમણીના જણાવ્યા અનુસાર, આ વાતથી યુવતી વ્યથિત થઈ ગઈ

હતી. યુવતી ૨૩તી ૨૩તી શાળામાંથી બહાર નીકળી ગઈ હતી અને ઘરે પરત ફર્યા બાદ પણ તે માનસિક રીતે પરેશાન રહી હતી. બીજા દિવસે, તેઓ ત શાળાએ ગયા જ્યાં તેણીએ ધોરણ ૧૦ પૂર્ણ કર્યું હતું અને તેનું 'ટ્રાન્સફર સર્ટિફિકેટ' (શાળા છોડવાનું પ્રમાણપત્ર) મેળવ્યું. જોકે, પોલીસ સૂત્રોના જણાવ્યા અનુસાર, તે જ સાંજે જ્યારે તે ઘરમાં એકલી હતી ત્યારે તેણે આત્મહત્યા કરી લીધી. પ્રાથમિક તપાસ બાદ જિલ્લા શિક્ષણ વિભાગે વહીવટી અક્ષમતા બદલ વિમલા દેવીને સસ્પેન્ડ કર્યાં. તપાસમાં જાણવા મળ્યું કે તેમણે પરિસ્થિતિને જરૂરી દેવીને સસ્પેન્ડ કર્યાં. તપાસમાં જાણવા મળ્યું કે તેમણે પરિસ્થિતિને જરૂરી

વહીવટી સંવેદનશીલતા અને કાર્યક્ષમતા સાથે સંભાળી ન હતી. પોલીસ સૂત્રોએ જણાવ્યું હતું કે છોકરીએ ધોરણ ૧૦માં ૪૧૫ ગુણ મેળવ્યા હતા અને નર્સ બનવાની આશા સાથે બાયોલોજી-મેથેમેટિક્સ (જીવવિજ્ઞાન-ગણિત) પ્રવાહમાં પ્રવેશ લીધો હતો. પરંતુ તેને તે વિષયો અપરાધ લાગ્યા અને તેણે તેના શિક્ષકોને કોમર્સ (વાણિજ્ય) પ્રવાહમાં બદલવાની મંજૂરી આપવા વિનંતી કરી. પરંતુ તેમણે તે વિનંતી સ્વીકારી નહીં. ત્યાંથી, તેણે શાળાએ જવામાં રસ દાખવ્યો ન હતો, તેમ સૂત્રોએ ઉમેર્યું.

ભારતીય પ્રતિભાશાળી રેસર અતિકા મીર ‘કાર્ટ રિપબ્લિક’ (KR) સાથે જોડાઈ, જે F1 સ્ટાર્સ માટેનું લોન્ચપેડ ગણાય છે

સિંગાપોર, તા. ૧૨ ભારતીય રેસિંગ સ્ટાર અતિકા મીરની ઝડપથી આગળ વધી રહેલી કારકિર્દીને વધુ એક મહત્વપૂર્ણ પ્રોત્સાહન મળ્યું છે. તે ‘કાર્ટ રિપબ્લિક’ (KR) ટીમ સાથે જોડાઈ છે, જેના માલિક અનુભવી ઈટાલિયન ડીનો ચિએસા છે. ચિએસાએ લુઈસ હેમિલ્ટન સહિતના અનેક ફોર્મુલા ૧ વર્લ્ડ ચેમ્પિયન્સની કારકિર્દી ઘડવામાં મહત્વની ભૂમિકા ભજવી છે. યુરોપમાં વિવિધ કાર્ટિંગ શ્રેણીઓમાં પોતાના પ્રદર્શનથી ચિએસાએ પ્રખ્યાતિ કમાઈ, આ ૧૧ વર્ષથી ખેલાડી સિઝન દરમિયાન જ KR ટીમમાં જોડાઈ છે. KR અને ચિએસા સાથે કામ કરી ચુકેલા ફોર્મુલા ૧ ડ્રાઈવરોની લાંબી યાદીમાં વર્તમાન વર્લ્ડ ચેમ્પિયન લેન્ડો નોરિસ, જયોર્જ રસેલ, ઓસ્કાર પિયાસ્ટ્રી, વર્તમાન ચેમ્પિયનશિપ લીડર કિમી એન્ડોનેલી અને અરવિંદ લિન્ડબેલ જેવા નામોનો સમાવેશ થાય છે. ચિએસાએ સાત વખત વર્લ્ડ ચેમ્પિયન બનેલા હેમિલ્ટન અને ૨૦૧૬ના ટાઈટલ વિજેતા નિકો રોસબર્ગની કારકિર્દીને આકાર આપવામાં પણ મહત્વની ભૂમિકા ભજવી હતી. ૧૧ ઓગસ્ટ, ૨૦૨૬ના રોજ મળેલી આ તસવીરમાં, ૧૧ વર્ષથી ભારતીય કાર્ટિંગ સ્ટાર અતિકા મીર સ્વીડનના ક્રિસ્ટિયન્સ્ટ્રાડ ક્રાંટ્રેક પર પ્રતિષ્ઠિત FIA યુરોપિયન ચેમ્પિયનશિપના

વિરાટ કોહલીની ટેસ્ટ નિવૃત્તિ માટે અજુબ અગરકરને જવાબદાર ઠેરવવામાં આવ્યા : ‘તેમની સાથે એવો વ્યવહાર કરવામાં આવ્યો હતો

તા. ૧૨ તત્કાલીન BCCI ચીફ સિલેક્ટર અજુબ અગરકરને વિરાટ કોહલીની આ ફોર્મેટમાંથી અકાળે નિવૃત્તિ માટે જવાબદાર ગણાવવામાં આવ્યા હતા, કારણ કે એવા અહેવાલો હતા કે પૂર્વ ભારતીય કેપ્ટનના નિર્ણયમાં તેમની પણ ભૂમિકા હોઈ શકે છે (એજન્સી) તેમની પણ ભૂમિકા હોઈ શકે છે

તા. ૧૨ ભારતના ડિગ્ગજ ખેલાડીઓ વિરાટ કોહલી અને રોહિત શર્માએ એક અઠવાડિયાના ગાળામાં ટેસ્ટ ક્રિકેટમાંથી નિવૃત્તિ લીધી, જેનાથી ગયા વર્ષે ઈંગ્લેન્ડના પ્રવાસ પહેલા ટીમ સામે વિચારવા માટે ઘણા પ્રશ્નો ઊભા થયા. રોહિતે IPL ૨૦૨૫ દરમિયાન આ ચોક્કસવારી જાહેરાત કરી હતી અને તેના થોડા દિવસો બાદ કોહલીએ પણ તેમ જ ક્યૂં. જોકે, કોહલીની જાહેરાત ચાલકો માટે ખૂબ જ આશ્ચર્યજનક હતી. પાસ કરીને એ વાતને ધ્યાનમાં રાખીને કે IPL પછી તરત જ ભારતીય ટીમે પાંચ મેચની શ્રેણી માટે ઈંગ્લેન્ડ જવાનું હતું. તત્કાલીન BCCI ચીફ સિલેક્ટર અજુબ અગરકરને કોહલીની આ ફોર્મેટમાંથી અકાળે નિવૃત્તિ માટે જવાબદાર ઠેરવવામાં આવ્યા હતા, કારણ કે એવા અહેવાલો હતા કે પૂર્વ ભારતીય કેપ્ટનના નિર્ણયમાં તેમની પણ ભૂમિકા હોઈ શકે છે. હવે, ભારતના ભૂતપૂર્વ બેટર વસીમ જાફરે કોહલીની ટેસ્ટ નિવૃત્તિ અંગે એક સ્પષ્ટ નિવેદન આપ્યું છે. પોતાની યુટ્યુબ ચેનલ પર વાત કરતા જાફરે સંકેત આપ્યો કે કોહલીએ નારાજગી કે કડવાશને કારણે નિવૃત્તિ લીધી હતી; તેમણે આરોપ લગાવ્યો કે અગરકરના નેતૃત્વવાળી પસંદગી સમિતિ દ્વારા તેમની સાથે ખરાબ વ્યવહાર કરવામાં આવ્યો હતો. “એવું લાગતું હતું કે વિરાટ તેમની સાથે થયેલા વ્યવહારને લઈને થોડા નારાજ હતા. વિરાટ જેવા ખેલાડી પ્રેક્ષકોને મેદાન સુધી ખેંચી લાવે છે. તેમની લોકપ્રિયતા ખૂબ મોટી છે. તેઓ ચોક્કસપણે વધુ ટેસ્ટ ક્રિકેટ રમી શક્યા હોત. જ્યાં સુધી ખુદ વિરાટના મુખેથી આ સાંભળીએ નહીં ત્યાં સુધી આપણને ખબર નહીં પડે. તેઓ ઈંગ્લેન્ડ પ્રવાસની તૈયારી કરી રહ્યા હતા.” એમ જાફરે કહ્યું. કોહલી ૧૨૫ ટેસ્ટ મેચ રમવાથી માત્ર બે મેચ દૂર રહી ગયા (જેનાથી તેઓ રમાયેલી મેચોની સંખ્યાની દૃષ્ટિએ મહાન સુનીલ ગાવસ્કરની બરાબરી કરી શક્યા હોત); ટેસ્ટમાં ૧૦,૦૦૦ રનનો સીમાચિહ્ન હાંસલ કરવા માટે તેમને માત્ર ૭૭૦ રનની જરૂર હતી (જેનાથી તેઓ ગાવસ્કર, સચિન તેંડુલકર અને રાહુલ દ્રવિડ પછી આ સિદ્ધિ મેળવનાર ચોથા ભારતીય બન્યા હોત); અને વધુ પાંચ સદીઓ તેમને ૩૫ ટેસ્ટ સદી સુધી પહોંચાડનાર વિશ્વાના આઠમા ખેલાડી બનાવી શકત. ભારત માટેની પોતાની અંતિમ શ્રેણીમાં - જે ૨૦૨૫ની શરૂઆતમાં ઓસ્ટ્રેલિયાના પ્રવાસ દરમિયાન રમાઈ હતી - કોહલીએ પાંચ ટેસ્ટમાં ૨૩.૭૫ની સરેરાશ સાથે માત્ર ૧૮૦ રન બનાવ્યા હતા.

નેપાળમાં દલિત પરિવારની ત્રણ પેઢીઓને કોર્ટના આદેશ છતાં નાગરિકતા ન મળી

સપ્તરીના બિષ્ણુપુરનો ૧૨ સભ્યોનો એક પરિવાર હાઈકોર્ટના આદેશ છતાં નાગરિકતા વિના (રાજ્યવિહીન) જીવન જીવી રહ્યો છે, તેમની પાસે જન્મના પ્રમાણપત્રો નથી, તેઓ શિક્ષણથી વંચિત છે અને તેમની પાસે કોઈ સત્તાવાર રોજગાર નથી

ભાર્ટીઓ જન્મના પ્રમાણપત્રો, રાષ્ટ્રીય ઓળખ કાર્ડ કે લગ્નની સત્તાવાર નોંધણીના પ્રમાણપત્રો મેળવી શકતા નથી. તેમના છ બાળકો - જેમની ઉંમર ૧૪, ૧૧, ૧૦, ૮, ૭ અને ૨ વર્ષ છે - તેમને પણ જન્મ નોંધણીની સુધારા મળી નથી. દિલીપે કહ્યું, “અમે ત્રણ બાળકોને શાળાએ મોકલ્યા હતા, પણ જન્મ નોંધણીના અગાઉના પિતા રામજી રામ બિષ્ણુપુર ખાતે સ્થાયી થવા મજબૂર બન્યા હતા. જન્મનિલેણણો દલિત પરિવાર ત્યાં ૫૦ વર્ષ સુધી રહ્યો અને ત્યારબાદ પરિવારનો વિસ્તાર થતાં તેઓ પશ્ચિમ કાશી નહેરના કિનારે સ્થળાંતર કરી ગયા. પરિવારના મોબી પાસે નાગરિકતા ન હોવાને કારણે, આ પરિવાર રાજ્ય દ્વારા પૂરી પાડવામાં આવતી સેવાઓ અને કલ્યાણકારી લાભોથી વંચિત રહ્યો છે. આર્થિક મુશ્કેલીઓ અને કાયદેસરના દસ્તાવેજોના અભાવે ભૂમીના પુત્રો - દિલીપ (૩૩) અને પ્રદીપ (૩૦) - ક્યારેય શાળાએ જઈ શક્યા નથી. લક્ષ્મીની નાગરિકતા ન હોવાને કારણે, બંને

મેળવ્યા વિના જ મૃત્યુ પામવાના વિચારથી મારા માતા-પિતાને રડતા જોઈ માડું હૃદય દેવી ઉઠે છે,” તેમણે કહ્યું. “મેં ઝનબંધ નેતાઓ, ચૂંટાયેલા પ્રતિનિધિઓ અને અમલદારો સમક્ષ કાર્ય કરી છે, પણ જન્મ નોંધણી અગાઉ પગલાં લીધાં નથી.” લક્ષ્મી રામનો કિસ્સો કોઈ એકલવક્ષ કિસ્સો નથી. નેપાળના દક્ષિણી મેદાની વિસ્તારોમાં, ગરીબ દલિત પરિવારો નાગરિકતા મેળવવામાં આવી જ મુશ્કેલીઓનો સામનો કરી રહ્યા છે. ઘણા માતા-પિતા અને બાળકો પેઢીઓ સુધી નાગરિકતા વિના જ રહી જાય છે. દિલીપ અને પ્રદીપ, જેઓ રોજમદારી મજૂરી કરીને પરિવારનું ગુજરાન ચલાવે છે, તેમણે વોર્ડ ઓફિસ, ગ્રામીણ નગરપાલિકા અને જિલ્લા વહીવટી કચેરી (DAO)માં મદદ માટે વર્ષો સુધી વિનંતીઓ કરી છે. દિલીપે કહ્યું, “શરૂઆતમાં, વોર્ડ ઓફિસ અને DAOએ તત્પરતા

બતાવી હતી. પરંતુ જ્યારે વોર્ડ ઓફિસે નેપાળ નાગરિકતા નિયમો ૨૦૦૬ની અનુસૂચિ-૭ હેઠળ ભલામણ પત્ર આપવાનો ઈનકાર કર્યો ત્યારે પ્રક્રિયા અટકી ગઈ.” જોકે વોર્ડ ઓફિસે ૨ ફેબ્રુઆરી, ૨૦૨૬ના રોજ જન્મ અને રહેઠાણ અંગેની ભલામણ જારી કરી હતી, તેમ છતાં નાગરિકતા માટે જરૂરી સત્તાવાર ‘અનુસૂચિ-૭’ ભલામણ આપવામાં તેમણે અચકાટ અનુભવ્યો હતો. અપીલ બાદ, DAOએ ૧૭ ફેબ્રુઆરી, ૨૦૨૬ના રોજ એક પત્ર જારી કરીને વોર્ડ ઓફિસને પ્રક્રિયામાં સહયોગ આપવાનો નિર્દેશ આપ્યો. ૧૭એપ્રિલ, ૨૦૨૬ના રોજ, વોર્ડ ઓફિસે ૨૮ સ્થાનિક રહેવાસીઓની હાજરીમાં સ્થાનિક સત્તરે તપાસ (ફીલ્ડ ઈન્કવાયરી) હાથ ધરી અને તેઓ અહેવાલ DAOને મોકલી આપ્યો. જ્યારે DAOએ ૧૮મે, ૨૦૨૬ના રોજ સત્તાવાર સહયોગ માટે ફરીથી પત્ર જારી કર્યો, ત્યારે પણ વોર્ડ ઓફિસે વિલંબ કર્યો. દિલીપે કહ્યું, “વારંવારની વિનંતીઓ પછી, ૧૭એપ્રિલ, ૨૦૨૬ના રોજ જન્મકપુર હાઈકોર્ટની રાજબિરાજ બેન્ચમાં રિટ પિટિશન દાખલ કરી.” ૨૬ ઓગસ્ટ, ૨૦૨૬ના રોજ, ન્યાયાધીશ સુભાષ પોરેલ અને કાજ બહાદુર

રાયની ડિવિઝન બેન્ચે લક્ષ્મીની તરફેણમાં યુક્રાદો આપ્યો અને વોર્ડ ઓફિસને આ મામલો ઉકેલવાનો આદેશ આપ્યો. કોર્ટના યુક્રાદામાં જણાવાયું છે કે, “જ્યારે વોર્ડ ઓફિસે ૨ ફેબ્રુઆરી, ૨૦૨૬ના રોજ જન્મ અને રહેઠાણ અંગેની ભલામણ જારી કરી હતી, તેમ છતાં નાગરિકતા માટે જરૂરી સત્તાવાર ‘અનુસૂચિ-૭’ ભલામણ આપવામાં કોઈ વાંધો નથી તેવો લેખિત અભિપ્રાય રજૂ કર્યો હોય, ત્યારે ‘શિડ્યુલ-૭’ (Schedule-7) રમણની ઓ પચારિક ભલામણ રો કી રાખવાનો કોઈ કાનૂની આધાર રહેતો નથી.” કોર્ટના આદેશ છતાં, વોર્ડના અધિકારીઓએ ભલામણ પત્ર જારી કર્યો નથી. દિલીપે ફરિયાદ કરતા કહ્યું, “કોર્ટના આદેશ બાદ હું વારંવાર વોર્ડ ઓફિસ ગયો છું, પરંતુ ચેરમેન તેમાં સતત વિલંબ કરવા માટે પૈસા નથી.” તેમણે જતાંતો સમર્થન માટે અપીલ કરી. વોર્ડ ચેરમેન લોચન સાહુ (તેલીએ) કોર્ટના આદેશનો સ્વીકાર કર્યો અને જણાવ્યું કે તેઓ કાનૂની સલાહ લઈ રહ્યા છે. તેમણે ખાતરી આપી કે, “મને હજી સુધી કાનૂની નિષ્ણતો પાસેથી સ્પષ્ટ માર્ગદર્શન મળ્યું નથી. હું સંમત છું કે આ પરિવારને નાગરિકતા મળવી જોઈએ. ‘દશાઈ’ (Dashain)ના તહેવાર બાદ હું આ પ્રક્રિયા શરૂ કરીશ.”

દિલ્હી લઘુમતી આયોગના પૂર્વ વડાએ દાવો કર્યો છે કે ડેમોગ્રાફિક પેનલ મુસ્લિમોને નિશાન બનાવે છે

ડૉ. ઝફરુલ-ઈસ્લામ ખાને આ પ્રસ્તાવને નાગરિકત્વ, મતદારોને કાઢી નાખવા અને કથિત બાકાત રાખવાની નીતિઓ અંગેની વ્યાપક ચિંતાઓ સાથે જોડ્યો છે

(એજન્સી) નવી દિલ્હી, તા. ૧૨ દિલ્હી લઘુમતી આયોગના પૂર્વ અધ્યક્ષ કેન્દ્ર સરકાર પર ભારતીય મુસ્લિમોને નિશાન બનાવવા માટે પ્રસ્તાવિત ઉચ્ચ સ્તરીય વસ્તી વિષયક ફેરફારો સમિતિ (HLCDC)નો ઉપયોગ કરવાનો આરોપ લગાવ્યો છે. તેમણે આરોપ લગાવ્યો છે કે આ પહેલ તેમની નાગરિકતા પર પ્રશ્ન ઉઠાવવા અને તેમના રાજકીય અધિકારોને નબળા પાડવાના હેતુથી નીતિઓના વ્યાપક પેટર્નનો ભાગ છે. રવિવારે ધ મિલી ગેઝેટમાં પ્રકાશિત એક લેખમાં સમિતિના ટીકાત્મક મૂલ્યાંકનમાં, ડૉ. ઝફરુલ-ઈસ્લામ ખાને દલીલ કરી હતી કે ભારતીય નાગરિક હોવા છતાં મુસ્લિમોને બહારના લોકો તરીકે દર્શાવવા બદલ વસ્તી વિષયક પરિવર્તન અંગેની ચિંતાઓનો ઉપયોગ કરવામાં આવી રહ્યો છે. તેમણે દલીલ કરી હતી કે નાગરિકોને દેશમાં ગમે ત્યાં રહેવા અને સ્થળાંતર કરવાનો બંધારણીય અધિકાર છે અને સમિતિને બાકાત રાખવાના અન્ય સંભવિત સાધન તરીકે વર્ણવી હતી. આ લેખમાં હિન્દુત્વ અને ધાર્મિક લઘુમતી પ્રત્યેના તેના અભિગમની આસપાસની વ્યાપક વૈચારિક ચર્ચામાં વિવાદ મુકવામાં આવ્યો હતો. લેખકે હિન્દુત્વવાદી વિચારધારાક એમ.એસ. ગોલવલકરના ૧૯૮૭ના પુસ્તક, "વી ઓર અવર નેશનલિઝ્મ ડિફાઈન્ડ"નો ઉલ્લેખ કર્યો છે, જેમાં દલીલ કરવામાં આવી છે કે મુસ્લિમો અને ખ્રિસ્તીઓ સાથે બહારના લોકો તરીકે વ્યવહાર કરવાના ઊંડા વૈચારિક મૂળ છે. લેખકે બિનદસ્તાવેજકૃત ઇમિગ્રન્ટ્સ, ખાસ કરીને "બાંગ્લાદેશી ઘૂસણખોરો" તરીકે વર્ણવવામાં આવેલા લોકોની હાજરી અંગે લાંબા સમયથી ચાલી રહેલા રાજકીય દાવાઓને પણ પડકાર્યા હતા. તેમણે દલીલ કરી હતી કે ભારતીય નાગરિકો અને દેશમાં કાયદેસર મંજૂરી

વિના રહેતા વિદેશી નાગરિકો વચ્ચેનો તફાવત હોવા છતાં, આવા નિવેદનો ઘણીવાર ભારતીય મુસ્લિમો પર શંકા કરે છે. લેખ અનુસાર, પૂર્વ કેન્દ્રીય ગૃહમંત્રી લાલકૃષ્ણ અડવાણી અને વર્તમાન ગૃહમંત્રી અમિત શાહના શાસનકાળમાં કથિત ઘૂસણખોરોની શોધ અને દેશનિકાલ વ્યક્તિગત વર્ષોમાં ફક્ત હજારોમાં જ થયા છે. લેખકે વધુમાં દાવો કર્યો હતો કે કોઈના આદેશો પછી કેટલાક દેશનિકાલ કરાયેલા લોકોને ભારત પાછા લાવવામાં આવ્યા હતા. લેખમાં દલીલ કરવામાં આવી હતી કે આસામમાં બિનદસ્તાવેજકૃત ઇમિગ્રન્ટ્સને ઓળખવાના અગાઉના પ્રયાસોએ પણ દાવાની મર્યાદાઓ છતી કરી હતી કે ક્વાયત મુખ્યત્વે મુસ્લિમોને લક્ષ્ય બનાવતી હતી. તેમાં જાળવી રાખવામાં આવ્યું હતું કે સત્તાવાર આંકડા દર્શાવે છે કે કથિત ઘૂસણખોરો તરીકે ઓળખાતા લોકોમાં બંગાળી હિન્દુઓનો નોંધપાત્ર હિસ્સો હતો. પૂર્વ કમિશન ચેરમેને HLCDC વિવાદને નાગરિકતા સુધારો અધિનિયમ (CAA) અને પ્રસ્તાવિત રાષ્ટ્રીય નાગરિક રજિસ્ટર (NRC) સામેના વિરોધ પ્રદર્શનો, ખાસ કરીને ડિસેમ્બર ૨૦૧૯ના અંતથી ૨૦૨૦ સુધી મુસ્લિમ મહિલાઓ દ્વારા શાહીન બાગમાં થયેલા વિરોધ પ્રદર્શનો સાથે જોડ્યો. તેમણે દલીલ કરી હતી કે આ વિરોધ પ્રદર્શનો વિરોધીઓ દ્વારા મુસ્લિમો

પ્રત્યે ભેદભાવપૂર્ણ માનવામાં આવતા સરકારી પગલાંને પડકારે છે. લેખમાં કહેવામાં આવ્યું છે કે કોવિડ-૧૯ લોકડાઉન દરમિયાન વિરોધ સ્થળો તોડી પાડવામાં આવ્યા હતા. લેખકે મતદાર યાદીઓના સ્પેશિયલ ઇન્ટેન્સિવ રિવિઝન (SIR) પર પણ ચિંતા વ્યક્ત કરી હતી, જેમાં મતદારોના નામ મોટા પાયે કાઢી નાખવાને એક શંકાસ્પદ ક્વાયત તરીકે વર્ણવ્યું હતું જે મુસ્લિમોને મતાધિકારથી વંચિત કરી શકે છે. તેમણે દાવો કર્યો હતો કે આ પ્રક્રિયાનો વિરોધ દેશભરમાં ફેલાયો છે. આ દાવાઓ લેખકના આ ક્વાયતના રાજકીય પરિણામોના મૂલ્યાંકનને પ્રતિબિંબિત કરે છે. આ લેખ એવા મતદારોની ધાર્મિક ઓળખ પર સહાયક ડેટા પ્રદાન કરતો નથી જેમના નામ કાઢી નાખવામાં આવ્યા હતા અથવા એવું સ્થાપિત કરતું નથી કે કાઢી નાખવામાં આવેલા નામ ખાસ કરીને મુસ્લિમોને લક્ષ્ય બનાવવા માટે કરવામાં આવ્યા હતા. લેખમાં વધુમાં એવો આલેખ કરવામાં આવ્યો છે કે ગૃહ મંત્રાલયે ભારતની ઉત્તરીય સરહદો પર ૫૦ કિલોમીટરના પટ્ટામાં મસ્જિદો, મદરેસા અને મઝારો દૂર કરવાની યોજના બનાવી છે. લેખકે અહેવાલિત દરખાસ્તને મુસ્લિમ સમુદાયોને વિસ્થાપિત કરવાના પ્રયાસ તરીકે વર્ણવી છે. જોકે, લેખ ચોક્કસ સરકારી આદેશને ઓળખતો નથી અથવા કથિત યોજનાના અવકાશ અથવા કાનૂની દરજ્જાને સ્થાપિત કરતા દસ્તાવેજ પૂરાવા પ્રદાન કરતો નથી. પોતાના દુર્ભાવને સમાપ્ત કરતા, પૂર્વ કમિશન ચેરમેને કહ્યું કે ભારતીય મુસ્લિમો તેમણે વર્ણવેલા પગલાંથી ચિંતિત છે અને વિરોધ અને કાનૂની પડકારો દ્વારા પ્રતિક્રિયા આપી છે. તેમણે આશા વ્યક્ત કરી કે સરકાર બદલાતાં પરિસ્થિતિ બદલાશે.

દિલ્હીમાં SIR વિરોધી વિરોધ પ્રદર્શન દરમિયાન પત્રકારોના વેશમાં આવેલા હિન્દુત્વવાદી ટોળાએ મક્તુબના પત્રકાર ફિદા ફાતિમાને ઘેરી લીધા, ઈસ્લામોફોબિક અપશબ્દોનો મારો

દિલ્હીમાં SIR વિરોધી વિરોધ પ્રદર્શન દરમિયાન પત્રકાર હોવાનો દાવો કરતા હિન્દુત્વવાદી ટોળાએ કથિત રીતે મક્તુબ પત્રકારો ફિદા ફાતિમા અને નાદા સઈદા અને સ્વતંત્ર પત્રકાર અખ્તરિસા અંસારીને ઘેરી લીધા અને હેરાન કર્યા, ઈસ્લામોફોબિક અપશબ્દો ફેંક્યા અને સામનો કરવામાં આવ્યો ત્યારે પ્રેસ ઓળખ બતાવવાનો ઈન્કાર કર્યો

(એજન્સી) તા. ૧૨ પ્રેસ કાર્ડ પહેરેલા હિન્દુત્વવાદી પુરુષોના એક જૂથે મક્તુબ પત્રકાર ફિદા ફાતિમાને ઘેરી લીધા. ધમકી આપી અને હેરાન કર્યા, જ્યારે તે રવિવારે દિલ્હીમાં SIR વિરોધી વિરોધ પ્રદર્શનનું કવરેજ કરી રહી હતી, ઈસ્લામોફોબિક અપશબ્દો અને અપમાનજનક ટિપ્પણીઓ કરી, જેમાં "ટોપી મીઝિયા"નો સમાવેશ થાય છે. સ્વતંત્ર પત્રકાર અને મક્તુબના નિયમિત યોગદાન આપનાર અખ્તરિસા અંસારી અને મક્તુબના સંપાદકીય ઈન્ટર્ન નાદા સઈદા પણ ફિદા સાથે હાજર હતા જ્યારે જૂથે પત્રકારોનો સામનો કર્યો અને હેરાન કર્યા. પત્રકાર હોવાનો દાવો કરનારા પુરુષોએ વારંવાર ફિદા અને અન્ય પત્રકારો પર ભૂમો પાડી, વડાપ્રધાન નરેન્દ્ર મોદીનું અપમાન કરવાનો આરોપ લગાવ્યો. "મોદી જો કો ગાલી દે રહી હૈં યે લોગ" (આ લોકો મોદીને ગાળો આપી રહ્યા છે), એક માણસે ભૂમ પાડી. ફિદાએ જૂથનો સામનો કર્યો, પૂછ્યું, "શું તમે RSSના છો?" અને માંગ કરી કે તેઓ તેમના પ્રેસ ઓળખ કાર્ડ બતાવે. જોકે, પુરુષોએ તેમની ઓળખ બતાવવાનો ઈન્કાર કર્યો અને ફિદા અને તેની સાથેના પત્રકારો સાથે શાબ્દિક દુર્વ્યવહાર કરવાનું ચાલુ રાખ્યું. ફિદાએ એવી પણ માંગ કરી કે તેઓ પુરુષો "સાંપ્રદાયિકતા બંધ

કરે", તેમની ઈસ્લામોફોબિક ટિપ્પણીઓ અને પત્રકારોને ડરાવવાના પ્રયાસોને પડકારે. દિલ્હીમાં મતદાર યાદીઓના સ્પેશિયલ ઇન્ટેન્સિવ રિવિઝન (SIR) અને મુખ્ય ચૂંટણી કમિશનર શાનેશ કુમાર સામે ચાલી રહેલા વિરોધ પ્રદર્શનોને આવરી લેતા પત્રકારોને હેરાન અને ધમકાવવાના આરોપો વચ્ચે આ ઘટના બની છે.

૨૦૨૭માં સત્તા પરિવર્તન નિશ્ચિત : અખિલેશ યાદવનો ભાજપ અને ચૂંટણી પંચ પર પ્રહાર

(એજન્સી) લખનૌ, તા. ૧૨ સમાજવાદી પાર્ટી (SP)ના વડા અખિલેશ યાદવે રવિવારે ભારપૂર્વક કહ્યું હતું કે ૨૦૨૭ની ઉત્તરપ્રદેશ વિધાનસભા ચૂંટણીમાં સત્તા પરિવર્તન નિશ્ચિત છે. સાથે જ તેમણે રાષ્ટ્રીય રાજધાનીમાં ચૂંટણી પંચ વિરુદ્ધના વિરોધ પ્રદર્શનો દરમિયાન પોલીસ દ્વારા કરવામાં આવેલી કાર્યવાહીની ટીકા કરી હતી. અહીં આવેલા જયપ્રકાશ નારાયણ ઈન્ટરનેશનલ સેન્ટર (JPNIC) ખાતે લોકનાયક જયપ્રકાશ નારાયણની જન્મજયંતિ નિમિત્તે તેમને શ્રદ્ધાંજલિ આપ્યા બાદ પત્રકારો સાથે વાત કરતા SP સુપ્રીમોએ કહ્યું કે આઠ વર્ષે રાજ્યની ચૂંટણીમાં જનતા ભારતીય જનતા પાર્ટી (BJP)ને સત્તા પરથી બહારનો રસ્તો બતાવશે અને "યક્ષપાતી" ચૂંટણી પંચ ભાજપના 'ઝૂલતા' નસીબને બચાવી શકશે નહીં. લોકનાયક જયપ્રકાશ નારાયણ (JP)ના 'સંપૂર્ણ ક્રાંતિ'ના સૂત્રોનો ઉલ્લેખ કરતા અખિલેશ યાદવે કહ્યું કે વર્તમાન શાસનને પડકારવા માટે આ આંદોલન આજે પણ પ્રસ્તુત છે અને તેમની પાર્ટી તે માર્ગ પર ચાલીને 'ઈચ્છિત' પરિણામ લાવશે. સ્મારક ખાતે લોકનાયક જયપ્રકાશ નારાયણની પ્રતિમા પર પુષ્પાંજલિ અર્પણ કર્યા બાદ તેમણે ઉમેર્યું, "પરિવર્તનની પ્રક્રિયા શરૂ થઈ ગઈ છે. જનતાએ રહેલો રોષ પરિવર્તનની પ્રક્રિયાને વેગ આપશે." SP સુપ્રીમોએ અગ્રેયા બેઠકને લઈને મુખ્યમંત્રી યોગી આદિત્યનાથ પર પણ કટાક્ષ કર્યો હતો;

થોડા દિવસો પહેલા જ તેમણે મુખ્યમંત્રીને આ પવિત્ર શહેરમાંથી ચૂંટણી લડવાનો પડકાર ફેંક્યો હતો. અગ્રેયા અંગે મુખ્યમંત્રીના પ્રશ્નોનો જવાબ આપતા અખિલેશ યાદવે કહ્યું કે "અહંકારી વ્યક્તિઓ" તેમના 'PDA' (પછાત, દલિત, અલ્પસંખ્યક) ગઠબંધનની તાકાત સામે ટકી શકશે નહીં. SP વડાએ કહ્યું કે જનતા હવે બાજપની રાજનીતિથી વાકેફ છે અને પાર્ટીએ તેમના કાર્યોનો યોગ્ય જવાબ આપવો પડશે. તેમણે દાવો કર્યો કે ૨૦૨૭માં પરિવર્તન આવશે અને તેની પ્રક્રિયા પહેલેથી જ શરૂ થઈ ગઈ છે.

અઝાનના અવાજની તીવ્રતાને કારણે મુસ્લિમ ધર્મગુરૂને ૧૪ દિવસની ન્યાયિક કસ્ટડીમાં મોકલાયા; યુપીના બિજનોરમાં મસ્જિદમાંથી લાઉડસ્પીકર જપ્ત

(એજન્સી) બિજનોર, તા. ૧૨ ઉત્તરપ્રદેશના બિજનોર જિલ્લામાં એક મુસ્લિમ ધર્મગુરૂની ધરપકડ કરવામાં આવી અને તેમને ૧૪ દિવસની ન્યાયિક કસ્ટડીમાં મોકલવામાં આવ્યા. પોલીસે મસ્જિદમાંથી લાઉડસ્પીકર જપ્ત કર્યું હતું અને આરોપ મૂક્યો હતો કે અઝાન નિર્ધારિત મર્યાદા કરતાં વધુ અવાજમાં વગાડવામાં આવી રહી હતી. નજીબાબાદના મકબરા વિસ્તારમાં આવેલી મસ્જિદમાં અઝાન આપતા મુઅઝ્જિન મોહમ્મદ ફૈઝાનની ધરપકડ શનિવારે કરવામાં આવી હતી. પોલીસ અધિક્ષક કૃષ્ણ કુમાર બિશ્નોઈ 'સમાધાન દિવસ' નામના જાહેર ફરિયાદ નિવારણ કાર્યક્રમમાં જઈ રહ્યા હતા ત્યારે તેમણે રસ્તા પરથી અઝાનનો અવાજ સાંભળ્યો હતો. આ ઘટના બંપોરે લગભગ ૧૨:૪૦ વાગ્યે બની હતી, જ્યારે નજીબાબાદમાં સરકારી ઇન્ટર કોલેજ પાસે આવેલી નજીબ-ઉદ-દૌલા મસ્જિદમાં 'ઝુહર'ની અઝાન આપવામાં આવી રહી હતી. બિશ્નોઈએ રસ્તા પરથી અઝાનનો અવાજ સાંભળ્યા બાદ સ્થાનિક પોલીસને મસ્જિદની તપાસ કરવાનો નિર્દેશ આપ્યો હોવાનું જાણવા મળ્યું છે. પોલીસે મસ્જિદમાં પ્રવેશ કર્યો અને લાઉડસ્પીકર જપ્ત કર્યું; આરોપ મુકવામાં આવ્યો કે તેનો અવાજ નિર્ધારિત મર્યાદા કરતાં વધુ હતો. ત્યારબાદ સબ-ઈન્સ્પેક્ટર સોરભ સિંહે ફરિયાદ નોંધાવી હતી, જેના પગલે પોલીસે ફૈઝાનની ધરપકડ કરી અને તેમને સબ-ડિવિઝનલ મેજિસ્ટ્રેટની કોર્ટમાં રજૂ કર્યા, જ્યાંથી તેમને ૧૪ દિવસની ન્યાયિક કસ્ટડીમાં મોકલી દેવામાં આવ્યા. પોલીસ ફરિયાદમાં આરોપ મુકવામાં આવ્યો હતો કે લાઉડસ્પીકર મસ્જિદની અંદર છુપાવવામાં આવ્યું હતું અને બહારથી દેખાતું ન હતું. તેમાં વધુમાં દાવો કરવામાં આવ્યો હતો કે વધુ અવાજને કારણે વુઢો, બાળકો અને બીમાર વ્યક્તિઓ માટે જોખમ ઊભું થયું હતું અને તેનાથી લોકોમાં રોષ ફેલાયો હતો. અહીં એ નોંધવું મહત્વપૂર્ણ છે કે પોલીસે મસ્જિદમાં થઈ શકે છે. ગયા મહિને, બિજનોર ઉલ્લેખ કર્યો નથી કે લાઉડસ્પીકર જપ્ત

કરતા અને ધર્મગુરૂની ધરપકડ કરતા પહેલા ડેસિબલ મીટરનો ઉપયોગ કરીને અવાજનું ઔપચારિક માપન કર્યું હતું કે કેમ, તે અંગે પણ સ્પષ્ટતા કરી નથી. નજીબાબાદના શહેર કાઝી અફાન-ઉલ-હકે પોલીસની કાર્યવાહીની ટીકા કરતા કહ્યું કે ફૈઝાનની ધરપકડ કરીને જેલમાં મોકલવાને બદલે તેને માત્ર ચેતવણી આપવી જોઈતી હતી. 'અમર ઉજ્જલા'ના અહેવાલ મુજબ, હકે કહ્યું, "મસ્જિદોના મુઅઝ્જિન (અઝાન આપનાર) ધાર્મિક વ્યક્તિઓ હોય છે. પોલીસે તેને ફરીથી ભૂલ ન કરવાની ચેતવણી આપીને મુક્ત કરી દેવો જોઈતો હતો." આ ઘટના બાદ, એસપી બિશ્નોઈએ લાઉડસ્પીકરના ઉપયોગ અંગેના નિયમોના અમલીકરણમાં બેદરકારી દાખવવા બદલ બીટ ઓફિસર લલિત કુમારને સસ્પેન્ડ કર્યા હતા. બિશ્નોઈએ કહ્યું કે ધાર્મિક સ્થળોએ નિર્ધારિત મર્યાદાથી વધુ લાઉડસ્પીકર ચલાવવાની મંજૂરી આપવામાં આવશે નહીં. તેમણે એમ પણ કહ્યું કે ધાર્મિક નેતાઓને ચેતવણી આપવામાં આવી છે અને પોલીસ સ્ટેશનના વડાઓને સૂચના આપવામાં આવી છે કે તેઓ બીટ કોન્ટેબલો પાસેથી એવા સોંદાનામા મેળવે જેમાં તેમના સંબંધિત વિસ્તારોમાં અવાજ સંબંધિત નિયમોનું પાલન થતું હોવાની ખાતરી આપવામાં આવી હોય. તેમણે ચેતવણી આપી હતી કે નિયમોનું વધુ ઉલ્લંઘન થવાના કિસ્સામાં સંબંધિત સ્ટેશન હાઉસ ઓફિસર અને બીટ કોન્ટેબલ બંને સામે કાર્યવાહી થઈ શકે છે. ગયા મહિને, બિજનોર વહીવટીતંત્રે ધાર્મિક સ્થળોએ નિર્ધારિત

મર્યાદાથી વધુ અવાજ સાથે ચાલતા લાઉડસ્પીકરો સામે ઝુંબેશ હાથ ધરી હતી, જે દરમિયાન મસ્જિદો, મંદિરો અને ગુરુદ્વારાઓમાંથી લાઉડસ્પીકર હટાવવામાં આવ્યા હતા. આ ઘટના ઉત્તર પ્રદેશમાં અવાજ પ્રદૂષણના નિયમોના અમલીકરણ વચ્ચે બની છે, જ્યાં ધાર્મિક સ્થળોએ લાઉડસ્પીકરના ઉપયોગ અંગે વારંવાર વહીવટીતંત્ર દ્વારા તપાસ કરવામાં આવી છે. મે ૨૦૨૦માં, અલ્લાબાદ હાઈકોર્ટે ચુકાદો આપ્યો હતો કે અઝાન આપવી એ ધાર્મિક સ્વતંત્રતા હેઠળ સુરક્ષિત છે, પરંતુ લાઉડસ્પીકર દ્વારા તેનું પ્રસારણ કરવું એ તે અધિકારનો આવશ્યક ભાગ નથી. કોર્ટે એમ પણ કહ્યું છે કે લેબિત પરવાનગી વિના ધાર્મિક સ્થળોએ લાઉડસ્પીકર અને પબ્લિક એડ્રેસ સિસ્ટમનો ઉપયોગ કરી શકાતો નથી. અવાજ પ્રદૂષણ (નિયમન અને નિયંત્રણ) નિયમો, ૨૦૦૦ અને સુપ્રીમ કોર્ટના ૨૦૦૫ના ચુકાદા હેઠળ, નિર્ધારિત અપવાદોને બાદ કરતાં, સામાન્ય રીતે રાત્રે ૧૦ વાગ્યાથી સવારે ૬ વાગ્યાની વચ્ચે લાઉડસ્પીકર અને પબ્લિક એડ્રેસ સિસ્ટમના ઉપયોગ પર પ્રતિબંધ છે. રહેણાંક વિસ્તારો માટે નિર્ધારિત અવાજની મર્યાદા દિવસ દરમિયાન ૫૫ ડેસિબલ અને રાત્રે ૪૫ ડેસિબલ છે. ૨૦૨૨માં, ઉત્તરપ્રદેશ પોલીસે જણાવ્યું હતું કે તેણે રાજ્યભરના ધાર્મિક સ્થળોએથી ૫૩,૯૪૨ અનધિકૃત લાઉડસ્પીકર હટાવ્યા હતા અને અન્ય ૬૦,૨૦૦ લાઉડસ્પીકરના અવાજની તીવ્રતા (વોલ્યુમ) ઘટાડીને તેને નિર્ધારિત મર્યાદામાં લાવ્યા હતા.

મધ્યપ્રદેશમાં શિવરાજ સિંહ ચૌહાણના ધરણા : બુધનીમાં આદિવાસીઓ પર મોહન યાદવની બુલડોઝર કાર્યવાહીથી ભાજપમાં ભાગલા પડ્યા

ભાજપ શાસિત મધ્યપ્રદેશના બુધની વિસ્તારમાં આદિવાસી જમીન પર બુલડોઝર ચલાવવામાં આવતા પૂર્વ મુખ્યમંત્રી અને કેન્દ્રીય મંત્રી શિવરાજ સિંહ ચૌહાણ ગુસ્સે ભરાયા હતા, પહેલીવાર તેમના જ વતનમાં ભાજપના કોઈ નેતા દ્વારા તેમના રાજકીય વલણને પડકારવામાં આવ્યો છે

(એજન્સી) તા. ૧૨ મુખ્યમંત્રી ડૉ. મોહન યાદવે ૧૭ વર્ષ સુધી મધ્યપ્રદેશના મુખ્યમંત્રી તરીકે સેવા આપનારા અને મોદી સરકારમાં કૃષિ મંત્રી રહેલા શિવરાજ સિંહ ચૌહાણના "ભમ" ને દૂર કર્યો છે. રાજ્યના રાજકીય વર્તુળો તેમજ વહીવટી વર્તુળોમાં આ વાતની ચર્ચા થઈ રહી છે. હકીકતમાં, રવિવારે પૂર્વ મુખ્યમંત્રી અને વિદિશાના સાંસદ શિવરાજ સિંહ ચૌહાણના મતવિસ્તાર પર મોહન યાદવનું 'બુલડોઝર' દોડ્યું હતું. રાજ્ય સરકારના આ પગલાંથી શિવરાજ સિંહ ચૌહાણ અને તેમના સમર્થકો ગુસ્સે ભરાયા છે. શિવરાજ સિંહ પોતે, સ્થાનિક ધારાસભ્ય અને અન્ય ભાજપ નેતાઓએ રાજ્ય સરકારની બુલડોઝર કાર્યવાહી સામે વિરોધ પ્રદર્શન પણ કર્યું છે. શિવરાજ સિંહ સમગ્ર કાર્યવાહી સામે ખૂબ જ કઠોર અને કડક ટિપ્પણીઓ કરી છે. તેમણે રાજ્ય નેતૃત્વ અને દિલ્હીમાં પણ ફરિયાદો નોંધાવી છે. આ ઘટના જંગલની જમીન પર અતિક્રમણને લઈને બની છે. આ સમગ્ર ઘટના બુધની વિધાનસભા મતવિસ્તારમાં બની હતી, જે શિવરાજ સિંહ ચૌહાણના વિદિશા સંસદીય મતવિસ્તારમાં આવે છે. બુધની વિધાનસભા મતવિસ્તારમાં આવતા કોસ્મી ગામમાં, લાંબા સમયથી જંગલની જમીન પર કબજો ધરાવતા એક ઝાન આદિવાસી બરેલાઓના ઘરો રવિવારે બંપોરે બુલડોઝર દ્વારા તોડી પાડવામાં આવ્યા હતા. તેમના ઉભા પાકને કચડી નાખવામાં આવ્યા હતા અને કૂવો માટીથી ભરી દેવામાં આવ્યો હતો. આ કાર્યવાહી મુખ્યમંત્રી મોહન યાદવના અધિકારક્ષેત્ર હેઠળ આવતા વન વિકાસ નિગમ દ્વારા કરવામાં આવી હતી. શિવરાજ સિંહ ચૌહાણ મુખ્યમંત્રી પદેથી રાજીનામું આપ્યા અને મોહન યાદવ મુખ્યમંત્રી બન્યા ત્યારથી આ ગામ પર કાર્યવાહીનો ભય લટકતો હતો. ગયા વર્ષે, તેમને દૂર કરવાનો પ્રયાસ કરવામાં આવ્યો હતો. શિવરાજ સિંહ ચૌહાણ આ મુદ્દા અંગે મુખ્યમંત્રી યાદવને મળ્યા, પરંતુ તેમનો વીડો લાગુ કરવામાં આવ્યો, જેના કારણે કાર્યવાહી અટકાવી દેવામાં આવી. રવિવાર, ૧૧ જાન્યુઆરીના રોજ તેમની સામે કાર્યવાહી અટકાવી દેવામાં આવી. સમાચાર મળતાં જ શિવરાજ સિંહ ઘટનાસ્થળે પહોંચ્યા. શિવરાજ સિંહ પહોંચતા જ કાર્યવાહીનો ભોગ બનેલા પરિવારોએ તેમને ઘેરી લીધા. મહિલાઓ રડવા લાગી અને ચીસો પાડવા લાગી. બાળકો પણ રડવા લાગ્યા. ચીસો સાંભળીને શિવરાજ સિંહે બધાને સાંત્વના આપી. તેઓ વિરોધ સ્થળ પર બેઠા અને પીડિતોની વેદના સાંભળી. શિવરાજ સિંહના અનુગામી અને બુધનીના ભાજપના ભાજપના ભાજપ રમાકાંત ભાગવત અને અન્ય નેતાઓ પણ વિરોધ કરી રહેલા પીડિતો સાથે બેઠા. મીડિયા હાજર હતું. શિવરાજે મીડિયાને કહ્યું, "મારા વિસ્તારમાં જુલમ અને અન્યાય ચરમસીમાએ પહોંચી ગયો છે. સવાર સુધી બાળકોના હાસ્યથી ગુંજતા ઘરો હવે ચીસોથી ભરાઈ ગયા છે. મહિલાઓ રડી રહી છે અને છાતી પીટાઈ રહી છે." શિવરાજ સિંહે રાજ્યના મુખ્ય સચિવ અશોક વર્ણવાલ અને અન્ય અધિકારીઓને ફોન કર્યો. તેમને કોઈ સહત મળી નથી. બા બધા પછી, શિવરાજ સિંહે અસરગ્રસ્ત પરિવારોને પાર્ટી આપી કે નવા ધર બનાવવામાં આવશે અને કાયમી વ્યવસ્થા ન થાય ત્યાં સુધી તેમના ભોજન અને રહેઠાણની વ્યવસ્થા કરવામાં આવશે. શિવરાજ સિંહે ખૂબ જ કડવા સ્વરમાં એમ પણ કહ્યું, "તેમના મતોને કારણે જ મોહનજી મુખ્યમંત્રી બન્યા. આ ખરેખર મારા માટે દુઃખદ છે." શિવરાજ સિંહે લેખમાં કહ્યું, "લોકોના આ કાર્યો તે એટલા નિર્દય અને અસંવેદનશીલ છે કે ભગવાન પણ તેમને માફ નહીં કરે." શિવરાજે ઘટનાસ્થળે કોઈ વરિષ્ઠ વન વિકાસ નિગમ કે વહીવટી અધિકારીઓની ગેરહાજરી પર પણ નારાજગી વ્યક્ત કરી. તેમણે ભાજપના પ્રદેશ પ્રમુખ

હેમંત ખંડેલાલને ફોન કરીને ઘટના વિશે માહિતી આપી. અસરગ્રસ્ત પરિવારો સાથે વાત કરતી વખતે મોહને કહ્યું કે ગરીબોને બેઘર બનાવનારાઓને બક્ષામાં આવશે નહીં. તેમણે અસરગ્રસ્ત પરિવારોને ન્યાય અપાવવા માટે શક્ય તેટલા પ્રયાસો કરવા અને ભવિષ્યમાં આવી ઘટનાઓ અટકાવવા માટે ગુનેગારો સામે કડક કાર્યવાહી કરવાની માંગ કરી. મધ્યપ્રદેશ કોંગ્રેસ સમિતિના પ્રમુખ જીતુ પટવારીએ સમગ્ર ઘટના પર કટાક્ષ કરતા કહ્યું, "શિવરાજ સિંહ ચૌહાણ દ્વારા તેને રોકવા માટે અગાઉથી સૂચના આપવામાં આવી હોવા છતાં, મોહન યાદવ સરકારે કાર્યવાહી કરી. આ મુખ્યમંત્રી અને પૂર્વ મુખ્યમંત્રી વચ્ચેના સંઘર્ષની વાત છે. ગરીબ આદિવાસીઓ આની કિંમત ચુકવશે નહીં. કોંગ્રેસ જમીન પર આદિવાસી અધિકારો માટે લડશે. મોહન સરકારે જવાબ આપવો પડશે." દરમિયાન, વિધાનસભામાં વિરોધ પક્ષના નેતા ઉમંગ સિંઘે કહ્યું, "મોહન-મામાના ગઢડાથી આદિવાસી પરિવારો બરબાદ થઈ રહ્યા છે. આદિવાસી પરિવારોના પાકનો નાશ થઈ રહ્યો છે. ભાજપ સરકારના આંતરિક ઝગડાથી ગરીબ આદિવાસી પરિવારો બેઘર થઈ રહ્યા છે." સિંઘે પ્રશ્ન કર્યો, "આદિવાસીઓનો શું વાંક છે? સત્તા સંઘર્ષના પરિણામો ગરીબ આદિવાસી પરિવારોએ શા માટે ભોગવવા જોઈએ? મોહન યાદવ જ, કૂપા કરીને આ કાર્યવાહી માટે જવાબ આપો જેણે આદિવાસી ખેતરો અને ઘરોનો નાશ કર્યો. અસરગ્રસ્ત પરિવારોને ન્યાય અને રક્ષણ ક્યારે મળશે?" ભૂતકાળમાં મોહન યાદવના મંત્રીમંડળમાં, જુનિયરથી લઈને વરિષ્ઠ સાથીદારો સુધી, કથિત નારાજગી સાથે અનેક ઘટનાઓ સામે આવી છે. પાર્ટીના અધિકારીઓ સાથેના ધર્ષણ અને RSSના અધિકારીઓ અને સ્વયંસેવકોની કથિત ઉપેક્ષાના અહેવાલો પણ મીડિયાની હેડલાઈન્સ બન્યા છે. વરિષ્ઠ મંત્રીઓ પ્રહલાદ પટેલ અને કેલાશ વિજયવર્ગીયએ ખુલ્લેઆમ પોતાનો દુઃખ વ્યક્ત કર્યો છે. વિધાનસભામાં એવા અનેક પ્રસંગો બન્યા છે જ્યારે ધારાસભ્યોએ પોતાની સરકાર પર સવાલ ઉઠાવ્યા છે. મુખ્યમંત્રી ઉદ્દેશના છે. તેમના ગૃહ જિલ્લાના ધારાસભ્યો આનાથી પ્રભાવિત થયા નથી. તેમણે ગૃહમાં મોહન યાદવને તીક્ષ્ણ પ્રશ્નો પૂછીને સરકારને મુશ્કેલીમાં મૂકી દીધી છે. ફરિયાદો સંગ્રહન સુધી પહોંચી છે. પરંતુ સંગ્રહન પણ મોહન યાદવ સામે લાચાર દેખાયું છે. સૂત્રોએ જણાવ્યું છે કે શિવરાજ સિંહ ચૌહાણે સમગ્ર મામલાની વિગતો અને ઘટનાઓ મધ્યપ્રદેશ ભાજપ પ્રમુખ તેમજ કેન્દ્રીય નેતૃત્વ અને અન્ય કેન્દ્રીય અધિકારીઓને જણાવી છે. સરકારી માહિતીમાં કહેવામાં આવ્યું છે કે, "૨૦૨૧માં સિહોરના વન વિકાસ નિગમના ફોરેસ્ટ બ્લોક ડરદમાં વૃક્ષારોપણ કરવામાં આવ્યું હતું. આ વિસ્તારના એક ભાગ સિંઘપુરમાં, ૧૦ આદિવાસી પરિવારોએ વાવેતરનો નાશ કર્યો અને ખેતી શરૂ કરી અને ઝૂંપડા બનાવ્યા. તે બધા સામે વન ગુનાના કેસ નોંધાયા હતા. બધાને ખાલી કરાવવાની નોટિસ જારી કરવામાં આવી હતી. હવે, ગેરકાયદેસર ઝૂંપડાઓ અને અતિક્રમણ દૂર કરવા માટે કાર્યવાહી કરવામાં આવી છે."

ખજૂરભાઈએ ગુજજી લવગુરુના પરિવાર માટે નવા મકાનનું કામ શરૂ કરાવ્યું બનાસકાંઠામાં જે પણ નિરાધાર હશે તેનું મકાન બનાવવાની જાહેરાત, લોકોને શ્રમદાન માટે અપીલ

(સંવાદદાતા દ્વારા)

ડીસા, તા. ૧૨
વાવ-થરાદ જિલ્લાના સુઈગામના દિવંગત ક્રેમેડી કન્ટેન્ટ કિએન્ટર ગુજજી લવગુરુ ઈફે સ્વ. ચંદન રાઠોડના પરિવારને પાકું મકાન બનાવી આપવાનું લોકસેવક નીતિન જાની ઈફે ખજૂરભાઈએ આપેલું વચન હવે સાકાર થવાની દિશામાં આગળ વધ્યું છે. ખજૂરભાઈ દ્વારા સ્વ. ચંદન રાઠોડના પરિવાર માટે નવા મકાનના નિર્માણકાર્યનો પ્રારંભ કરાવવામાં આવ્યો છે.

પરિવાર માટે મકાનનું કામ શરૂ થતાં પરિવારજનોમાં આશાની નવી કિરણ જાગી છે. આ સેવાકાર્યમાં સહભાગી બનવા માટે દૂર-દૂરથી લોકો સુઈગામ પહોંચી રહ્યા છે અને શ્રમદાન કરી સ્વ. ચંદન રાઠોડ પ્રત્યેનો પ્રેમ વ્યક્ત કરી રહ્યા છે.

મીડિયા સાથેની વાતચીતમાં ખજૂરભાઈએ જણાવ્યું હતું કે, “બનાસકાંઠાએ મને ખૂબ પ્રેમ આપ્યો છે. માત્ર ગુજજી લવગુરુના પરિવાર માટે જ નહીં, પરંતુ બનાસકાંઠામાં જે પણ નિરાધાર

(તસવીર : જમીલ મેમણ, ડીસા)

હશે, તેનું મકાન બનાવવાનો હું પ્રયાસ કરીશ.” તેમણે લોકોને પણ આ સેવાકાર્યમાં જોડાઈ શ્રમદાન કરવા અપીલ કરી હતી.

ખજૂરભાઈએ ચાર વર્ષ અગાઉ વછોડ ગામે શંકરભાઈનું ઘર ૫૫ ડિગ્રી તાપમાન વચ્ચે બનાવ્યું હતું તેનો પણ ઉલ્લેખ કર્યો હતો. સાથે જ યુવાનો માટે ૨,૦૦૦ હેક્ટેરનું વિતરણ કરવાની યોજના અંગે પણ તેમણે માહિતી આપી હતી. ખજૂરભાઈ દ્વારા અગાઉ આપેલા વચન મુજબ સ્વ. ચંદન

રાઠોડના પરિવાર માટે ત્રણ રૂમ અને રસોડા સાથેનું પાકું મકાન બનાવવાની કામગીરી હાથ ધરવામાં આવી છે. પરિવારને સુરક્ષિત અને સુવિધાસભર આશ્રયસ્થાન મળી રહે તે હેતુથી શરૂ કરાયેલા આ સેવાકાર્યને લઈ સ્થાનિક લોકોમાં પણ ઉત્સાહ જોવા મળી રહ્યો છે. આ પહેલથી મુશ્કેલ પરિસ્થિતિમાંથી પસાર થઈ રહેલા સ્વ. ચંદન રાઠોડના પરિવારને હવે પોતાનું પાકું ઘર મળવાની આશા જાગી છે.

તલોદરા પ્રાથમિક શાળામાં સિંગલ યુઝ પ્લાસ્ટિક પ્રતિબંધ અંગે જાગૃતિ કાર્યક્રમ યોજાયો

(તસવીર : મુનીર શેખ, અંકલેશ્વર)

(સંવાદદાતા દ્વારા)

અંકલેશ્વર, તા. ૧૨
ડીસીએમ શ્રીરામ લિમિટેડ દ્વારા ગુજરાત પ્રદૂષણ નિયંત્રણ બોર્ડ (GPCB)ના માર્ગદર્શન હેઠળ “સેવા મેરા યોગદાન” અભિયાન અંતર્ગત ઝગડિયા તાલુકામાં તલોદરા ગામની પ્રાથમિક શાળામાં સિંગલ યુઝ પ્લાસ્ટિકના ઉપયોગ પર પ્રતિબંધ અંગે જાગૃતિ કાર્યક્રમનું આયોજન કરવામાં આવ્યું હતું. આ કાર્યક્રમમાં મુખ્ય અતિથિ તરીકે GPCBનાં પ્રતિનિધિ સુચિતા વાધેલા તથા ગામના અગ્રણી વિકલ વસાવા ઉપસ્થિત રહ્યા હતા. કંપની તરફથી EHS હેડ અર્પિત નાણાવટી, HR હેડ જયંતિ પરમાર સહિત અન્ય પ્રતિનિધિઓએ હાજરી આપી હતી. કાર્યક્રમમાં શાળાનાં ૧૮૦ બાળકો સહિત કુલ ૨૫૦ લોકોએ ઉત્સાહભરે ભાગ લીધો હતો. બાળકોને સિંગલ યુઝ પ્લાસ્ટિકના હાનિકારક પ્રભાવોથી માહિતગાર કરી પ્લાસ્ટિકનો ઉપયોગ ટાળવા અને પર્ચાવરણને અનુકૂળ વિકલ્પો અપનાવવા પ્રેરિત કરવામાં આવ્યા હતા. આ ઉપરાંત બાળકોએ પ્લાસ્ટિક પ્રતિબંધ અંગે જાગૃતિ ફેલાવતા પોસ્ટરો બનાવ્યા હતા. પોસ્ટર સ્પર્ધાના વિજેતાઓને ભેટ આપીને પ્રોત્સાહિત કરવામાં આવ્યા હતા. કાર્યક્રમ દરમિયાન ઉપસ્થિત સૌએ સિંગલ યુઝ પ્લાસ્ટિકનો ઉપયોગ નહીં કરવાની પ્રતિજ્ઞા લીધી હતી. કાર્યક્રમના અંતે બાળકોએ ઉપસ્થિત લોકોને પ્લાસ્ટિકની થેલીઓના વિકલ્પ તરીકે જ્યુટની થેલીઓનું વિતરણ કરવામાં આવ્યું હતું.

સોજત્રા : ટ્રકે બાઈકને ટક્કર મારતાં પત્નીનું સ્થળ પર જ મોત, પતિ ઈજાગ્રસ્ત

(સંવાદદાતા દ્વારા)

આંધ્રદેવ, તા. ૧૨
સોજત્રામાં રહેતા નિર્મલકુમાર કમલેશભાઈ પારે બના માતા કેલાશબેન અને પિતા કમલેશભાઈ રમણભાઈ પારે બાઈક પર બેસીને પોતાની સાસરી બાકરોને જાણી નીકળ્યા હતા. તેઓ બાંધણી વોકડીએ બાઈક મૂકી અન્ય વાહનમાં બાકરો લઈ ગયા હતા અને ત્યાંથી પરત ફરીને બાંધણી વોકડીએથી ફરી બાઈક લઈને સોજત્રા તરફ આવી રહ્યા હતા. આ દરમિયાન બપોરે સાડા ત્રણેક વાગ્યાના સુમારે જ્યારે તેઓ પીપળાવ ચોકડી પાસેથી પસાર થઈ રહ્યા હતા, ત્યારે પાછળથી પૂરઝડપે આવી ચઢેલા એક ટ્રકચાલકે બાઈકને જોરદાર ટક્કર મારતાં દંપતી રોડ પર ફંગોળાઈને

નીચે પટકાયાં હતાં. આ અકસ્માતમાં કમલેશભાઈને જમણા હાથે અને પેગે ઈજાઓ થઈ હતી, જ્યારે કેલાશબેનને જમણા તથા ડાબા પગમાં ગંભીર ઈજાઓ પહોંચી હતી. આ ઘટનાને લઈને આજુબાજુના લોકો દોડી આવ્યા હતા. અકસ્માત બાદ બંનેને તાત્કાલિક સારવાર અર્થે હોસ્પિટલ પહોંચાડવામાં આવ્યા હતા, જ્યાં ફરજ પૂરના તબીબોએ કેલાશબેનને મૃત જાહેર કર્યા હતા. આ બનાવ અંગે સોજત્રા પોલીસે અકસ્માત સર્જીને ટ્રક મૂકીને ફરાર થઈ ગયેલા ચાલક વિરૂદ્ધ અકસ્માતનો ગુનો નોંધીને આસપાસના સીસીટીવી ફૂટેજના આધારે તેને ઝડપી પાડવા માટેના ચક્રો ગતિમાન કર્યા છે.

પાલીતાણાના ડી.વાય.એસ.પી મિહિર બારિયાએ રાજ્યકક્ષાની ‘ટેબલ ટેનિસ’ સ્પર્ધામાં સિલ્વર મેડલ મેળવ્યો

પાલીતાણા, તા. ૧૨
ભાવનગર રેન્જ તરફથી ટેબલ ટેનિસ રમત ગમત રાજ્યકક્ષાની હરીફાઈનું સફળ આયોજન કરવામાં આવેલ હતું. જેમાં શ્રેષ્ઠ સાતત્ય અને આત્મવિશ્વાસનું શ્રેષ્ઠ પ્રદર્શન કરી ડી. વાય. એસ.પી મિહિર બારિયાએ ‘સિલ્વર મેડલ’ મેળવી રમતગમત ખાતે પોલીસ વિભાગનું ગૌરવ વધારેલ છે. મિહિર બારિયાએ ‘સિલ્વર મેડલ’ની માહિતી પાલીતાણા

પત્રકાર એકતા પરિપદના પ્રદેશ મંત્રી આર.બી. રાઠોડ પ્રમુખ અબ્બાસભાઈ વોરા, ઉપપ્રમુખ કાળુભાઈ પઠાણ, મહામંત્રી આરોફભાઈ શેખ, અને પીઠ સિનિયર પત્રકારના માર્ગદર્શક અશોકભાઈ પંડ્યા ખાસ ઉપસ્થિત રહી બારિયાને ગુલદસ્તો અર્પણ કરી હર્ષભેર સન્માન કર્યું હતું. જ્યારે રમતગમત શેરે તેઓનું માર્ગદર્શન અને સહકાર મળી રહે તેવી અપેક્ષા વ્યક્ત કરી હતી.

વઢવાણ મેમકા રોડ પર મોડી રાત્રે સૂતેલું દંપતી છરીની અણીએ લૂંટાયું

(સંવાદદાતા દ્વારા)

સુરેન્દ્રનગર, તા. ૧૨
વઢવાણ મેમકા રોડ ઉપર મકાનમાં વસવાટ કરતા દંપતીને મોડી રાત્રે ચાર જેટલા ઈસમો દ્વારા છરી સહિતના શસ્ત્રો દેખાડી પદાર્થ સુંઘાડી સુવડાવી દેવામાં આવ્યા હતા ત્યારબાદ તેમના ઘરમાં રહેલી ૫૦૦ ગ્રામ ચાંદીની અલગઅલગ ધરેણાં તેમજ ૫૦ હજાર રૂપિયા રોકડા અને એક બોલેરો પીકપ કારની ચોરી કરવામાં આવી હતી.

પરિવારજનો દ્વારા છેલ્લા ત્રણ દિવસથી વઢવાણ પોલીસ સ્ટેશનમાં અરજ આપવામાં આવી છે ફરિયાદ પણ દાખલ કરવામાં આવી છે અને સમગ્ર ઘટનાના સીસીટીવી કેમેરામાં કેં થઈ છે તેના ફૂટેજ પણ આપવામાં આવ્યા છે. છતાં પણ વઢવાણ પોલીસ દ્વારા કોઈપણ પ્રકારની કાર્યવાહી

કરવામાં ન આવતા પરિવારજનોએ રોષ વ્યક્ત કર્યો છે આ અંગે સુરેન્દ્રનગર જિલ્લા પોલીસ વડાને રજૂઆત કરવા અંગેની તૈયારી શરૂ કરવામાં આવી છે.

આજ ઈસમો દ્વારા વઢવાણ ધોળી પોળ તેમજ મેમકા રોડ ઉપર આવેલા એક છાત્રાલયમાં પણ ચોરીની ઘટનાને અંજામ આપવાનો પ્રયત્ન હાથ ધરવામાં આવ્યો હતો પરંતુ આ પ્રયત્ન નિષ્ફળ ગયો હતો.

નામ બદલેલ છે જૂનું નામ :- દાબરપુરા આદીલભાઈ અકબરભાઈ નવું નામ :- બાદરપુરા આદીલભાઈ અકબરભાઈ
એફેસ, ૧૨૧, ખોરજુલા વાસ, મું. ભીલવણ વિ. પાટણ ૩૮૪૨૮૫

AHMEDABAD

સુરતમાં ઈન્ડિયા ગઠબંધનની વિરોધ રેલી પોલીસે અટકાવી

જ્ઞાનેશ કુમારના રાજીનામાની માંગ સાથે કલેક્ટરને આવેદન અટક્યું, મતદાર યાદીમાં ગેરરીતિ અને ચૂંટણી પંચની સર પ્રક્રિયાના વિરોધમાં કોંગ્રેસના નેતૃત્વમાં રેલીનું આયોજન કરાયું હતું

(સંવાદદાતા દ્વારા)

સુરત, તા. ૧૨
મતદાર યાદીમાં ગેરરીતિ અને મતદારો સાથે થઈ રહેલા કથિત અન્યાયના મુદ્દે સુરતમાં ઈન્ડિયા ગઠબંધન દ્વારા વિરોધ પ્રદર્શનનું આયોજન કરવામાં આવ્યું હતું. સુરત શહેર કોંગ્રેસના નેતૃત્વમાં વનિતા વિશ્વામ ગ્રાઉન્ડથી કલેક્ટર કચેરી સુધી વિશાળ વિરોધ રેલી કાઢવાની તૈયારીઓ કરવામાં આવી હતી. શાને શકુમાર રાજીનામું આપે, વોટ ચોર ગઢી છોડના નારા સાથે આયોજિત રેલી અને કલેક્ટર કચેરીએ આવેદન આપવાનો કાર્યક્રમ રાખવામાં આવ્યો હતો. જોકે, રેલી માટે પોલીસની પરવાનગી ન હોવાના કારણે રેલી આગળ વધે તે પહેલાં જ પોલીસે કાર્યવાહી કરી તમામ કાર્યકર્તાઓની અટકાયત કરી હતી. ચૂંટણી પંચ દ્વારા હાથ ધરવામાં આવેલી સ્પેશિયલ ઈન્ટેન્સિવ રિવિઝન પ્રક્રિયાના વિરોધમાં કલેક્ટરને આવેદનપત્ર પાઠવવાની પણ યોજના હતી. કોંગ્રેસના આગેવાનો દ્વારા વનિતા વિશ્વામ ગ્રાઉન્ડ પાસેથી વિરોધ રેલીની શરૂઆત કરવામાં આવી હતી. જોકે, રેલી યોજવા માટે જરૂરી પોલીસ પરવાનગી ન હોવાને કારણે પોલીસે દરમિયાનગીરી કરી હતી. રેલી આગળ વધે તે પહેલાં જ પોલીસે કરાયેલા નેતાઓને અલથણ પોલીસ

સુરતમાં કોંગ્રેસ કાર્યાલય બહાર ભાજપ મહિલા મોરચાનો હલ્લાબોલ

સુરત, તા. ૧૨
સુરત શહેરમાં ભાજપ મહિલા મોરચાએ કોંગ્રેસ કાર્યાલયની બહાર ઉગ્ર વિરોધ પ્રદર્શન કર્યું હતું. કોંગ્રેસ તથા રાહુલ ગાંધી વિરૂદ્ધ ભાજપ દ્વારા ધરણા અને વિરોધ પ્રદર્શન કરવામાં આવ્યા હતા. કોંગ્રેસ અને રાહુલ ગાંધી વિરૂદ્ધ ઉગ્ર સુનોચ્યાર કરનાર ભાજપ મહિલા કાર્યકર્તાઓની પોલીસે અટકાયત કરી હતી. મહિલા ઉત્પીડન કરવાવાળા કોંગ્રેસના સાંસદને બચાવવાના વિરૂદ્ધમાં વિરોધ નોંધાવાયો હતો. રંગઉપવન ખાતે મકાઈ પુલ પાસે કોંગ્રેસ કાર્યાલયની બહાર જ ભાજપ દ્વારા ઉગ્ર વિરોધ કરવામાં આવ્યો હતો. એક તરફ દિલ્હીમાં કોંગ્રેસનું વિરોધ પ્રદર્શન ચાલી રહ્યું છે, બીજી તરફ સુરતમાં ભાજપ મહિલા મોરચાએ કોંગ્રેસ સામે મોરચો માંડ્યો હતો. સુરત ભાજપના મહિલા કાર્યકર્તાઓ મોટી સંખ્યામાં ઉપસ્થિત રહી હતી. જુદા-જુદા મુદ્દે ભાજપ કોંગ્રેસ આમને સામને આવ્યું છે. ભાજપ મહિલા મોરચાના કાર્યકર્તાઓ દ્વારા કોંગ્રેસ અને રાહુલ ગાંધી વિરૂદ્ધ ઉગ્ર સુનોચ્યાર કરાયા હતા.

કરતાં સ્થળ પર રાજકીય ગરમાવો જોવા મળ્યો હતો. મતદાર યાદીની પ્રક્રિયામાં કથિત ગેરરીતિઓ અને મતદારોના અધિકારોના મુદ્દાને લઈને કોંગ્રેસ દ્વારા વિરોધ નોંધાવવાની તૈયારી કરવામાં આવી હતી. જબ જબ મોડી ડરતા હે, યુલિસ કો આગે કરતા હે...ના નારા વચ્ચે ઈન્ડિયા ગઠબંધન દ્વારા આયોજિત રેલી આગળ વધે એ પહેલાં જ પોલીસે કોંગ્રેસ સહિત ઈન્ડિયા ગઠબંધનના આગેવાનોની અટકાયત કરી લીધી છે. અટકાયત કરાયેલા નેતાઓને અલથણ પોલીસ

મથક લઈ જવાયા છે. પોલીસ અધિકારીઓએ જણાવ્યું કે કાર્યક્રમ માટે અગાઉથી મંજૂરી લેવી જરૂરી હતી, જે મળી ન હતી. ડિટેઈન લઈને કોંગ્રેસ દ્વારા વિરોધ નોંધાવવાની તૈયારી કરવામાં આવ્યા હતા. વિપક્ષના નેતાઓએ આ પગલાને લોકશાહી પર હુમલો ગણાવ્યો હતો, જ્યારે ભાજપના સ્થાનિક નેતાઓએ જણાવ્યું કે કાયદા મુજબ કાર્યવાહી થઈ છે. સુરતમાં નવરાત્રીની તૈયારીઓ વચ્ચે કલેક્ટર કચેરી આસપાસ પોલીસ બંદોબસ્ત ગોઠવવામાં આવ્યો હતો.

પાલનપુર બાયપાસ સામે ખેડૂતોનો જોરદાર વિરોધ : પશુઓ સાથે કલેક્ટર કચેરી ખાતે ધામા નાખવાની ચીમકી

(સંવાદદાતા દ્વારા)

પાલનપુર, તા. ૧૨
પાલનપુર બાયપાસ સામે ખેડૂતોનો જોરદાર વિરોધ ! જમીન-મકાન ગુમાવવાના ડરે ખેડૂતો કલેક્ટર કચેરીએ પહોંચ્યા અને ચીમકી આપી કે બાયપાસનું કામ નહીં અટકે તો પશુઓ સાથે કચેરીએ ધામા નાખીશું! ખેડૂતોનો દાવો છે કે જમીન ખરીદવા માટે પણ ડર ઊભો કરવામાં આવી. પાલનપુરમાં બાયપાસ રોડના સંભવિત નિર્માણને લઈને ખેડૂતોમાં ભારે ચિંતા જોવા મળી રહી છે! મેરવાડ, સેજલપુરા સહિત અનેક ગામોના ખેડૂતોને ડર છે કે બાયપાસ બનશે તો વણેથી ખેડેલી જમીન અને વસવાટ કરતા મકાનો ગુમાવવાનો વારો આવશે. આ ભીંત વચ્ચે ખેડૂતો એકઠા થઈ કલેક્ટર કચેરીએ પહોંચ્યા અને બાયપાસનું કામ અટકાવવાની માંગ સાથે આવેદનપત્ર આવ્યું હતું. ખેડૂતોની

માંગ છે કે બાયપાસના બદલે હાલના રસ્તાઓને પહોળા કરવામાં આવે, જેથી વિકાસની સાથે ખેડૂતોની જમીન અને મકાનો પણ સુરક્ષિત રહે. એટલું જ નહીં, ખેડૂતોનો આશ્વેષ છે કે બાયપાસના નામે કેટલાક દલાલો અને કોન્ટ્રાક્ટરો ડર ઊભો કરી જમીન ખરીદવાનો પ્રયાસ કરી રહ્યા

(તસવીર : અખતર ચૌહાણ, પાલનપુર)

છે. પરંતુ ખેડૂતોમાં આ મુદ્દે ભારે રોષ જોવા મળી રહ્યો છે ! પોતાની

બાયપાસનો માર્ગ બદલાશે કે પછી ખેડૂતોનો વિરોધ વધુ ઉગ્ર બનશે ?

રાજપીપળામાં મેડિકલ સ્ટોરો પર પોલીસનું સરપ્રાઈઝ ચેકિંગ

(સંવાદદાતા દ્વારા)

રાજપીપળા, તા. ૧૨
રાજપીપળા શહેરના મેડિકલ સ્ટોરોમાં નશાકારક દવાઓનું ગેરકાયદે વેચાણ અટકાવવા માટે પોલીસ અને ડ્રગ્સ વિભાગ દ્વારા અચાનક મોર્ટ્ ચેકિંગ હાથ ધરવામાં આવ્યું હતું. વડોદરા રેન્જ આઈજી સંદીપસિંહ અને નર્મદા જિલ્લા પોલીસ વડા વિશાખા ઉબરાલની

સુચનાથી આ ખાસ ડ્રાઈવ યોજવામાં આવી હતી. અધિકારીઓના જણાવ્યા મુજબ, કેટલાક મેડિકલ સ્ટોર સંચાલકો પોતાના અંતર્ગત સ્પર્ધા માટે ડ્રગ્સના પ્રિસ્ક્રિપ્શન વગર નશા માટે વપરાતી કે પ્રતિબંધિત દવાઓ વેચતા હોય છે. આવી પ્રવૃત્તિઓથી લોકોના સ્વાસ્થ્ય સાથે ખીલવાનું થાય છે અને યુવાધન નાશના માર્ગે પહોંચાય છે. આ દૃષ્ટિએ ડામવા માટે એસ.ઓ.જી. શાખાના પી.આઈ. કે. એ. વાળા, સ્થાનિક પોલીસ અને ભરૂચથી આવેલા ડ્રગ્સ ઈન્સ્પેક્ટર સી. ડી. પટેલ તથા અમરસામેન હરિયાની સંયુક્ત ટીમે રાજપીપળાના વિવિધ વિસ્તારોમાં આવેલી દવાની

દુકાનો પર સરપ્રાઈઝ ચેકિંગ કર્યું હતું. તપાસ બાદ પોલીસ અને ડ્રગ્સ વિભાગને કોઈ પણ મેડિકલ સ્ટોરમાંથી નશાકારક કે ગેરકાયદે દવાઓનો જથ્થો મળી આવ્યો નહોતો. ડીવાયએસપી આર. બી. દેવધાએ મીડિયાને જણાવ્યું હતું કે, નર્મદા જિલ્લામાં ફૂડ એન્ડ ડ્રગ્સ વિભાગની અલગ કચેરી કે અધિકારી ન હોવાથી ભરૂચથી ડ્રગ્સ ઈન્સ્પેક્ટરને સાથે રાખીને આ કાર્યવાહી કરવામાં આવી હતી. તેમણે ઉમેર્યું હતું કે આગામી દિવસોમાં પણ જિલ્લામાં નશાકારક દવાઓનું ગેરકાયદે વેચાણ ન થાય તે માટે આવી સરપ્રાઈઝ ડ્રાઈવ સતત ચાલુ રાખવામાં આવશે.

રાજપીપળા નજીક કુંવરપરા પાસે થયેલી મારામારીનો વીડિયો વાયરલ

(સંવાદદાતા દ્વારા)

રાજપીપળા, તા. ૧૨
રાજપીપળા નજીક આવેલા નાંદોદ તાલુકાના કુંવરપરા ગામ પાસેના પેટ્રોલ પંપ પાસે કેટલાક યુવકો અને યુવતીઓ બે યુવકો સાથે છૂટાછાયાની મારામારી કરી રહ્યા હતા. આ જ અરસામાં ત્યાં બાઈક પર સવાર થઈને આવેલા અન્ય એક યુવક અને યુવતી પણ તુરંત જ ઝડપમાં જોડાઈ ગયા હતા અને પેલા યુવકો પર હુમલો કરવા લાગ્યા હતા.

ઘટનાસ્થળે હાજર કોઈ વ્યક્તિએ આ સમગ્ર ઘટના પોતાના મોબાઈલના કેમેરામાં રેકૉર્ડ કરી લીધી હતી, જે બાદમાં સોશિયલ મીડિયા પ્લેટફોર્મ પર વાયરલ થઈ હતી. જોકે, આ યુવક-યુવતીઓ વચ્ચે કયા કારણસર તકરાર કરી રહ્યા હતા. આ જ અરસામાં ત્યાં બાઈક પર સવાર થઈને આવેલા અન્ય એક યુવક અને યુવતી પણ તુરંત જ ઝડપમાં જોડાઈ ગયા હતા અને પેલા યુવકો પર હુમલો કરવા લાગ્યા હતા.

Change Of Name	Change Of Name	Change Of Name
Old Name :- FATEGADHIYA ABIDHUSEN GULAMBHAI New Name :- BHORANIYA ABIDHUSEN GULAMBHAI Add :- Hasanpura At - Haidarpura Dist- Patan- 384285	Old Name :- VINDHANI TASLIM KADARBHAI New Name :- VINDHANI TASLIMBANU KADARBHAI Add :- 58, Mannar Residency Near Khan Sarowar At- Patan Ta-Dist- Patan- 384265	Old Name :- KAPADIYA SARJAKKUMAR SURESHBHAI New Name :- SARJAK SURESHBHAI KAPADIYA Add :- Dulkhwado Jalchow At- Patan Ta- Dist- Patan- 384265
CHANGE OF NAME	CHANGE OF NAME	CHANGE OF NAME
I HAVE CHANGED MY OLD NAME FROM SHAIKH MAIYUDDIN AKBAR TO NEW NAME SHAIKH MAYUDDIN AKBAR & I WILL BE KNOWN AS NEW NAME WHICH PLEASE NOTE. ADD. SAHIL PARK HABIB WADI LALSABH, JAMBUSAR JAMBUSAR, DIST. BHARUCH PIN.392150	I HAVE CHANGED MY OLD NAME FROM SHAIKH MAHMADTAUSIF AKBARBHAI TO NEW NAME SHAIKH MOHAMMEDTAUSIF AKBARBHAI & I WILL BE KNOWN AS NEW NAME WHICH PLEASE NOTE. ADD. SHAIL PARK, JAMBUSAR JAMBUSAR, DIST. BHARUCH PIN.392150	I HAVE CHANGE OF MY OLD NAME FROM MAGHA JUNED ISMAIL VALIABHAI TO NEW NAME MAGHA JUNED ISMAIL & I WILL BE KNOWN AS NEW NAME WHICH PLEASE NOTE. ADD :- 56 SULTAN NAGAR, PO. SAROD, JAMBUSAR, BHARUCH, PIN.392180.

ગુજરાત પોલીસ ભરતીમાં થઈ જેન્ડર અનામત મુદ્દે હાઈકોર્ટનો મહત્વનો આદેશ

લોકરક્ષક ભરતીમાં એક સીટ થઈ જેન્ડર માટે અનામત રાખવા આદેશ

(સંવાદદાતા દ્વારા)

અમદાવાદ, તા. ૧૨

ગુજરાત પોલીસ ભરતીમાં થઈ જેન્ડરના ઉમેદવારો માટે જગ્યા રાખવા અંગે ગુજરાત હાઈકોર્ટે એક અત્યંત મહત્વનો અને સંવેદનશીલ વચગાળાનો આદેશ કર્યો છે. ભાવનગરના એક ૩૫ વર્ષીય ટ્રાન્સજેન્ડર ઉમેદવાર દ્વારા દાખલ કરવામાં આવેલી અરજી પર સુનાવણી કરતા હાઈકોર્ટે લોકરક્ષક ભરતી પ્રક્રિયામાં એક પોઝિશન ખાલી રાખવી.

સુપ્રીમ કોર્ટના ઐતિહાસિક નાલ્સા (NALSA) કેસના ચુકાદા મુજબ ટ્રાન્સજેન્ડર વ્યક્તિઓને થઈ જેન્ડર તરીકે ઓળખ આપવામાં આવી છે અને સરકારી નોકરીઓ તેમજ શિક્ષણમાં તેમને સામાજિક

અને શૈક્ષણિક રીતે પછાત વર્ગ (SEBC) ગણી અનામત તથા અન્ય હકો આપવાનો સ્પષ્ટ આદેશ થયેલો છે. જો કે, પ્રાથમિક દ્રષ્ટિએ ગુજરાત પોલીસની વર્તમાન કલાસ-૩ ભરતી પ્રક્રિયામાં ટ્રાન્સજેન્ડર ઉમેદવારો માટે કોઈ અલગ કેટેગરી કે ખાસ ધોરણો રાખવામાં આવ્યા ન હોવાનું સામે આવ્યું છે. અરજદારની વિગતો મુજબ, તેમની પાસે ટ્રાન્સજેન્ડર પર્સન્સ એક્ટ, ૨૦૧૯ અંતર્ગત ડિસ્ટ્રિક્ટ કલેક્ટર દ્વારા જારી કરાયેલું અધિકૃત પ્રમાણપત્ર ઉપલબ્ધ છે, જ્યારે તેમના આધાર કાર્ડમાં ઓળખ મહિલા તરીકે દર્શાવાઈ છે. ચાલુ ભરતી પ્રક્રિયા દરમિયાન બિનહથિયારી કોન્સ્ટેબલ અને પોલીસ સબ-ઈન્સ્પેક્ટરની પોસ્ટ માટે ફોર્મ ભરતી વખતે સિસ્ટમમાં માત્ર પુરૂષ અને મહિલા કેટેગરી

જ ઉપલબ્ધ હોવાથી, અરજદારે DGP ઓફિસમાં સલાહ લીધી હતી. જે-તે સમયે તેમને આધાર કાર્ડ મુજબ મહિલા કેટેગરીમાં ફોર્મ ભરવા જણાવાયું હતું. તદુનુસાર, અરજદારે મહિલા કેટેગરી હેઠળ શારીરિક કસોટી (PST/PET) સફળતાપૂર્વક પાસ કરી હતી અને લેખિત પરીક્ષામાં ૯૪ માર્ક્સ મેળવ્યા હતા. જો કે, SEBC મહિલા કેટેગરીનું કટ-ઓફ મેરિટ ૯૮.૫ માર્ક્સ અટકતાં, ૧૧ જુલાઈના રોજ જાહેર થયેલા મેરિટ લિસ્ટ બાદ તેમણે સત્તાપીછોને રજૂઆત કરી હતી કે તેમની ઉમેદવારી પુરૂષ કે મહિલાને બદલે થઈ જેન્ડર કેટેગરીમાં ગણવામાં આવે. કોઈ યોગ્ય પ્રતિસાદ ન મળતાં આખરે તેમણે હાઈકોર્ટના દરવાજા ખખડાવ્યા હતા. અરજીમાં દલીલ કરવામાં આવી છે કે ટ્રાન્સજેન્ડર સમુદાયના

ઉમેદવારોને બાળપણથી જ સામાજિક કલંક અને ભારે મુશ્કેલીઓનો સામનો કરવો પડે છે. જેથી તેમને સામાન્ય પુરૂષ કે મહિલા ઉમેદવારો સાથે સરખાવવાને બદલે અનામત અને અલગ કટ-ઓફ આપીને સમાન તક પૂરી પાડવી બંધારણના અનુચ્છેદ ૧૪ મુજબ જરૂરી છે. યોગ્ય માપદંડો વિના ઉમેદવારી ફગાવવી એ જાતિગત ભેદભાવ અને મુળભૂત અધિકારોનું ઉલ્લંઘન છે. આ અંગે અરજદારના વકીલે અન્ય રાજ્યોના સરકારત્મક ઉદાહરણો પણ કોર્ટ સમક્ષ રજૂ કર્યા હતા. હાઈકોર્ટે આ કેસની ગંભીરતા નોંધતાં સુનાવણીઓને આગામી સુનાવણી પહેલાં પોતાનો જવાબ રજૂ કરવા આદેશ કર્યો છે. આ કેસની વધુ સુનાવણી ૫ જાન્યુઆરી, ૨૦૨૭ના રોજ નિયત કરવામાં આવી છે.

સહ આરોપી સગીરાને મોટરસાયકલ પર લઈ ગયો અને મુખ્ય આરોપીને સોંપી હતી અમદાવાદમાં સગીરા પર દુષ્કર્મ કરવાના કેસમાં મુખ્ય આરોપીને ૨૦ વર્ષની કેદની સજા

પોકસો કોર્ટે સહ આરોપીને નિર્દોષ છોડ્યો : પીડિતાને રૂ. ૪ લાખનું વળતર

(સંવાદદાતા દ્વારા)

અમદાવાદ, તા. ૧૨

પોકસો કેસમાં મહત્વનો ચુકાદો આપતા અમદાવાદ વિશેષ અદાલતે સગીરા પર દુષ્કર્મ આચરવાના કેસમાં મુખ્ય આરોપી કિષ્ના પરમારને દોષિત ઠેરવીને ૨૦ વર્ષની કઠોર કેદની સજા ફટકારી છે અને પીડિતાને ૪ લાખ રૂપિયાનું વળતર આપવાનો હુકમ કર્યો છે. ૧૬ સાહેબો અને ૩૨ જેટલા મજબૂત પુરાવાઓ તેમજ તબીબી રિપોર્ટને આધારે ગુનો નિશંકપણે સાબિત થતાં ન્યાયાધીશ એચ.એન.

દેસાઈએ આ કડક સજાનો ઐતિહાસિક આદેશ કર્યો છે. સાથે જ, કોર્ટે પુરાવાઓના અભાવે સહ-આરોપીને નિર્દોષ મુક્ત કર્યો છે. ફરિયાદી અનુસાર, તારીખ ૦૩ સપ્ટેમ્બર ૨૦૨૩ના રોજ ૧૫ વર્ષીય સગીરાના પિતા અને તેમના પત્ની સગાના ઘરે ગયા હતા, ત્યારે તેને પાંજરાપોળ પાસે છોડી દેવામાં આવી હતી, ત્યારબાદ પરિવાર દ્વારા પોલીસ ફરિયાદ નોંધાવવામાં આવી હતી. કોર્ટ સમક્ષ પીડિતાનું CrPC 164 મુજબનું નિવેદન લેવામાં આવ્યું હતું. તબીબી

મોટરસાયકલ પર લઈ ગયો હતો અને કિષ્નાને સોંપી દીધી હતી. ત્યારબાદ, આરોપી કિષ્ના પીડિતાને હાટેકથર વિસ્તારમાં આવેલા એકતા એપાર્ટમેન્ટના ધાબા પર લઈ ગયો અને ત્યાં તેની મરજી વિરૂદ્ધ શારીરિક સંબંધ બાંધ્યો હતો. બીજા દિવસે સવારે તેને પાંજરાપોળ પાસે છોડી દેવામાં આવી હતી, ત્યારબાદ પરિવાર દ્વારા પોલીસ ફરિયાદ નોંધાવવામાં આવી હતી. કોર્ટ સમક્ષ પીડિતાનું CrPC 164 મુજબનું નિવેદન લેવામાં આવ્યું હતું. તબીબી

પુરાવાઓ પરથી આરોપી કિષ્ના સામેનો ગુનો નિશંકપણે સાબિત થયો હતો. જ્યારે સહ-આરોપી માત્ર પીડિતાને બાઈક પર મૂકવા ગયો હતો; તેના વિરૂદ્ધ ધમકી આપવાનો, લાલચ આપવાનો કે બળાત્કારમાં સીધી મદદ કરવાનો કે તેના ઈરાદાની જાણ હોવાનો કોઈ પુરાવો મળ્યો ન હતો, તેથી તેને નિર્દોષ છોડી મૂકવામાં આવ્યો છે. કોર્ટે મુખ્ય આરોપી કિષ્નાને ૨૦ વર્ષ કેદની સજા ફટકારી છે અને પીડિતાને ૦૪ લાખ રૂપિયા વળતર ચૂકવવા ઓથોરિટીને આદેશ કર્યો છે.

ગુજરાત યુનિ. દ્વારા એક હજાર પુસ્તકોના રૂ. ૪.૧૪ લાખ ચૂકવ્યા !

ગુજરાત યુનિવર્સિટીના પૂર્વ કુલપતિનું વધુ એક કારસ્તાન; પોતાના પુસ્તક ખરીદવા ઓર્ડર આપ્યો આ વિવાદમાં પણ ઈન્ચાર્જ રજિસ્ટ્રારની સહી હોઈ તપાસ કમિટી દ્વારા તપાસ કરાશે

(સંવાદદાતા દ્વારા)

અમદાવાદ, તા. ૧૨

ગુજરાત યુનિવર્સિટીના પૂર્વ કુલપતિ નીરજ ગુપ્તા કાર્યકાળ દરમિયાન થયેલાં કથિત કૌભાંડોની તપાસ ચાલી રહી છે ત્યારે વધુ એક વિવાદ સામે આવ્યો છે. નીરજ ગુપ્તાએ એક પુસ્તક લખ્યું હતું તે જ પુસ્તક ગુજરાત યુનિવર્સિટીના એક ડિપાર્ટમેન્ટમાંથી તેમની જ સહીથી ખરીદવાનો ઓર્ડર આપવામાં આવ્યો હતો. જે પુસ્તક માટેના રૂપિયા ૪.૧૪ લાખ એક સંસ્થાને ચૂકવવામાં આવ્યા હતા. આ વિવાદમાં પણ યુનિવર્સિટીના ઈન્ચાર્જ રજિસ્ટ્રાર પિયુષ પટેલની સહી જણા મળી હતી. આ અંગે પક્ષ તપાસ કમિટી દ્વારા તપાસ કરવામાં આવશે.

પુસ્તક ખરીદી અંગે યુનિવર્સિટીના ઈન્ચાર્જ કુલપતિ જગદીશ જોશીએ જણાવ્યું કે, ૧ હજાર પુસ્તકની ખરીદી થઈ હતી. પુસ્તક ક્યા કારણથી ખરીદવામાં આવ્યા છે તે તપાસવામાં આવશે. અંગે ઉલેખનીય છે કે, નીરજ ગુપ્તાનો કાર્યકાળ ૩૦ જૂન ૨૦૨૬ના રોજ પૂરો થયો હતો તે અગાઉ નીરજ ગુપ્તા દ્વારા ઈન્સ્ટિટ્યૂટ ઓફ ઈન્ડીક સ્ટ્રીક ડિપાર્ટમેન્ટમાંથી સમગ્ર ભારતીય અનુસંધાન પદ્ધતિ નામનું પુસ્તક ખરીદવા ૧૮ મે ૨૦૨૬ના રોજ ઓર્ડર કરવામાં આવ્યો હતો. આ ઓર્ડર પણ નીરજ ગુપ્તા દ્વારા કરવામાં આવેલા ભરતીના સોનલ મહોત્રાએ કર્યો હતો. સોનલ મહોત્રા IISના ક્રો-ઓર્ડિનર હતા.

પૂર્વ કુલપતિ નીરજ ગુપ્તાના ઓર્ડરથી ખરીદાયેલા પુસ્તકનો મામલે IIS વિભાગમાં તપાસ કરતાં ડિપાર્ટમેન્ટના વિદ્યાર્થીઓ માટે પુસ્તકોની ખરીદી કરવામાં આવી હોવાનું બહાર આવ્યું છે. અન્ય પુસ્તકો સેમિનારમાં આવાનર વિદ્યાર્થીઓને આપવાનો દાવો કરવામાં આવ્યો છે. એટલું જ નહીં પુસ્તકો હાલ IIS વિભાગમાં જ બંધ બાંધ જોવા મળ્યા હતા. નીરજ ગુપ્તા દ્વારા આયોજનપૂર્વક અલગ અલગ વિભાગમાં પોતાના જ અંગત લોકોની નિમણૂક કરવામાં આવી હતી. જેમથી સોનલ મહોત્રાની પણ IISમાં હંગામી નિમણૂક કરવામાં આવી હતી. જેથી સોનલ મહોત્રાની પણ IISમાં હંગામી નિમણૂક કરવામાં આવી હતી. જેથી સોનલ મહોત્રાને એક ઈન્ડીક સ્ટ્રીક ડિપાર્ટમેન્ટમાંથી સમગ્ર ભારતીય અનુસંધાન પદ્ધતિ નામનું પુસ્તક ખરીદવા ૧૮ મે ૨૦૨૬ના રોજ ઓર્ડર કરવામાં આવ્યો હતો. આ ઓર્ડર પણ નીરજ ગુપ્તા દ્વારા કરવામાં આવેલા ભરતીના સોનલ મહોત્રાએ કર્યો હતો. સોનલ મહોત્રા IISના ક્રો-ઓર્ડિનર હતા.

આપવામાં આવ્યો હતો. આ ઓર્ડર થયા બાદ પ્રભાત પ્રકાશ નામની સંસ્થાને ૪.૧૪ લાખ રૂપિયાના બિલની ચૂકવણી કરવાની હતી. આ બિલની ચૂકવણી માટે રજિસ્ટ્રારને લેખિતમાં જાણ કરવાના આવી હતી જેમાં સોનલ મહોત્રા અને નીરજ ગુપ્તા બંનેની સહી હતી. નીરજ ગુપ્તાએ પોતે જ જે પુસ્તક લખ્યું હતું તે પુસ્તકની ખરીદી કરી હતી અને પોતાના પુસ્તક માટે પૈસા ચૂકવવા પછા આપી દેવામાં આવી હતી. આ અગાઉ પણ અનેક વખત રજિસ્ટ્રાર પિયુષ પટેલ નીરજ ગુપ્તા સાથેના વિવાદમાં સામેલ હોય તે સાબિત થઈ ચૂક્યું છે, જેથી પિયુષ પટેલ સામે પણ હવે નિવૃત્ત જજની કમિટી દ્વારા તપાસ કરવામાં આવશે. નીરજ ગુપ્તાએ પોતાના કાર્યકાળ પૂરો થાય તો અગાઉ જ આયોજનપૂર્વક રજિસ્ટ્રાર પિયુષ પટેલની મદદથી લાખો રૂપિયાના બિલ પાસ કર્યા છે. જેના અગાઉ કેટલાક પુરાવા સામે આવ્યા હતા અને હવે વધુ એક પુરાવો સામે આવ્યો છે. તપાસ કમિટી દ્વારા ૨૦ દિવસમાં સામાન્ય નાગરિકો અને યુનિવર્સિટીના કર્મચારીઓ પાસે પણ નીરજ ગુપ્તા વિરૂદ્ધ કોઈ પુરાવા કે રજૂઆત હોય તો તે કરવા જણાવ્યું છે, જેથી નીરજ ગુપ્તા સામેની તપાસમાં વધુ મુદ્દો હવે ઉમેરાશે.

રાજ્યમાં મૂંગા પશુઓ સાથે ખિલવાડ કરવાનો કારસો !

મહેસાણાના કડી વિસ્તારમાં રૂ. ૨૫ કરોડનો ૬૩ લાખ કિલો ભેળસેળવાળો પશુ આહાર ઝડપાયો

અંદાજે ૧,૫૮,૫૦૦થી વધુ બેગ ધરાવતા ચાર વેરહાઉસ સીલ : નમૂના લેબમાં મોકલાયા

(સંવાદદાતા દ્વારા)

ગાંધીનગર, તા. ૧૨

ગુજરાતમાં તાજેતરમાં જ પશુઓના આહારની ગુણવત્તા અને સલામતી સુનિશ્ચિત કરવા માટે નવો સંયુક્ત ટીમો દ્વારા NCDEX ગ્રુપ સંલગ્ન ૪ મોટા વેરહાઉસો પર સરપ્રાઈઝ ચેકિંગ હાથ ધરવામાં આવ્યું હતું. આ ચેકિંગ દરમિયાન કડી તાલુકાના અલદેસણ ખાતે ભવ્ય વેર હાઉસમાં ૧૨,૧૨૫ બેગ અને શુભમ લોજિસ્ટિક્સ વેર હાઉસ ખાતે ૫,૦૯૦ બેગ, નગરાસણ ખાતે મહાશક્તિ વેર હાઉસ (અમીના વેર હાઉસ)માં રૂ. ૧૦,૭૯૬ બેગ તેમજ લિયં અંબાસણ રોડ ખાતે સ્થિત એલ.ટી.સી. વેર હાઉસમાં અંદાજે ૧,૨૮,૬૨૨ બેગ શંકાસ્પદ ખોળ મળી આવ્યો હતો. આ તમામ સ્થળોએ રાખવામાં આવેલા શંકાસ્પદ

મહેસાણા જિલ્લા પશુપાલન વિભાગ, ખોરાક અને ઔષધ નિયમન તંત્ર, મામલતદાર - કડી તથા પશુચિકિત્સા અધિકારીઓની સંયુક્ત ટીમો દ્વારા NCDEX ગ્રુપ સંલગ્ન ૪ મોટા વેરહાઉસો પર સરપ્રાઈઝ ચેકિંગ હાથ ધરવામાં આવ્યું હતું. આ ચેકિંગ દરમિયાન કડી તાલુકાના અલદેસણ ખાતે ભવ્ય વેર હાઉસમાં ૧૨,૧૨૫ બેગ અને શુભમ લોજિસ્ટિક્સ વેર હાઉસ ખાતે ૫,૦૯૦ બેગ, નગરાસણ ખાતે મહાશક્તિ વેર હાઉસ (અમીના વેર હાઉસ)માં રૂ. ૧૦,૭૯૬ બેગ તેમજ લિયં અંબાસણ રોડ ખાતે સ્થિત એલ.ટી.સી. વેર હાઉસમાં અંદાજે ૧,૨૮,૬૨૨ બેગ શંકાસ્પદ ખોળ મળી આવ્યો હતો. આ તમામ સ્થળોએ રાખવામાં આવેલા શંકાસ્પદ

ખોળની કુલ મળીને અંદાજે ૧,૫૮,૫૦૦થી વધુ બેગના જથ્થાને ગણતરી અને ચકાસણી અર્થે મોડી રાત્રે જ સીલ કરી દેવામાં આવ્યો હતો. પ્રાથમિક તપાસમાં લિયં ખાતે આવેલા વેરહાઉસમાં રૂ. ૨.૫ કરોડની કિંમતનો આશરે ૬૩.૪૧ લાખ કિલોગ્રામ જથ્થો એક્સપાયર થયેલો અને ભેળસેળયુક્ત જથ્થો છે. આ દરમિયાન પશુપાલન વિભાગ કુલ રૂ. ૬૩ એન્ડ ડ્રગ્સ વિભાગ દ્વારા પૃથ્થકરણ માટે શંકાસ્પદ ખોળના વૈજ્ઞાનિક પદ્ધતિથી અલગ-અલગ સેમ્પલો લેવામાં આવ્યા છે, જેને ત્વરિત ચકાસણી માટે લેબોરેટરીમાં મોકલવામાં આવ્યા છે. આ ઉપરાંત, આજ રોજ પણ અધિકારીઓની ટીમ દ્વારા સ્થળ પર ફિઝિકલ સ્ટોક અને

સ્ટોક રજિસ્ટર ખાતેની બંધ સિલકના વેરિકેકેશનની કામગીરી કરવામાં આવી હતી. પશુપાલન મંત્રી જીતુભાઈ વાઘાણીએ જણાવ્યું હતું કે, રાજ્યના પશુપાલકોને તેમના પશુધન માટે સુરક્ષ, સુરક્ષિત અને ગુણવત્તાપૂર્ણ આહાર મળે તે સરકારની પ્રાથમિકતા છે. નવા કાયદાના અમલીકરણ બાદ નિર્ધારિત BIS અને ICARના ધોરણોનું ઉલ્લંઘન કરનારા અને ભેળસેળયુક્ત અપાઘ આહાર વેચીને પશુઓના સ્વાસ્થ્ય અને પશુપાલકોની આજીવિકા સાથે ખિલવાડ કરનારા તત્વો સામે કાયદાકીય દંડ, લાઈસન્સ રદ કરવા તથા જેલસજા સુધીના સડકમાં કડક પગલો લેવામાં આવશે. આ કાયદાનો અમલ પણ ટૂંક જ સમયમાં શરૂ થશે.

સગીર પર હુમલો કરી રિક્ષામાંથી તલવાર લહેરાવી રોફ જમાવ્યો વટવામાં નવરાત્રિનો મંડપ બાંધવા મુદ્દે માથાકૂટ થતાં સગીરને માર માર્યો

(સંવાદદાતા દ્વારા)

અમદાવાદ, તા. ૧૨

અમદાવાદના વટવા વિસ્તારમાં આવેલા રાધે ઓમ સિટી ખાતે બપોરે નવરાત્રિ મહોત્સવ માટે મંડપ બાંધવાની કામગીરી દરમિયાન બોલાચાલી થતાં સ્થાનિક યુવકે ૧૭ વર્ષીય સગીર સાથે ઝઘડો કરી ગડદાપાટુનો માર માર્યો હતો. ત્યારબાદ રાત્રિના સુમારે ફરીથી આવી સગીરના નિખ પર લાકડાના ડંડાથી હુમલો કર્યો હતો અને રિક્ષામાં તલવાર લહેરાવી ભયનો માહોલ ઊભો

સગીર સાથે ઝઘડો કરી ગડદાપાટુનો માર મારતા ફરિયાદ

કર્યો હતો. સમગ્ર મામલે વટવા પોલીસે ૪ વ્યક્તિ સામે ગુનો નોંધી તપાસ શરૂ કરી છે. વટવા રોપડા ચાર રસ્તા પાસે રાધે ઓમ સિટીમાં રહેતા ૪૫ વર્ષીય ગોવિંદ રામકુમાર પાંડેનો ૧૭ વર્ષીય સગીર પુત્ર સોસાયટીના અન્ય રહીશો સાથે નવરાત્રિનો મંડપ બાંધી રાહો હતો. આ દરમિયાન તે જ સોસાયટીમાં રહેતો સુમીત મરાઠી ત્યાં આવી સગીરને

જેમતેમ બોલી અપમાન કરવા લાગ્યો હતો. સગીરે બોલવાની ના પાડતાં મામલો બિચક્યો હતો. ગોવિંદ નીચે આવતાં સુમીત ત્યાંથી જતો રહ્યો હતો, પરંતુ થોડીવારમાં પુરત આવી સગીરને ગડદાપાટુનો માર માર્યો હતો. સ્થાનિકોએ વચ્ચે પડી મામલો શાંત પાડ્યો હતો. દરમિયાન, રાત્રે આઠ વાગ્યાની આસપાસ ફરી મંડપ બાંધવાની કામગીરી ચાલતી હતી ત્યારે

અચાનક વીજળી ગુલ થઈ ગઈ હતી. આ દરમિયાન સુમીત મરાઠીએ આવી સગીરના મિત્ર રૂદ્ર રાજપૂતને પીટના ભાગે લાકડાના ડંડાનો ફટકો માર્યો હતો. ત્યારબાદ સુમીત અને તેના ત્રણેક જાણપ્રામિત્રો રિક્ષા લઈને આવ્યા હતા અને સોસાયટી આગળ જાહેરમાં તલવાર બતાવી રોફ જમાવી નાંસી છુટ્ટા હતા. બનાવ અંગે પોલીસ કંટ્રોલ રૂમમાં જાણ કરતાં વટવા પોલીસે ચાર વ્યક્તિ સામે નોંધી વધુ કાર્યવાહી હાથ ધરી છે.

રોજિંદા જીવનમાં હાઈડ્રેશનને આદત બનાવવાની દિશામાં પહેલ

અમદાવાદ, તા. ૧૨

એન્ટિલા લાઈફસાયન્સિસ પ્રાઈવેટ લિમિટેડના હાઈડ્રેશન બ્રાન્ડ હાઈડ્રાસ્યોરનું ભારતમાં સત્તાવાર લોન્ચ કરવામાં આવ્યું છે. આ બ્રાન્ડનો ઉદ્દેશ ઓરલ રિહાઈડ્રેશન સોલ્યુશન (ORS) અંગેની પરંપરાગત માન્યતાને વિસ્તૃત કરવાનો અને હાઈડ્રેશનને રોજિંદા જીવનનો એક ભાગ બનાવવાનો છે. આ સત્તાવાર લોન્ચ માર્ચ ૨૦૨૬માં કરવામાં આવેલા પ્રારંભિક માર્કેટ પાઈલટ બાદ થયું છે. આ પાઈલટ દરમિયાન કંપનીએ પ્રાહકોની પ્રતિક્રિયા અને કેટેગરીની સંભાવનાઓને સમજવા પર ધ્યાન કેન્દ્રિત કર્યું હતું. સત્તાવાર લોન્ચ સાથે હાઈડ્રાસ્યોર હવે સમગ્ર ભારતમાં પોતાના વિસ્તરણની તૈયારી કરી રહ્યું છે. એન્ટિલા લાઈફસાયન્સિસના મેનેજિંગ ડિરેક્ટર અને હાઈડ્રાસ્યોરના કાઉન્સર રાહુલ શાહ એ જણાવ્યું હતું કે, “ભારતમાં ORS કેટેગરીએ વર્ષોથી ગ્રાહકોનો વિશ્વાસ મેળવ્યો છે, પરંતુ સામાન્ય રીતે તેને એક મેડિકલ પ્રોડક્ટ તરીકે જોવામાં આવે છે. બદલાતી જીવનશૈલી, મુસાફરી અને ફિટનેસ પ્રવૃત્તિઓમાં વધારો તથા સ્વાસ્થ્ય પ્રત્યે વધતી જાગૃતિ વગેરે સાથે અમે હાઈડ્રેશનને રોજિંદી જરૂરિયાત તરીકે રજૂ કરવાની તક દેવાઈ છે. ભારતમાં આવી હોવાને આગળ વધારવાનો અમારો પ્રયાસ છે.”

(સંવાદદાતા દ્વારા)

હિંમતનગર/ઈડર, તા. ૧૨

સાબરકાંઠા જિલ્લાના ઈડર તાલુકાના ગણેશપુરા ગામમાં બે સમુદાયો વચ્ચેના કથિત વિવાદને પગલે સોશિયલ મીડિયા પર ભડકાઉ નિવેદનો, ઉકેરણીજનક પોસ્ટ અને હિંસાની ધમકી આપતી યોફેટ મુહમ્મદ સાહેબ (સ.અ.વ) વિશે પણ અપમાનજનક કોમેન્ટ્સમાં કરવામાં આવી છે તેની સામે તાત્કાલિક કાયદાકીય કાર્યવાહી કરવાની માંગ ઉઠી છે. આ સમગ્ર પ્રકરણમાં કોમી વૈમનસ્ય ફેલાવાની આશંકા વ્યક્ત કરી જવાબદાર તંત્રને રજૂઆત કરવામાં આવી છે.

ગણેશપુરા ગામમાં રાવત સમાજના આશરે ૭૫ પરિવારોએ કથિત હેરાનગતિના આશંકો સાથે ગામ છોડવાની ચીમકી આપી હોવાના અહેવાલો વચ્ચે સોશિયલ મીડિયા પર વિવિધ વીડિયો અને પોસ્ટ પ્રસારિત થઈ રહ્યાં છે. આ દરમિયાન કેટલાક નિવેદનોમાં ધર્મ આધારિત ટિપ્પણીઓ, ધમકીઓ ભાષા અને કાયદો હાથમાં લેવાની વાતો સામે આવી હોવાને રજૂઆતમાં ઉલેખ કરવામાં આવ્યો છે.

રજૂઆત મુજબ સ્થાનિક સહિત વિવિધ ન્યૂઝ ચેનલો અને સોશિયલ મીડિયા પ્લેટફોર્મ પર પ્રસારિત વીડિયો તથા ફેસબુક, યુટ્યુબ અને ઈન્સ્ટાગ્રામ પર કરવામાં આવેલી કેટલીક કોમેન્ટ્સની તપાસ જરૂરી છે. ખાસ કરીને હિંસા ભડકાવી શકે તેવી ભાષા અને બે સમુદાયો વચ્ચે દુશ્મનાવટ વધારી શકે તેવી ટિપ્પણીઓ અંગે પોલીસ દ્વારા નિષ્પક્ષ તપાસ કરવાની માંગ કરાઈ છે.

રજૂઆતકતિએ જણાવ્યું છે કે, ગામમાં બંનેલી કોઈપણ ઘટનાનો ઉકેલ કાયદાકીય અને ન્યાયિક પ્રક્રિયા દ્વારા જ આવવો જોઈએ.

કોઈપણ સમુદાયને અન્યાય થયો હોય તો તંત્રએ પુરાવાના આધારે કાર્યવાહી કરવી જોઈએ, પરંતુ તેના નામે ઉકેરણીજનક સભાઓ, ધમકીભર્યાં નિવેદનો અને સોશિયલ મીડિયા પર હિંસક ભાષાનો પ્રચાર થાય તો પરિશિષ્ટિ વધુ ગંભીર બની શકે છે. આ પ્રકરણમાં સંબંધિત વ્યક્તિઓ અને સોશિયલ મીડિયા એકાઉન્ટ્સની તપાસ કરી કાયદા મુજબ કાર્યવાહી કરવા, ગામમાં તાત્કાલિક શાંતિ સમિતિની બેઠક બોલાવવા અને બંને સમુદાયોમાં શિથાસનું વાતાવરણ ઊભું કરવા માંગ કરવામાં આવી છે. સાથે જ બહારથી આવતા ધાર્મિક

સંઘર્ષોની સભાઓ અને પ્રવેશને લઈને કાયદો-વ્યવસ્થાની સ્થિતિનું મૂલ્યાંકન કરી સક્ષમ સત્તાધિકારી દ્વારા કાયદેસરે નિર્ણય લેવા પણ રજૂઆત કરાઈ છે. રજૂઆતની મુખ્ય માંગણીઓમાં ભડકાઉ નિવેદનો અને હિંસક કોમેન્ટ્સની તપાસ, જવાબદારો સામે લાગુ પડતી કાયદાકીય જોગવાઈઓ હેઠળ કાર્યવાહી, સોશિયલ મીડિયા પરની ઉકેરણીજનક સામગ્રીનું મૂલ્યાંકન, જરૂર જણાય ત્યાં કાઉન્સેલિંગ અને ગામમાં શાંતિ જળવાઈ રહે તે માટે તાત્કાલિક પગલાંનો સમાવેશ થાય છે. અંતમાં રજૂઆતકતિએ ભારપૂર્વક જણાવ્યું છે કે ગણેશપુરા પ્રકરણમાં કોઈપણ પક્ષના દબાણ વિના સત્વના આધારે ન્યાય મળે અને કોઈ નિર્દોષ વ્યક્તિ કે સમુદાયને નિશાન બનાવવામાં ન આવે તે જરૂરી છે. કોમી શાંતિ, કાયદાનું શાસન અને સામાજિક એકતા જાળવવા તંત્ર સમયસર પગલાં ભરે તેવી માંગ ઉઠી છે. આ અંગે સામાજિક કાર્યકર નિરંજાના મકરાણી સિકંદર શેખ હનીફખાન મકરાણી રાજી પઠાણ તેમની ટીમે કલેક્ટરને આવેદનપત્ર આપી એસ.પી.ને રજૂઆત કરવા વાત કર્યાં હતાં.

કોઈ કારણસર, તે પોસ્ટમોર્ટમ રિપોર્ટ બાદ જ સ્પષ્ટ થશે.

સુરત, તા. ૧૨

શહેરના ઉત્ત્રાણ પોલીસ સ્ટેશનની હદમાં આવેલા કઠોર ગામમાં બંનેલી ઘટનાએ સૌને ચોંકાવી દીધા છે. આઈસકીમ ખાવા ગયેલી મહિલાને માતા અને તેની બે પુત્રીઓએ ઝાપટો માર્યા બાદ ધક્કામુક્કી કરતા મહિલા બેભાન થઈ ગઈ હતી અને તેનું મોત નિપજ્યું હતું. મોતની આ વિચિત્ર ઘટનાને પગલે સ્થાનિક પોલીસ પણ વિચારમાં પડી ગઈ છે. જો કે, મહિલાનું મોત મારામારીના કારણે થયું છે કે અન્ય

વિના ગાલ પર બે-ત્રણ ઝાપટો મારી દીધી હતી. ત્યારબાદ સભાનાએ પણ ‘તું મારી દીકરી તરનું નુમા પતિથી દૂર રહેજે’ તેમ કહીને રૂકેયાબીબીને ગાલ પર બે-ત્રણ તમાચા માર્યા હતા. આ દરમિયાન થયેલી ધક્કામુક્કીમાં રૂકેયાબીબી નીચે પટકાતા બેભાન થઈ ગઈ હતી. તેને તાત્કાલિક કઠોર ગામની રેફરલ હોસ્પિટલમાં સારવાર માટે લઈ જવામાં આવી હતી. જો કે, સારવાર દરમિયાન તેનું મોત નિપજ્યું હતું. આ બનાવ અંગે ઉત્ત્રાણ પોલીસ સ્ટેશનના પીઆઈ એચ.આર. ગોસ્વામીએ જણાવ્યું હતું કે, હાલમાં આ બનાવ અંગે એ.ડી. (આકસ્મિક મોત) નોંધવામાં આવી છે. મહિલાના મોતનું સાચું કારણ પોસ્ટમોર્ટમ રિપોર્ટ આવ્યા બાદ જ સ્પષ્ટ થશે.

એફ.ડી. હાઈસ્કૂલ મકતમપુર ખાતે ફીલાટેલી અને સ્વચ્છતા જાગૃતિ કાર્યક્રમ યોજાયો

અમદાવાદ, તા. ૧૨

એફ.ડી. હાઈસ્કૂલ, મકતમપુર ખાતે અમદાવાદ જનરલ પોસ્ટ ઓફિસના ફીલાટેલી બ્યુરોના સહયોગથી ટપાલ ટિકિટ સંગ્રહ અંગે સેમિનાર તથા અમદાવાદ મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશનના સહયોગથી “મારું શહેર, મારું ગૌરવ” અને “સ્વચ્છતા હી સેવા” અંતર્ગત સ્વચ્છતા જાગૃતિ કાર્યક્રમ યોજાયો હતો.

ફીલાટેલી સેમિનારમાં વિદ્યાર્થીઓને ડાક વિભાગની સેવાઓ, વિવિધ ટપાલ ટિકિટો, ફર્સ્ટ ડે કવર અને ‘ઢાઈ આખર’ રાષ્ટ્રીય પત્રલેખન સ્પર્ધા અંગે માહિતી આપવામાં આવી હતી. વિદ્યાર્થીઓને ટપાલ સેવા અંગે પ્રશ્નો પૂછવામાં આવ્યા અને સાચા જવાબ આપનારને

ઈનામો આપીને સન્માનિત કરવામાં આવ્યા હતા. સ્વચ્છતા કાર્યક્રમમાં વિદ્યાર્થીઓને કચરાનું વર્ગીકરણ, પ્લાસ્ટિકનો ઉપયોગ ઘટાડવા અને જાહેર સ્થળોએ સ્વચ્

અટકાયતની ભયાનક રાત : મારપીટ, ગુપ્તાંગમાં ઈજાઓ, ફોન છીનવી લેવા અને સગીરોને પણ છોડવામાં આવ્યા નહીં

મુખ્ય ચૂંટણી કમિશનર જ્ઞાનેશ કુમારના રાજીનામાની માગણી દરમિયાન દિલ્હી પોલીસે કનોટ પ્લેસ અને જંતર-મંતરથી અટકાયતમાં લેવાયેલા સગીરો સહિત ઓછામાં ઓછા ૫૦ લોકોને મધ્ય દિલ્હીથી લગભગ ૪૦ કિલોમીટર દૂર પંડાવલન ખુર્દના એક સમુદાય કેન્દ્રમાં લઈ ગયા, અટકાયતીઓનો આરોપ છે કે, પોલીસે તેમને માર માર્યો, તેમના ગુપ્તાંગને ઈજા પહોંચાડી, ઘણા લોકોના ફોન છીનવી લીધા અને વિરોધ પ્રદર્શનના ફોટા અને વીડિયો ડિલિટ કર્યા (એજન્સી)

નવી દિલ્હી, તા. ૧૨
મુખ્ય ચૂંટણી કમિશનર જ્ઞાનેશ કુમારના રાજીનામાની માગણી સાથે રવિવારે (૧૧ ઓક્ટોબર)ના રોજ વિરોધ પ્રદર્શન દરમિયાન દિલ્હી પોલીસે સતત બીજા દિવસે પ્રદર્શનકારીઓ સામે મોટા પાયે કાર્યવાહી કરી. કનોટ પ્લેસ અને જંતર-મંતરથી અટકાયત કરાયેલા ઓછામાં ઓછા ૫૦ લોકોને, જેમાં સગીરોનો સમાવેશ થાય છે, તેમને મધ્ય દિલ્હીથી લગભગ ૪૦ કિ.મી. દૂર પાંડાવલન ખુર્દમાં એક સમુદાય કેન્દ્રમાં લઈ જવામાં આવ્યા હતા. ૬ વાયર સાથે વાત કરતા અટકાયત કરાયેલા લોકોએ કહ્યું કે, દિલ્હી પોલીસે તેમના પર વધુ પડતો બળપ્રયોગ કર્યો. અટકાયતમાં લેવાયેલા લોકોએ આરોપ લગાવ્યો કે પોલીસકર્મીઓએ તેમને માર માર્યો, તેમના પ્રાઈવેટ પાર્ટને ઈજા પહોંચાડી, ઘણા લોકોના ફોન છીનવી લીધા અને તેમના મોબાઈલ ફોનની ગેલેરીમાંથી વિરોધ પ્રદર્શનના ફોટા અને વીડિયો ડિલિટ કર્યા. વિરોધીઓને પહેલા ચાવલા પોલીસ સ્ટેશન અને પછી પાંડાવલન ખુર્દના એક સમુદાય કેન્દ્રમાં લઈ જવામાં આવ્યા હતા, જ્યાં તેમને વકીલો અને તબીબી સહાયની એક્સેસનો ઈન્કાર કરવામાં આવ્યો હતો. પાછળથી, પાંડાવલન ખુર્દના સામુદાયિક કેન્દ્રમાં પહોંચેલા વકીલોએ કહ્યું કે, સુરક્ષા કર્મચારીઓ તેમને અટકાયતમાં લેવામાં આવેલા લોકોને મળવાની મંજૂરી આપી રહ્યા નથી, જ્યારે સુપ્રીમ કોર્ટ રવિવારે જ આદેશ આપ્યો હતો કે, વકીલો અને પત્રકારોને તેમની ફરજો નિભાવતા અટકાવી શકાય નહીં. અટકાયત કરવામાં આવેલા લોકોમાં ૩૦ વર્ષથી વકીલ અર્જુન ઉન્નીકૃષ્ણન પણ સામેલ હતા. તેણે જણાવ્યું કે, તે કનોટ પ્લેસમાં તેના મિત્રો સાથે હતો. લગભગ ૪ વાગ્યાની આસપાસ તેણે જોયું કે કેટલાક પુરૂષ પોલીસકર્મીઓ કોઈ મહિલા પોલીસકર્મી વગર કપલને ખેંચી રહ્યા હતા. જ્યારે ઉન્નીકૃષ્ણન અને તેના મિત્રોએ આ અંગે વાંધો ઉઠાવ્યો ત્યારે તેમને પણ અટકાયત ભસ્માં રાખવામાં આવ્યા હતા. ઉન્નીકૃષ્ણને કહ્યું, ‘‘તેઓ અમને કનોટ પ્લેસમાં પિંચે બલુચી રેસ્ટોરન્ટ પાસે એલઆઈસી બિલ્ડિંગની નજીકના નિર્જન રસ્તા પર લઈ ગયા. તે રસ્તા પર ચારેબાજુ બેરીકેડેડ હતા. તેઓએ અમને અમારો ફોન ઉપાડવા અને મદદ માંગવાની મંજૂરી આપી ન હતી. તેઓએ અમને રસ્તા પર પાંચ હરોળમાં બેસાડ્યા. દરેક હરોળમાં ૧૦ લોકો હતા. લોકો લાગતું હતું કે, જાણે અમે ગોળી મારવા માટે લાવવામાં ઊભા છીએ. અમને લાગ્યું કે તેઓ અમને ગોળી મારશે. આ જ્યમાં સગીરો પણ હતા, જેમની ઉંમર ૧૬-૧૭ વર્ષની હોઈ શકે છે. તેણે આગળ કહ્યું, આ પછી પોલીસે તે લોકોની ઓળખ કરવાનું શરૂ કર્યું જેમને તેણે પહેલા વીડિયો બનાવતા અથવા ફોટોગ્રાફ લેતા જોયા હતા. તેમના ફોન છીનવી લેવામાં આવ્યા હતા. પોલીસે અમને અમારા ફોનના પાસવર્ડ પૂછ્યા. જ્યારે લોકોએ પાસવર્ડ આપવાની ના પાડી તો તેમને માર મારવામાં આવ્યો. ઉન્નીકૃષ્ણને જણાવ્યું કે, એક વ્યક્તિનો ફોન જતન કર્યા પછી તેની ગેલેરીમાં હાજર તસવીરો અને વીડિયો જોડેને ઘણા પોલીસકર્મીઓ ‘હસતા’ હતા. અટકાયત કરાયેલા લોકો વારંવાર તેમને આમ ન કરવા વિનંતી કરી રહ્યા હતા પરંતુ તેમ છતાં પોલીસકર્મીઓ તેમની ગોપનીયતાનો ભંગ કરતા રહ્યા. અટકાયતમાં લેવાયેલા લોકો સાથે દુર્ઘવહારની આ માત્ર શરૂઆત હતી.

‘સિંહાસન ખાલી કરો’ : શશી થરૂરે CEC વિરોધી અવાજોમાં પોતાનો સૂર ભેળવ્યો, કહ્યું - ‘આ સરકાર જશે’

મોદી સરકારને મુદ્દા-આધારિત સમર્થન આપતા રહેલા કોંગ્રેસના સાંસદ શશી થરૂરે મુખ્ય ચૂંટણી કમિશનર (CEC) જ્ઞાનેશ કુમાર સામેના વિરોધ પ્રદર્શનો અંગે પોતાની વાત રજૂ કરી છે, થરૂરે રામધારી સિંહ ‘દિનકર’ની કવિતાની પંક્તિઓ ટાંકીને કહ્યું કે, ‘આ સરકાર જશે’

તા. ૧૨
મુખ્ય ચૂંટણી કમિશનર (CEC) જ્ઞાનેશ કુમારના રાજીનામાની માગ સાથે થઈ રહેલા વિરોધ પ્રદર્શનો વચ્ચે, વિપક્ષ દ્વારા કરવામાં આવતી ટીકામાં કોંગ્રેસ નેતા શશી થરૂરે પણ પોતાનો અવાજ ઉમેર્યો છે. સોમવાર, રામધારી સિંહ ‘દિનકર’ની પ્રખ્યાત હિન્દી કવિતા ‘જનતંત્ર કા જન્મ’નો ઉલ્લેખ કરતા થરૂરે તેની પંક્તિઓ શેર કરી છે, તેમ છતાં થરૂરે વાક્ય પણ સામેલ હતું: ‘‘સિંહાસન ખાલી કરો કે જનતા આતી હે’’ (સિંહાસન ખાલી કરો, કારણ કે જનતા આવી રહી છે). એક અલગ પોસ્ટમાં, તેમણે રાહુલ ગાંધીના એ નિવેદનને વધુ જોરદાર રીતે રજૂ કર્યું કે ‘‘આ સરકાર જશે’’, જેનાથી તેમની આ પ્રક્રિયામાં સહભાગિતાને રાજકીય રંગ મળ્યો. થરૂરની આ પોસ્ટ્સ એવા સમયે આવી છે જ્યારે વિપક્ષી ‘ઊંડિયા’ (INDIA) ઝહબંધન રાષ્ટ્રીય રાજધાનીમાં કૂચ કરવાની તૈયારી કરી રહ્યું હતું. આ વિરોધ પ્રદર્શન શનિવારે (૧૦ ઓક્ટોબર) કુમારના રાજીનામાની માંગ સાથે યોજાયું હતું, જેમાં વિદ્યાર્થીઓ અને મહિલાઓ પર કથિત પોલીસ હિંસા અને ભારતીય જનતા પાર્ટી (BJP)ના કાર્યકર્તા દ્વારા હુમલા કરવામાં આવ્યા હોવાના આક્ષેપો થયા હતા. જોકે રાહુલ ગાંધીના નેતૃત્વમાં કોંગ્રેસ છેલ્લા એક અઢવાડિયાથી વિરોધ પ્રદર્શનો કરી રહી છે, તેમ છતાં થરૂર મોડામાગે એ બાબતોથી દૂર રહ્યા છે અને આંદોલનમાં સક્રિયપણે ભાગ લેતા જોવા મળ્યા નથી. રાજદ્વારીમાંથી રાજકારણી બનેલા થરૂરની આ જાતેરની ટિપ્પણીઓ મહત્વપૂર્ણ છે કારણ કે તેમણે અગાઉ ભાજપની આગેવાની હેઠળની સરકારના વલણને અંક મુદ્રાઓ પર સમર્થન આપ્યું છે; જેમાં મે ૨૦૨૫માં પાકિસ્તાન સાથેના ભારતના ચાર દિવસીય સૈન્ય સંઘર્ષ ‘ઓપરેશન સિંદૂર’ અંગે સરકારના

વલણનો પ્રચાર કરવાનો પણ સમાવેશ થાય છે. સોમવારે એક પોસ્ટમાં થરૂરે લખ્યું, ‘‘આજની કવિતા: જેમ રામધારી સિંહ ‘દિનકર’ે તેમની પ્રખ્યાત કવિતા ‘જનતંત્ર કા જન્મ’ (લોકશાહીનો જન્મ)માં લખ્યું હતું.’’ દિનકરની કવિતા જનશક્તિના પ્રદર્શન અને સત્તા આપને જનતાના હાથમાં હોય છે તેવા વિચાર સાથે જોડાયેલી છે. વિપક્ષ અને સત્તાધારી પક્ષ વચ્ચે રહી રહેલા સંઘર્ષ વચ્ચે આ કવિતાના ઉલ્લેખ વિરોધ દરમિયાન દિનકરની આ જ કવિતાની પંક્તિઓનો ઉપયોગ કર્યો હતો. જોકે, થરૂરે ‘સિંહાસન’ (ગાદી) અંગેના તેમના ઉલ્લેખ દ્વારા સ્પષ્ટ ઉલ્લેખ કર્યો ન હતો. તેમ છતાં, મુખ્ય ચૂંટણી કમિશનર (CEC) જ્ઞાનેશ કુમાર સામે થઈ રહેલા અભિયાન વચ્ચે આવેલી આ પોસ્ટને સત્તાના હોદ્દા પર બેઠેલા લોકો સામેના વ્યાપક સંદેશ તરીકે જોઈ શકાય છે. અંગ્રેજ ભાષા પરના પ્રભુત્વ અને સાહિત્યિક સંદર્ભોના ઉપયોગ માટે જાણીતા થરૂર દ્વારા રાષ્ટ્રકવિ તરીકે વ્યાપકપણે માન્યતા પ્રાપ્ત દિનકરની પ્રખ્યાત હિન્દી કવિતાની પસંદગી પણ ધ્યાન ખેંચનારી હતી. થરૂરે

CPI(M)ના સાંસદ જહોન બ્રિટાસ સાથે દિલ્હી પોલીસ દ્વારા કરવામાં આવેલા કથિત વ્યવહારની પૂછત કાઢી કરી હતી અને રવિવારે એક પોસ્ટ દ્વારા આ સાંસદને પોતાનું સમર્થન જાહેર કર્યું હતું. ‘‘આ અત્યંત આધારભર્યો છે. જહોન બ્રિટાસ એક ઊંડિયન એક્સપ્રેસ દ્વારા એ વિદેશ બાબતોની સંસદીય સ્થાયી સમિતિના મુલ્યાવન અને સક્રિય સભ્ય છે. સમિતિના અધ્યક્ષ તરીકે, હું આ પ્રતિષ્ઠિત સભ્ય નથી. દુર્ઘવહારની નિંદા કરું છું અને દિલ્હી પોલીસને આ ઘટનાની તપાસ કરવા આહ્વાન કરું છું,’’ તેમ થરૂરે ‘X’ (અગાઉનું ટ્વિટર) પર પોસ્ટ કર્યું. કોંગ્રેસના સાંસદ રવિવારની ‘X’ પોસ્ટમાં ઉમેર્યું કે, ‘‘લોકશાહીમાં પોલીસિંગના અમુક ધોરણો હોય છે જેનું પાલન થવું જ જોઈએ!’’ દિલ્હી પોલીસે ૧૦ ઓક્ટોબરે રાજધાનીમાં થયેલા વ્યાપક વિરોધ પ્રદર્શનો દરમિયાન વિપક્ષના અનેક દિગ્ગજ નેતાઓ, પૂર્વ મુખ્યમંત્રીઓ, વિદ્યાર્થી નેતાઓ અને કાર્યકર્તાની અટકાયત કરી હતી. અટકાયત કરાયેલા લોકોમાં દિલ્હીના પૂર્વ મુખ્યમંત્રી અને AAPના રાષ્ટ્રીય સંયોજક અરવિંદ કેજરીવાલ, પશ્ચિમ બંગાળના પૂર્વ મુખ્યમંત્રી મમતા બેનર્જી, કેરળના પૂર્વ મુખ્યમંત્રી પિનરાઈ વિજયન, ત્રિપુરાના પૂર્વ મુખ્યમંત્રી માણિક સરકાર, CPI(M)ના મહાસચિવ એમ.એ. બેબી, RJDના સાંસદ મનોજ આ અને CPI(ML) લિબરેશનના મહાસચિવ દીપાંકર બહાચાર્યનો સમાવેશ થાય છે. CJPના નેતાઓ અખિલેશ દિપેડ, સૌરવ દાસ અને આશુતોષ રંડાની દિલ્હી એરપોર્ટ પર અટકાયત કરવામાં આવી હતી અને ૧૧ ઓક્ટોબરે કોર્ટના આદેશ બાદ તેમને મુક્ત કરવામાં આવ્યા હતા. અટકાયત કરાયેલા લોકોમાં ‘ઓલ ઊંડિયા સ્ટુડન્ટ્સ એસોસિએશન’ (AISA)ના રાષ્ટ્રીય અધ્યક્ષ નેહા બોરાનો પણ સમાવેશ થતો હતો.

દિલ્હી પોલીસ અને ગુંડાઓ વચ્ચે સાંઠગાંઠ ? પ્રદર્શનકારીઓ અને પત્રકારો પર હુમલાઓ પ્રશ્નો ઊભા કરે છે

દિલ્હીમાં પ્રદર્શનકારીઓ અને પત્રકારો પર હુમલાઓ પોલીસની ભૂમિકા અને હિન્દુત્વ સંગઠનો સાથેના તેમના સાંઠગાંઠ પર પ્રશ્નો ઊભા કરે છે, કટારલેખક અપૂર્વાનંદ પૂછે છે, ‘શું કાયદો અને વ્યવસ્થાના નામે પોલીસની મનમાની વધી રહી છે?’

(એજન્સી) તા. ૧૨
‘‘દિલ્હી પોલીસ, બળ વાપરો, અમે તમારી સાથે છીએ!’’ આ નારા દિલ્હીના રસ્તાઓ પર ફરી સંભળાઈ રહ્યા છે. પરંતુ આ વખતે, જે લોકો આ નારા લગાવી રહ્યા છે તેઓ પોતે દિલ્હી પોલીસ વતી બળ વાપરી રહ્યા છે. તેથી દિલ્હી પોલીસે નારા લગાવવા જોઈએ: ‘‘મિય ગુંડાઓ, તમારી લાકડી વાપરો, દિલ્હી પોલીસ તમારી સાથે છે.’’
દિલ્હી પોલીસના ઈતિહાસમાં આ સૌથી શરમજનક સમય છે. તે સરકારનો વિરોધ કરનારાઓને દબાવવા માટે ગુંડાઓનો આશરો લઈ રહી છે. તેની દેખરેખ હેઠળ અને તેના ઈશ્વારે, ગુંડાઓ પ્રદર્શનકારીઓ પર હુમલો કરી રહ્યા છે અને મારપીટ કરી રહ્યા છે. વાહનોમાં લાકડીઓ અને હથિયારો લઈને, તેઓ રસ્તાઓ પર કલાકો સુધી પ્રદર્શનકારીઓને ખુલ્લેઆમ ધમકી આપે છે અને મારપીટ કરે છે, જ્યારે પોલીસ ચૂપચાપ આ થવા દે છે. એવું જોવા મળ્યું છે કે ગુંડાઓ પોલીસ અધિકારીઓને ગુસ્સે કરી રહ્યા છે; કેટલાક પોલીસકર્મીના પગ સ્પર્શ કરે છે અને પછી તેઓ પ્રદર્શનકારીઓ પર હુમલો કરે છે. તેઓ પત્રકારોને પણ ઘેરી રહ્યા છે, આક્રમક, અપશબ્દોથી પ્રશ્નો પૂછી રહ્યા છે અને તેમને ધમકી આપી રહ્યા છે. કેટલાક ગુંડાઓ માર્શલકોને લઈને પત્રકાર તરીકે દેખાઈ રહ્યા છે. આ ગુંડાઓ દાવો કરી રહ્યા છે કે તેઓ ગરીબ દિલ્હી પોલીસને મદદ કરવા આવ્યા છે કારણ કે દિલ્હી પોલીસ અને તેના કર્મચારીઓ દ્વારા તેમની સાથે અન્યાય થઈ રહ્યો છે. હિંસા થઈ રહી છે અને પોલીસને જનતાના સમર્થનની

દિલ્હીમાં વિરોધ પ્રદર્શન દરમિયાન વિદ્યાર્થીઓ અને મહિલાઓ પર હુમલો કરવા બદલ હિંદુત્વવાદી જૂથના ચાર વ્યક્તિઓની ધરપકડ કરવામાં આવી

‘કોકરોચ જનતા પાર્ટી’ (CJP) દ્વારા એક દિવસ અગાઉ દિલ્હીના ડીડીયુ (DDU) માર્ગ પર કરવામાં આવેલા વિરોધ પ્રદર્શન દરમિયાન વિદ્યાર્થીઓ પર હુમલો કરવા અને મહિલાઓ સાથે શારીરિક ગેરવર્તણૂક કરવાના આરોપસર, જમણેરી વિચારધારા ધરાવતા ‘હિન્દુ રક્ષા દળ’ના સભ્ય હોવાનો દાવો કરતા ચાર વ્યક્તિઓની રવિવારે ધરપકડ કરવામાં આવી હતી. પોલીસે આરોપીઓની ઓળખ રમણ સૈની (૫૦), વિવેકાનંદ ઉર્ફે વિવેક (૩૨), કપિલ કુમાર (૨૭) અને રવિન્દ્ર સિંહ ઉર્ફે ગોવિંદ હિન્દુ (૩૫) તરીકે કરી છે.

જરૂર છે. હજુ સુધી, દિલ્હી પોલીસે આ ગુંડાઓની નિંદા કરી નથી. આ સમર્થનને નકારતું કોઈ નિવેદન અમે જોયું નથી. શું તે એમ કહી રહ્યું છે કે જો જનતાનો કોઈ વર્ગ સશસ્ત્ર સહાય પૂરી પાડવા માંગે છે તો તેને કોઈ વાંધો નથી? પ્રદર્શનોકારોએ એવો પણ આરોપ લગાવ્યો છે કે પોલીસ તેમને ભસ્માં ભરી રહી છે અને એવી જગ્યાએ છોડી રહી છે જ્યાં લોકો તેમના પર લાકડીઓ અને પીલાથી હુમલો કરી રહ્યા છે. તો, શું આ પોલીસ અને ગુંડાઓ વચ્ચે સંયુક્ત કાર્યવાહી છે? શું તેમની વચ્ચે સંકલન છે? મધ્ય દિલ્હીમાં કફરું લાગુ છે. ચૂંટણીમાં ગોટાળાનો વિરોધ કરી રહેલા લોકો, ખાસ કરીને યુવાનો આ કફરુંનો ભંગ કરી રહ્યા છે અને પ્રદર્શન કરી રહ્યા છે. પણ બધા જોઈ શકે છે કે તેઓ ખાલી હાથે છે, તેમના અવાજો ફક્ત સરકાર વિરોધી નારાઓથી ભરેલા છે. તેઓ પોલીસ પર હુમલો નથી કરી રહ્યા. તેઓ તોફાનો નથી કરી રહ્યા. પરંતુ પોલીસ તેમને ફરતાથી ખેંચે છે, ખંજુલાળ કરે છે અને માર મારે છે. તેઓ તેમને કલાકો સુધી ભસ્માં રાખે છે. તેઓ લોકોને અલગ અલગ જગ્યાએ લઈ જાય છે અને મારીલો દૂર છોડી દે છે. એ પૂછવું જોઈએ કે આ ક્યા કાયદા હેઠળ થાય છે. આપણે આને સામાન્ય કેમ માનીએ છીએ? જો કોઈ ચોક્કસ પોલીસ સ્ટેશન વિસ્તારની પોલીસ કોર્ટની ધરપકડ કરે છે, તો તેઓ તેને બીજા પોલીસ સ્ટેશન વિસ્તારમાં કેવી રીતે લઈ જાય શકે છે? પોલીસ ક્યા અધિકારી કોઈને માર મારી શકે છે અને ધાયલ કરી શકે છે? પોલીસને તેઓને નિયંત્રિત કરવાનો અધિકાર છે, પરંતુ કયો કાયદો તેમને માર મારવાનો અધિકાર આપે છે? અમે આ પૂછતા નથી કારણ કે અમે સ્વીકાર્યું છે કે કાયદો અને વ્યવસ્થા જાળવવાના નામે પોલીસને મનસ્વી રીતે વર્તવાનો સંપૂર્ણ સ્વતંત્રતા છે. કેટલાક કહી શકે છે કે આ ખૂબ સુઘ્મ છે. તમે પોલીસ પાસેથી શાલીનતાની અપેક્ષા કેવી રીતે રાખી શકો? તો અમે પૂછતા નથી કે પોલીસ ક્યા કાયદા હેઠળ કોઈના ઘરમાં ઘૂસી શકે છે, બેરિકેડમાં બેસી શકે છે અને તેમને બહાર જતા અટકાવી શકે છે. ક્યા કાયદા હેઠળ તેઓ તમને વોરંટ વિના ઉપાડી શકે છે અને કલાકો સુધી ગુમ

રાખી શકે છે? આપણે આ બધું સામાન્ય માનીએ છીએ. પોલીસ અને અતિરેક વચ્ચેનો સંબંધ અમારા માટે સ્વાભાવિક છે, અને અમે તે સહન કર્યું છે. તેને યોગ્ય રીતે સ્વીકારવામાં આવ્યું છે. પરંતુ હવે દિલ્હી પોલીસ નવી છૂટની માંગ કરી રહી છે. તેઓ અમને ગુંડાઓના ટોળાની મદદ સ્વીકારવાની મંજૂરી આપવાનું કહી રહ્યા છે. છેલ્લા ૧૦ વર્ષોમાં, આપણે વારંવાર સૂત્ર સાંભળ્યું છે, ‘‘દિલ્હી પોલીસ, બળનો ઉપયોગ કરો, અમે તમારી સાથે છીએ.’’ અમે પોલીસ અને ગુંડાઓ વચ્ચેની સાંઠગાંઠ પણ જોઈ છે. ૨૦૨૦ માં, પોલીસે નાગરિકતા સુધારા કાયદાનો વિરોધ કરી રહેલા ગુંડાઓ દ્વારા કરવામાં આવેલા હુમલાઓને માત્ર સહન જ નહીં પણ તેને યોગ્ય ઠેરવ્યા. કપિલ મિશ્રાએ પોલીસની હાજરીમાં હિંસાની ધમકી આપી હતી અને હિંસા થઈ હતી. પરંતુ પોલીસે FIR નોંધી ન હતી. સરકારે વારંવાર FIR નોંધવાનો ઈન્કાર કર્યો હતો. ગુંડા હિંસા પ્રત્યે પોલીસની સહિષ્ણુતા, કોર્ટના વલણ સાથે પણ ધ્યાનમાં લેવી જોઈએ. દિલ્હી હાઈકોર્ટ પણ આ કેસમાં FIR નોંધવાની અરજીને વારંવાર ફગાવી દીધી છે. આનો અર્થ એ થયો કે કોર્ટ પણ ગુંડાઓની હિંસાને ગેરકાયદેસર કે ગેરકાયદેસર માનતી નથી જો તેઓ હિન્દુ તરીકે ઓળખાવે છે. ૨૦૨૦માં, જવાહરલાલ નહેરુ યુનિવર્સિટીમાં પ્રવેશ્યા પછી, ગુંડાઓએ કલાકો સુધી હોબાળો મચાવ્યો, વિદ્યાર્થીઓ અને શિક્ષકો પર હુમલો કર્યો, પરંતુ પોલીસે તેમને રોકવા માટે કંઈ કર્યું નહીં. બધાએ જોયું કે જ્યારે આ બધું થઈ રહ્યું હતું, ત્યારે પોલીસે હસ્તશ્રેષ્ઠ કરવાનો ઈન્કાર કર્યો હતો. શું પોલીસ નાગરિકોને ગુંડાઓ સાથે જોતે જ વ્યવહાર કરવાનું કહી રહી છે? કે પછી આ ગુંડાઓ પોલીસનો બિનસત્તાવાર વિસ્તાર છે? આ ગુંડાઓ પોતાને રાષ્ટ્રવાદી અને હિન્દુત્વ સમર્થક કહે છે. કેટલાક હિન્દુ રક્ષા દળના સભ્યો છે, તો કેટલાક હિન્દુ સેનાના સૈનિકો છે. તેમનો પોલીસ સાથે મજાકનો સંબંધ છે. તેઓ પોલીસના ડંડા વહન કરે છે અને પોલીસના બુટ પહેરે છે. તો શું આપણે એમ માની લેવું જોઈએ કે પોલીસ હવે હિન્દુત્વ હિંસક ગેંગનું વિસ્તરણ બની ગઈ છે?

ગુમ! ચાલી રહેલા વિરોધ પ્રદર્શનો વચ્ચે જ્ઞાનેશ કુમાર ક્યાં છે?

મુખ્ય ચૂંટણી કમિશનર જ્ઞાનેશ કુમાર તેમની નિમણૂક પછીથી જ સમાચારમાં છે, તેથી છેલ્લા ૨૦-૨૧ દિવસમાં જાહેર દૃષ્ટિકોણથી તેમની ગેરહાજરી ખૂબ જ આશ્ચર્યજનક છે

(એજન્સી) નવી દિલ્હી, તા. ૧૨
જ્યારે વિદ્યાર્થીઓ, વિરોધ પક્ષો, નાગરિક સમાજ સંગઠનો, યુવા જૂથો, વકીલો અને અસંખ્ય નાગરિકો રાષ્ટ્રીય રાજધાનીથી લઈને દેશના એક શહેરોમાં વિવિધ રીતે વિરોધ પ્રદર્શન કરી રહ્યા છે, ભારતના મુખ્ય ચૂંટણી કમિશનરના રાજીનામાની માગણી કરી રહ્યા છે, ત્યારે એક પ્રશ્નની આસપાસ એક બહેરાશભરી મૌન છે: જ્ઞાનેશ કુમાર ક્યાં છે? આ છેલ્લો અઠવાડિયું લાંબો અને ઘટનાપૂર્ણ રહ્યું છે, જ્ઞાનેશ કુમાર પોસ્ટરો, મીક્સ, વાતચીતો, સૂત્રોચ્ચાર અને શેરીઓમાં સર્વવ્યાપી રહ્યા છે, કારણ કે, હજારો લોકોએ તેમને હરોવવાની માંગ કરી હતી અથવા ફક્ત તેમને મળવા માંગતા હતા. પરંતુ તેમનો કોઈ પત્તો લાગ્યો નથી. ચૂંટણી કમિશનર અને બે ચૂંટણી કમિશનરો - સુખબીરસિંહ કપૂર અને વિવેક જોશીની કામગીરી અંગે ઈન્ડિયન એક્સપ્રેસ દ્વારા ૨ સપ્ટેમ્બરના રોજ કરવામાં આવેલી તપાસ બાદ અમને જ્ઞાનેશ કુમારની પ્રવૃત્તિઓનો ફક્ત એક જ ફોટોગ્રાફ મળ્યો, જે ૨૬ સપ્ટેમ્બરના રોજ કમિશન દ્વારા બહાર પાડવામાં આવ્યો હતો - જેમાં કુમાર અને કમિશનરો સાથે જોવા મળે છે. આ ફોટો પણ એક પ્રેસ રિલીઝ સાથે બહાર પાડવામાં આવ્યો હતો, જેને અમે કમિશન દ્વારા અપરાધની કબજાત તરીકે અર્થઘટન કરીએ છીએ - તેણે એક્સપ્રેસ તપાસને નકારી કાઢી ન હતી પરંતુ તેના બદલે વિવાદાસ્પદ નિર્ણયોમાં સુધારો કર્યો હતો જેના પર પ્રશ્ન ઉઠાવવામાં આવી રહ્યો હતો અને તપાસની હેઠલાત કરી હતી. જ્યારે અન્ય બે કમિશનરો માટે ત્રણ અઠવાડિયા સુધી ફોટા અથવા તેમની જાહેર પ્રવૃત્તિ વિશે કોઈપણ માહિતી વિના રહેવું સામાન્ય હોઈ શકે છે, કુમાર કોઈ સામાન્ય મુખ્ય ચૂંટણી કમિશનર નથી અને આ વાત છેલ્લા એક વર્ષમાં અસંખ્ય સમાચાર અહેવાલો દ્વારા સાબિત થઈ છે. ૨૩ સપ્ટેમ્બર પહેલા ચૂંટણી પંચના સોશિયલ મીડિયા હેન્ડલ્સ પર દર અઠવાડિયે તેમના અસંખ્ય ફોટા અને વીડિયો શેર કરવામાં આવતા હતા - વિદેશી મહાનુભાવોને મળતા, મંદિરોની મુલાકાત લેતા, કાર્યક્રમોમાં ભાષણ આપતા, તેમના વિદેશ પ્રવાસોની રીલ્સ, અને તેમના ચાલવાના વીડિયો પણ. હિનેમેટિક અંતર બનાવવા માટે સ્વો મોશનમાં ચલાવવામાં આવતા. ઉદાહરણ તરીકે, ૨૨ સપ્ટેમ્બરના રોજ, કુમારના ત્રણ અલગ-અલગ ફોટા પોસ્ટ કરવામાં આવ્યા હતા. વિરોધ પ્રદર્શનો અને કમિશનની કામગીરી વિશેના તાજેતરના સમાચાર શરૂ થયા ત્યાં સુધી ભાગ્યે જ બે કે ત્રણ દિવસ હતા જ્યારે જ્ઞાનેશ કુમાર ચૂંટણી પંચના સોશિયલ મીડિયા હેન્ડલ્સ પર હસતા જોવા મળ્યા ન હતા. જોકે, ૨૩ સપ્ટેમ્બરથી, મુખ્ય ચૂંટણી કમિશનરનો કોઈ પત્તો લાગ્યો નથી; ન તો સોશિયલ મીડિયા પર, ન તો કોઈ પ્રેસ કોન્ફરન્સમાં, જાહેર કાર્યક્રમમાં, કે સરકાર તેલી ટીવી ચેનલો પર. ચૂંટણી પંચના સોશિયલ મીડિયા એકાઉન્ટ્સ પર SIR સંબંધિત પ્રવૃત્તિઓ શેર કરવામાં આવી રહી છે પરંતુ કુમાર હવે ગુમ છે. તાજેતરમાં, ઉત્તરપ્રદેશમાં બે યુવા આઉટરીચ કાર્યક્રમો, જ્યાં જ્ઞાનેશ કુમાર બોલવાના હતા, ૨૬ કરવામાં આવ્યા હતા અને ચૂંટણી પંચના અનામી અધિકારીઓએ અખબારોને જણાવ્યું હતું કે, આ વ્યવસ્થિત કારણોસર થયું છે; તેનો SIR સામેના વિરોધ કે આક્રોશ સાથે કોઈ લેવાદેવા નથી. આ પછી પૂર્વ ગુહ સચિવ જી.કે. પિલવઈ અને દિલ્હીના પૂર્વ

લેફ્ટનન્ટ ગવર્નર નજીબ જંગ સહિત પૂર્વ અમલદારોના એક જૂથે મુખ્ય ચૂંટણી કમિશનરને એક મેમોરેન્ડમ સુપરત કરવાનો પ્રયાસ કર્યો પરંતુ તેઓ તેમનો સંપર્ક કરી શક્યા નહીં. દરમિયાન ગયા અઠવાડિયે, વિરોધ પક્ષોના સાંસદો તેમને મળવા માંગતા હતા, પરંતુ તેમને કમિશનના મકાનમાં પ્રવેશ આપવાનો ઈન્કાર કરવામાં આવ્યો હતો. તેઓએ કમિશનથી થોડા મીટર દૂર આકાશવાણી ભવન સંકુલમાં કલાકો સુધી વિરોધ પ્રદર્શન કર્યું, બેઠકની માગણી કરી અને સાંજે તેમને અટકાયતમાં લેવામાં આવ્યા. ચૂંટણી પંચના વોટ્સએપ ગ્રુપ્સ પર મીડિયા રિપોર્ટોરોના પ્રશ્નોના જવાબ આપવામાં આવ્યા ન હતા અથવા તેમને અવગણવામાં આવ્યા હતા, વિવિધ રાજ્યોના પ્રવક્તાઓ જવાબ આપવાને બદલે ટ્વિટ કરી રહ્યા હતા. જ્ઞાનેશ કુમાર ગુપ્તાના હસતા ફોટાથી ભરપૂર, તેમના સાથી કમિશનરોની ગેરહાજરી પર શાંત હાસ્ય સાથે, કુમારના ફોટા પણ હવે ગાયબ છે. ગયા અઠવાડિયે જ સ્વતંત્ર પત્રકાર નરેન્દ્ર નાથ વરિષ્ઠ પત્રકાર રવિશ કુમારના શોમાં તેમણે બોલ્યા હતા, જ્યારે દિલ્હી વિધાનસભા સુત્રોને ટાંકીને અહેવાલ આપ્યો હતો કે, એક કેન્દ્રીય મંત્રીએ મોટીને વચન આપ્યું હતું કે, ત્રણ ચૂંટણી કમિશનરો તે જ સમયે સંયુક્ત પ્રેસ કોન્ફરન્સ કરશે જ્યારે વિપક્ષી નેતા રાહુલ ગાંધી, ‘ભારત’ જોડણાના સાંસદો સાથે, સંસદથી રાષ્ટ્રપતિ ભવન સુધી મેમોરેન્ડમ સુપરત કરવા માટે કૂચ કરવાની યોજના બનાવી રહ્યા હતા. જોકે, બંને ચૂંટણી કમિશનરોએ આ વાતનો સ્પષ્ટ ઈન્કાર કર્યો હતો. અમે પુષ્ટિ કરી શકતા નથી કે નાથને જે જાણવા મળ્યું તે સંપૂર્ણપણે સાચું છે કે નહીં પરંતુ હકીકત એ છે કે, કોઈ સંયુક્ત પ્રેસ કોન્ફરન્સ થઈ ન હતી અને ચૂંટણી કમિશનની મીડિયા ટીમે સમગ્ર ચૂંટણી કમિશનની કોઈપણ બેઠક વિશે કોઈ માહિતી શેર કરી ન હતી. ભારતીય જનતા પાર્ટીનો દાવો છે કે, દેશભરમાં કુમાર વિરુદ્ધ ચાલી રહેલા વિરોધ પ્રદર્શનો ‘અરાજકતા’ ફેલાવવાનું કાવતરું છે, જ્યારે દિલ્હી પોલીસ કુમારના રાજીનામાની માંગ કરનારાઓ પર કાર્યવાહી કરવા માટે સંપૂર્ણ સરકારી ભળનો ઉપયોગ કરી રહી છે. આ બધાને જોતાં, એ સ્પષ્ટ થાય છે કે કુમાર એટલી મહત્વપૂર્ણ અને નિષ્પાધિક ભૂમિકા ભજવે છે કે, તેઓ એક દિવસ પણ ગેરહાજર રહેવાનું પોસાય નહીં. તેઓ ક્યાં છે તે પ્રશ્ન સરકાર માટે એટલો જ મહત્વપૂર્ણ હોવો જોઈએ જેટલો નાગરિકો માટે છે.

